

FRAGMENTA FAUNISTICA

Tom VII

Warszawa, 25 X 1954

Nr 1

Stanisław SMRECZYŃSKI sen.

Materiały do fauny pluskwiaków (*Hemiptera*) Polski

Материалы к фауне полужесткокрылых (*Hemiptera*) Польши

Matériaux pour la faune d'Hémiptères de Pologne

WSTĘP

Zbieraniem pluskwiaków (*Heteroptera*, *Homoptera* *Auchenorrhyncha*, *Psylloidea*) zajmowałem się od r. 1900 aż po ostatnie lata. Oczywiście, praca nie odbywała się równomiernie w ciągu tych 50 lat, bo wypadki wojenne, jak również zajęcia zawodowe były w tym przeszkodą.

Zbiory moje pochodzą głównie z województwa krakowskiego, a prócz tego zbierałem w okolicy Dębicy, Rzeszowa, w powiecie sochaczewskim (w województwie warszawskim) i na Pomorzu. Najlepiej zbadałem okolice Krakowa jako miejsca mego stałego pobytu; w okolicach Krakowa prowadziłem obserwacje entomologiczne przez cały rok i podobnie w różnych porach roku zbierałem w okolicy Tarnowa, Myślenic, w Zakopanem i Tatrach. W innych miejscowościach musiałem ograniczyć zbieranie do dwóch miesięcy letnich, tj. lipca i sierpnia.

Prócz okazów zebranych osobiście mam też w swym zbiorze sporo materiału ofiarowanego mi przez innych entomologów lub zebranego przez uczennice albo uczniów. Zaznaczam to w odpowied-

nich miejscach wykazu. Bardzo wiele cennego materiału zebrał dla mnie syn mój, Stanisław, który przy zbieraniu ryjkowców (*Curculionidae*) nie pomijał także pluskwiaków.

Zbiory moje pochodzą z następujących miejscowości względnie terenów:

Alwernia, pow. Chrzanów	Chelm, pow. Kraków
Anin, m. Warszawa	Chelm, góra w Stróży koło Myślenic,
pow. Myślenice
Antolówka, Zakopane, pow. Nowy
Targ	Chelmek, pow. Chrzanów
Babia Góra, pow. Wadowice	Chłapowo, pow. Wejherowo
Barycz, pow. Kraków	Chodów, pow. Siedlce
Beskid Wyspowy, część Karpat położona
głównie w pow. Limanowa	Chotel Czerwony, pow. Pińczów
Biała, pow. Tarnów	Chruslice, pow. Nowy Sącz (zbierał
I. KRÓL)
Biała Góra, pow. Nowy Sącz (zbierał
I. KRÓL)	Chyszów, pow. Tarnów
Białowieża, pow. Bielsk Podlaski	Ciechocinek, pow. Aleksandrów Ku-
jowski (zbierał K. WIELUCH)
Biały Dunajec, pow. Nowy Targ	Cicień, góra w Szczyrzycu, pow. Li-
manowa
Bibice, pow. Kraków	Cięcina, pow. Żywiec
Bielany, pow. Kraków	Ciężkowice, pow. Tarnów
Bielany, m. Warszawa	Czaniec, pow. Oświęcim
Bieńczyce, pow. Kraków	Czarna, pow. Dębica
Bieńkowice, pow. Kraków	Czarna Hala w Beskidzie Zachodnim
Bistuszowa, pow. Tarnów	Czarna Struga, pow. Radzymin
Błonia, m. Kraków	Czarna Wieś, m. Kraków
Bochnia, pow. Bochnia	Czarny Dunajec, pow. Nowy Targ
Bogumiłowice, pow. Brzesko	Czatkowice, pow. Chrzanów
Bolechowice, pow. Kraków	Czercz koło Piwnicznej, pow. Nowy
Sącz
Borek Fałęcki, m. Kraków	Czerna, pow. Chrzanów
Borzęta, pow. Myślenice	Czorsztyn, pow. Nowy Targ
Brwinów, pow. Pruszków	Czudec, pow. Rzeszów
Bronowice, m. Kraków	Czyżyny, pow. Kraków
Bronowice Małe, m. Kraków	Dalin, góra w Myślenicach
Brzączowice, pow. Myślenice	Dąbie, m. Kraków
Brzezinki, pow. Tarnów	Dąbki, pow. Wejherowo
Brzeźnica, pow. Wadowice	Dąbrowska Góra, pow. Nowy Sącz
(zbierał I. KRÓL)
Brzoskwinia, pow. Kraków	Dębniki, m. Kraków
Bukowica koło Babic, pow. Chrzanów	Długopole, pow. Nowy Targ
Bukowina, pow. Nowy Targ	Długoszyce, pow. Chrzanów
Buńdówki, część Zakopanego u wylotu
Doliny za Bramką, pow. Nowy Targ	Dobczyce, pow. Myślenice
Bystre, m. Zakopane	Dobroniów, pow. Limanowa
Celestynów, pow. Garwolin	Dolina Popradu, na przestrzeni od
Cetniewo, pow. Wejherowo	

- Muszyny po Stary Sącz, pow. Nowy Sącz
 Sącz
 Droginia, pow. Myślenice
- Elk, pow. Elk
- Gamrat, pow. Jasło (zbierał J. SIBIGA)
 Gdańsk, m.
 Gdów, pow. Myślenice (zbierała B. WĘGLARSKA)
 Glinik, pow. Nowy Sącz
 Glinna, nadleśnictwo koło Spały, pow. Rawa Mazowiecka
 Glisne, pow. Limanowa
 Goclawek, m. Warszawa
 Gołabkowice, pow. Nowy Sącz (zbierał I. KRÓL)
 Gorce, pasmo w Karpatach w pow. Nowy Targ i pow. Limanowa
 Gosławice, pow. Brzesko
 Góra, nadleśnictwo, woj. Wrocław
 Góra Chelmowa koło Nowej Słupi, pow. Kielce
 Góra Św. Marcina, pow. Tarnów
 Góra Zamkowa, wzgórze koło Tarnowa
 Górecko, pow. Zamość
 Górki Wschodnie, pow. Gdańsk
 Góry Świętokrzyskie
 Groble, plac w obrębie Krakowa
 Grodkowice, pow. Bochnia (Puszcza Niepołomicka)
 Grodzisko, pow. Olkusz
 Gródek nad Dunajcem, pow. Nowy Sącz (sama miejscowość zalana obecnie Jeziorem Rożnowskim)
 Grudziądz (zbierał K. WIELUCH)
 Gruszów, pow. Limanowa
 Grybów, pow. Nowy Sącz
 Grzegórzki, m. Kraków
 Gubałówka, góra pod Zakopanem
 Gumńska, m. Tarnów
- Hallerowo, pow. Wejherowo
 Hel, pow. morski
 Hermanów, pow. Sochaczew
 Hucisko, pow. Żywiec
- Jankówka, pow. Kraków
 Jasienna, pow. Nowy Sącz
 Jasne Wybrzeże, część wybrzeża koło Tupadeł, pow. Wejherowo
 Jastarnia, pow. Wejherowo
 Jastrzębia Góra, pow. Wejherowo
 Jaszczurówka, m. Zakopane
 Jaworki, pow. Nowy Targ
 Jeleśnia, pow. Żywiec (zbierał I. KRÓL)
 Jęzor, pow. Chrzanów
 Jordanów, pow. Myślenice
 Józefów, pow. Otwock
 Jurata, pow. Wejherowo
- Kabaty, m. Warszawa
 Kalwaria, pow. Wadowice (zbierała I. BIELENIN)
 Kamieniec, m. Zakopane
 Kampinos, pow. Sochaczew
 Kartuzy, pow. Kartuzy
 Karwia, pow. Wejherowo
 Kasina Wielka, pow. Limanowa
 Kawiory, m. Kraków
 Kędzierz, pow. Dębica
 Kiczarz, góra koło Piwnicznej, pow. Nowy Sącz
 Kielanowice, pow. Tarnobrzeg
 Klikowa, pow. Tarnów
 Klonów, pow. Miechów
 Klaj, pow. Bochnia (Puszcza Niepołomicka)
 Kłodzko, pow. Kłodzko
 Kobylany, pow. Kraków
 Koło Tynieckie, starorzecze Wisły we wsi Kostrze, pow. Kraków
 Kosocice, pow. Kraków
 Kostrze, pow. Kraków
 Kozłów, pow. Dębica
 Kraków; w obrębie miasta zbierano głównie na Cmentarzu Rakowickim, w Parku im. Jordana, Parku Twardowskiego, na Plantach, Błoniach i Małych Błoniach
 Krościenko nad Dunajcem, pow. Nowy Targ
 Krynica, pow. Nowy Sącz
 Krzemionki, wzgórze wapienne w obrę-

- bie m. Krakowa, jedno położone w dzielnicy Dębni (koło grot Twardowskiego), drugie w dzielnicy Podgórze
- Krzeptówki, m. Zakopane
- Krzeszowice, pow. Chrzanów
- Krzyszkowice, pow. Kraków
- Krzyż, pow. Tarnów
- Księży Las, las w obrębie Zakopanego
- Kujawy (zbierał K. WIELUCH)
- Lachowice, pow. Żywiec (zbierał T. DYDUCH)
- Las Białego, las przed wejściem do doliny Białego w Zakopanem
- Las Wolski w pobliżu m. Krakowa, obecnie częściowo park miejski
- Lasek, pow. Nowy Targ
- Lesko, pow. Lesko
- Libiąż, pow. Chrzanów
- Lipie, pow. Tarnów
- Lipowiec koło Babc, pow. Chrzanów
- Lisi Jar, część wybrzeża w Tupadłach, pow. Wejherowo
- Lisie Doły, zarośla obok kopca Kościuszki, m. Kraków
- Liwocz, pow. Jasło (zbierał J. STYBIGA)
- Lubania, pow. Rawa Mazowiecka (zbierała J. GUZIKÓWNA)
- Lubień, pow. Myślenice
- Lubogoszcz, góra koło Mszany Dolnej, pow. Limanowa
- Luboń, góra koło Rabki, pow. Nowy Targ
- Ludźmierz, pow. Nowy Targ
- Łagiewniki, m. Kraków
- Łeba, pow. Łębork
- Łęczycza, pow. Łęczycza (zbierał A. BARTOSZYŃSKI)
- Łomnica, pow. Nowy Sącz
- Maków Podhalański, pow. Wadowice
- Małejowa, pow. Myślenice
- Mała Rostoka, część Rytra, pow. Nowy Sącz
- Małe Błonia, m. Kraków
- Małe Pieniny, pasmo skałek wapiennych w gm. Jaworki, pow. Nowy Targ
- Malkinia, pow. Ostrów Mazowiecki (zbierała M. ŁAZARÓWNA)
- Marszałek, góra koło Krościenka nad Dunajcem, pow. Nowy Targ
- Martwa Rostoka, dolina w Gorcach pod Turbaczkiem, gm. Konina, pow. Limanowa
- Melsztyn, pow. Brzesko
- Mieroszyno, pow. Wejherowo
- Milkowa, pow. Nowy Sącz
- Mników, pow. Kraków
- Mogiła, pow. Kraków
- Morysinek, m. Warszawa
- Mrowla, pow. Rzeszów
- Mszana Dolna, pow. Limanowa
- Mydlniki, pow. Kraków
- Myślenice, pow. Myślenice
- Natolin, m. Warszawa
- Niedźwiedź, pow. Limanowa
- Niepołomice, pow. Bochnia (Puszcza Niepołomska)
- Nieporaz, pow. Chrzanów
- Nowa Wieś, pow. Kraków
- Nowa Wieś na wyspie Wolin
- Nowosady, pow. Zamość (zbierał Sz. TENENBAUM)
- Nowy Sącz, (zbierał I. KRÓL)
- Nowy Targ, pow. Nowy Targ
- Obory, pow. Pruszków
- Ojców, pow. Olkusz
- Olchowce, pow. Sanok
- Olcza, pow. Nowy Targ
- Olszanica, pow. Kraków
- Olszowa Wola, pow. Rawa Mazowiecka (zbierała J. GUZIKÓWNA)
- Olsztyn, pow. Częstochowa
- Olszyny, pow. Brzesko
- Oryszew, pow. Sochaczew
- Ostrowo, pow. Wejherowo
- Ostrusza, pow. Tarnów
- Otwock, pow. Mińsk Mazowiecki

- Panięskie Skąły, część Lasu Wolskiego koło Krakowa
- Pardolówka, m. Zakopane, koło Olczy
- Pawlikowice, pow. Kraków
- Pcim, pow. Myślenice
- Pelcowizna, m. Warszawa
- Piaskowa Góra, m. Tarnów
- Piekary, pow. Kraków
- Pieniny (nazwy gór położonych w obrębie Pienin nie są w tym spisie uwzględnione)
- Piwniczna, pow. Nowy Sącz
- Pleśna, pow. Tarnów
- Płaszów, m. Kraków
- Plaża, pow. Chrzanów
- Podgórze koło Tyńca, pow. Kraków
- Podgórze, m. Kraków
- Podhale, obszar pomiędzy Tatrami i Gorcami
- Podkowa Leśna, pow. Pruszków
- Podłęże, pow. Bochnia
- Polanka Wielka, pow. Oświęcim
- Pomieczówek, pow. Warszawa
- Ponice koło Rabki, pow. Nowy Targ
- Poręba Wielka, pow. Limanowa
- Poronin, pow. Nowy Targ
- Posadowa, pow. Nowy Sącz
- Prądnik Biały, m. Kraków
- Prądnik Czerwony, m. Kraków
- Przegorzalska Skąła, wapienne zbocze w Przegorzalach, pow. Kraków
- Przegorzały, pow. Kraków
- Przewóz nad Wisłą, pow. Kraków
- Przydonica, pow. Nowy Sącz
- Puck, pow. Wejherowo
- Pułtusk, pow. Pułtusk
- Pustelnik, pow. Radzymin
- Pustynia, pow. Dębica
- Puszcza Białowieska, pow. Bielsk Podlaski
- Puszcza Niepołomska, pow. Bochnia
- Pychowice, pow. Kraków
- Rabka, pow. Nowy Targ
- Radość, m. Warszawa
- Radziszów, pow. Wadowice
- Rakutowa, pow. Tarnów
- Reda, pow. Wejherowo
- Regulice, pow. Chrzanów
- Rozewie, pow. Wejherowo
- Rozwadów, pow. Tarnobrzeg
- Rożnowa koło Wieliczki, pow. Kraków
- Rudno, pow. Chrzanów
- Rytro, pow. Nowy Sącz
- Rząska, pow. Kraków
- Sędziszów, pow. Rzeszów
- Sieraków, pow. Pruszków
- Siercza koło Wieliczki, pow. Kraków
- Siersza, pow. Chrzanów
- Sikornik, zarośla pod kopcem Kościuszki, m. Kraków
- Skąła Kmity, wapienne wzgórze w Szczyglicach, pow. Kraków
- Skawina, pow. Kraków
- Skibówki, m. Zakopane
- Słomka koło Mszany Dolnej, pow. Limanowa
- Słomniki, pow. Miechów
- Słotwina, pow. Brzesko
- Sobieszewo, pow. Gdańsk
- Staniątki, pow. Bochnia
- Stara Biała, pow. Nowy Targ
- Stary Sącz, pow. Nowy Sącz
- Stępnica koło Leby, pow. Łęborg
- Stróża koło Myślenic, pow. Myślenice
- Struga, pow. Radzymin
- Strumiany, pow. Sochaczew
- Strzyżów, pow. Rzeszów
- Sucha, pow. Wadowice
- Sudół, pow. Kraków
- Szaflary, pow. Nowy Targ
- Szczawnica, pow. Nowy Targ
- Szczyglice, pow. Kraków
- Szklarska Poręba, pow. Jelenia Góra
- Szymanów, pow. Sochaczew
- Śnietnica, nadleśnictwo, pow. Gorlice
- Śnieżnica, góra koło Kasiny Wielkiej, pow. Limanowa
- Średnia Wieś, pow. Lesko
- Świder, pow. Warszawa
- Tarnobrzeg, pow. Tarnobrzeg
- Tarnów, m.

- Tatry (nazwy gór i dolin położonych w obrębie Tatr nie są w tym spisie uwzględnione)
- Tenczynek, pow. Chrzanów
- Teresin, pow. Sochaczew
- Terlikówka, m. Tarnów
- Toruń, m.
- Tuchów, pow. Tarnów
- Tupadły, pow. Wejherowo
- Turbaczyk, góra w Gorcach
- Tyniec, pow. Kraków
- Ujazd, pow. Kraków
- Uklejna, góra koło Myślenic
- Ulów, pow. Zamość
- Uniejów-Rędziny, pow. Miechów
- Wały Zygmuntofskie, pow. Jasło (zbierał J. SIBIGA)
- Wawer, m. Warszawa
- Węgierska Górka, pow. Żywiec
- Wieliczka, pow. Kraków
- Wielka Rostoka, m. Rytro, pow. Nowy Sącz
- Wielka Wieś, pow. Wejherowo
- Wierchomla, pow. Nowy Sącz
- Wierzbanowa, pow. Myślenice (zbierała A. HRADECKA)
- Wierzchosławice, pow. Tarnów
- Wierzchowice, pow. Olkusz
- Wilanów, m. Warszawa
- Wiśla, pow. Cieszyn
- Wiślinki, pow. Gdańsk
- Wola Justowska, pow. Kraków
- Wola Skrzydlańska, pow. Limanowa
- Wolica, pow. Zamość
- Wolin, wyspa w zalewie Szczecińskim
- Wróblowice, pow. Kraków
- Zabierzów, pow. Kraków
- Zagórze, pow. Chrzanów
- Zakopane, m.
- Zalesie Górne, pow. Grójec
- Zamczysko, las w Myślenicach
- Zawada, pow. Dębica
- Zawada, pow. Tarnów
- Zawoja, pow. Wadowice
- Zbylitowska Góra, pow. Tarnów
- Zegrze, pow. Pułtusk
- Zielonki, pow. Kraków
- Zimnowódka, pow. Tarnów
- Zubsuche, pow. Nowy Targ
- Zwierzyniec, m. Kraków
- Żarki, pow. Chrzanów
- Żegiestów, pow. Nowy Sącz
- Żmigród, pow. Jasło (zbierał J. SIBIGA)
- Żwir, pow. Otwock
- Żywcańskie, m. Zakopane

W wykazie niniejszym nie powtarzam dat, które się znajdują w moich poprzednich publikacjach, wymieniam natomiast gatunki i daty ze zbioru St. STOBIECKIEGO, znajdującego się obecnie w Oddziale Instytutu Zoologicznego Polskiej Akademii Nauk w Krakowie, których brak jest w jego wykazach, a to bądź dlatego, że zostały zebrane po r. 1915, tzn. po ogłoszeniu jego spisów, bądź też dlatego, że jako nieoznaczone w dawniejszych latach, w spisach jego zostały pominięte. Wymieniam je osobno, poprzedzając odpowiednie wzmianki nazwiskiem STOBIECKI.

Przy opracowywaniu mego zbioru przeglądałem też wszystkie dostępne mi zbiory dawniejsze, jak B. KOTULI, St. ZARĘCZNEGO i St. STOBIECKIEGO. Okazało się przy tym, że niektóre oznaczenia dawniejsze trzeba było poprawić na podstawie nowszej literatury. Wzmianki o tym umieszczam w odpowiednich miejscach.

Niniejszy wykaz obejmuje 964 gatunki, z tego 137 gatunków jest nowych dla fauny Polski, co zaznaczone zostało w wykazie gwiazdką.

Biologia pluskwiaków nie jest jeszcze dokładnie znana i dla całego szeregu gatunków niewiadoma jest ilość pokoleń występujących w ciągu roku. Liczne gatunki pluskiew i niektóre piewiki zimują w stanie dojrzałym ukryte pod korą drzew i pniaków, pod mehem, kamieniami, w ściółce leśnej itp. Spotyka się je wczesną wiosną, a potem od lata do późnej jesieni pojawia się następne pokolenie. Znaczna jednakże większość przebywa zimę w stadium jaja lub larwy, a formy dojrzałe pojawiają się w miesiącach wiosennych lub letnich. Czas pojawu postaci dorosłej niektórych gatunków, jak np. delikatnych i drobnych przedstawicieli rodziny *Miridae*, jest niekiedy bardzo krótki, co jest zaznaczone w spisie.

Dokładny podział wszystkich gatunków zebranych w Polsce na poszczególne elementy zoogeograficzne jest zadaniem tak trudnym przy obecnym stanie naszych wiadomości o ich rozsiedleniu w Europie, że nie kusilem się o jego rozwiązanie. Pragnę tutaj zwrócić jedynie uwagę na kilka faktów z tego zakresu:

1. W Piwnicznej nad Popradem znalazłem nie notowane dotąd z Polski: *Macrolophus costalis* FIEB. i *Piezocranum simulans* HORV., a St. STOBIECKI w Rytrze (również w dolinie Popradu) znalazł *Actinonotus pulcher* (H. S.). Są to gatunki południowo-europejskie, które zapewne przedostały się do nas z niziny węgierskiej doliną Popradu.

2. *Adelphocoris reicheli* (FIEB.), *Poeciloscytus brevicornis* REUT., *Oncotylus punctipes* REUT., *Amblytylus nasutus* (KBM.), *Macrotylus horváthi* (REUT.) i *Brachycarenum tigrinus* (SCHILL.) występują w środkowej Polsce, niektóre także i w północnej, a nie natrafiono na nie dotychczas w Polsce południowej. Są to gatunki pontyjskie i ich rozmieszczenie w Polsce potwierdzałyby fakt, znany w stosunku do innych grup owadów, że niektóre elementy pontyjskie wędrują na zachód szlakiem wielkich pradolin.

3. Pontyjski gatunek *Macrotylus herrichi* (REUT.) i pontyjsko-śródziemnomorski *Chorosoma schillingi* (SCHILL.) znane były od dawna z Polski środkowej i północnej, a nie notowano ich z Polski południowej. Gatunki te, łatwe do zauważenia, bo pierwszy z nich, barwy niebieskawej żyje na szalwii łąkowej, a drugi, długości około

15 mm, przebywa na trawach na miejscach piaszczystych, zbierałem dość licznie w okolicy Krakowa w ostatnim dziesiątku lat. Jest rzeczą prawie nie do pomyślenia, aby gatunki te mogły ująć uwagi tak bystrych zbieraczy jak J. CIEŚLIK i St. STOBIECKI, a i ja również nie widziałem ich nigdy przedtem na tym terenie. Należy przypuszczać, że przywędrowały one tutaj dopiero w ostatnim czasie. Takie fakty przesuwania się zasięgów geograficznych poszczególnych gatunków w naszych oczach są już znane nie tylko z różnych grup owadów, ale także wśród innych zwierząt.

Najlepiej u nas zbadaną jest grupa pluskiew wodnych. Co się tyczy innych grup, to znajomość ich jest dużo bardziej fragmentaryczna. Dość dobrze zbadany jest Śląsk, niektóre okolice województwa krakowskiego, okolice Warszawy, Pomorze, natomiast słabo zbadane są znaczne obszary zarówno w południowej, jak również środkowej i północnej Polsce. Przeszukanie ich będzie stanowiło wdzięczne zadanie dla przyszłych badań.

W Krakowie, 1 lipca 1952 r.

I. HETEROPTERA

Corixidae

Corixa GEOFFR.

- C. punctata* ILLIG. (*C. geoffroyi* LEACH). Kraków: Dębniki w marcu i kwietniu; Tarnów: stawki koło toru kolejowego ku Białej w październiku; Dębica: Pustynia w kwietniu; Szymanów w pow. sochaczewskim 19 VII; Łęczycza; Pomorze: Tupadły w sierpniu; Tatry: Toporowe Stawy 20 V.
- C. dentipes* (THMS.). Kraków: Dębniki w marcu; Regulice w pow. chrzanowskim w kwietniu; Tarnów: Krzyż w marcu; Dębica: Pustynia w kwietniu; Szymanów w lipcu; Pomorze: Ostrowo w rowie potorfowym w sierpniu; Tatry: Toporowy Staw Niżni w maju. W zbiorze STOBIECKIEGO są okazy tego gatunku z okolic Oświęcimia (Polanka Wielka, Zaborze, Chełmek), z Zawoi pod Babią Górą i z Toporowego Stawu w Tatrach. Zauważyłem, że uda (femora) środkowej pary nóg są u *C. dentipes* (THMS.) całkiem proste, zaś u *C. punctata* ILLIG. łagodnie łukowato wygięte na zewnątrz, silniej u samców niż u samic.

Z A W I A D O M I E N I E

Od r. 1953 dotychczasowe Państwowe Muzeum Zoologiczne w Warszawie weszło w skład Instytutu Zoologicznego Polskiej Akademii Nauk.

W związku z tym tytuł wydawnictwa „Fragmenta Faunistica Musei Zoologici Polonici“ zmienia się na „Fragmenta Faunistica“ wydawane przez Instytut Zoologiczny Polskiej Akademii Nauk, przy czym bieżąca numeracja tomów będzie prowadzona dalej.

W sprawach redakcyjnych oraz dotyczących wymiany wydawnictw należy zwracać się pod adresem:

Instytut Zoologiczny Polskiej Akademii Nauk,
Warszawa, ul. Wilcza 64.

ИЗВЕЩЕНИЕ

С 1953 г. бывший Государственный Зоологический Музей в Варшаве вошел в состав Зоологического Института Польской Академии Наук.

В связи с этим заглавие издания „Fragmenta Faunistica Musei Zoologici Polonici“ изменяется на „Fragmenta Faunistica“ издаваемые Зоологическим Институтom Польской Академии Наук, причем текущая нумерация томов будет продолжаться.

По редакционным делам и по делам касающимся обмена изданиями следует обращаться по адресу:

Зоологический Институт Польской Академии Наук,
Варшава, Польша, ул. Вильча 64.

NOTICE

Since 1953 the former Polish Museum of Zoology at Warszawa has been incorporated with the Institute of Zoology of the Polish Academy of Science.

In this connection the title of the publication „Fragmenta Faunistica Musei Zoologici Polonici“ is changed into „Fragmenta

Faunistica published by the Institute of Zoology of the Polish Academy of Science, the current numeration of the volumes being, however, continued.

Letters concerning editorial matters and exchange of publications should be addressed as follows:

Institute of Zoology of the Polish Academy of Science,
ul. Wilcza 64, Warszawa, Poland.

A V I S

L'ancien Musée Zoologique Polonais fut incorporé en 1953 à l'Institut Zoologique de l'Académie Polonaise des Sciences. Pour cette raison, les „*Fragmenta Faunistica Musei Zoologici Polonici*“, publiés dès lors par l'Institut Zoologique de l'Académie Polonaise des Sciences, ont pris le nom de „*Fragmenta Faunistica*“. Le numérotage des volumes sera continué.

La correspondance concernant l'édition, de même que les publications d'échange doivent être envoyées à l'adresse suivante:

Institut Zoologique de l'Académie Polonaise des Sciences,
Warszawa, ul. Wilcza 64, Pologne.

Jest to dobra cecha do odróżnienia tych gatunków, a nie ma o niej wzmianki w żadnym z opracowań systematycznych, które posiadam.

Sigara F.

- S. striata* (L.). Kraków: Dębniki, Koło Tynieckie; Słotwina w pow. brzeskim; Tarnów: Gumniska, Krzyż, Klikowa, Zbylitowska Góra; Pustynia koło Dębicy; Szymanów; Pomorze: Wielka Wieś.
- S. semistriata* (FIEB.). Kraków: Dębniki; pow. chrzanowski: Regulice, Nieporaz; Słotwina; Tarnów: Gumniska, Klikowa, Krzyż, Zbylitowska Góra; Pustynia koło Dębicy; Krościenko nad Dunajcem; Szymanów; Pomorze: Tupadły, Ostrowo; Tatry: Toporowy Staw, Smreczyński Staw, bajorko koło Hali Smytniej.
- S. limitata* (FIEB.). Kraków: Dębniki; Regulice; Słotwina; Tarnów: Gumniska, Klikowa, Krzyż, Piaskowa Góra, Zbylitowska Góra; Pustynia koło Dębicy; pow. nowosądecki: Jasienna; Szymanów; Pomorze: Tupadły.
- S. lateralis* (LEACH) [*S. hieroglyphica* (DUF.)] Kraków: Dębniki; pow. chrzanowski: Regulice, Nieporaz; Słotwina; Tarnów: Gumniska, Krzyż, Klikowa; Krynica; Tatry: Toporowy Staw Wyżni, Smreczyński Staw.
- S. nigrolineata* (FIEB.). Kraków: Dębniki, Borek Fałęcki; pow. chrzanowski: Regulice, Nieporaz; Słotwina; Tarnów: Gumniska, Terlikówka, Zawada, Piaskowa Góra, Krzyż; pow. nowosądecki: Przydonica; dolina Popradu: Piwniczna, Łomnica, Krynica; Podhale: Czarny Dunajec, Poronin, Biały Dunajec; Krościenko nad Dunajcem; Tatry: Toporowy Staw Niżni, Hala Smytnia w Dolinie Kościeliskiej.
- S. sahlbergi* (FIEB.). Szymanów w pow. sochaczewskim, w małym a głębokim, zarosniętym stawku i w odlewisku rzeki Pisi w lipcu.
- S. linnei* (FIEB.). Regulice w pow. chrzanowskim; Słotwina; Tarnów: Gumniska, Klikowa, Zbylitowska Góra; Pustynia koło Dębicy; Szymanów; Łęczycza; Pomorze: Tupadły, Ostrowo.
- S. moesta* (FIEB.). Tarnów: Zawada 12 IV, Zbylitowska Góra w odlewisku Dunajca 29 IV; Słotwina 17 IV; Szymanów 15 VII; Pomorze: Tupadły, w małym, płytkim, zarosniętym bajorku na skraju Kępy Swarzewskiej 25 VIII 1936 (6 ♂♂, 10 ♀♀).

- S. castanea* (THMS.). Pomorze: Tupadły 25 VIII 1936 razem z poprzednim gatunkiem (16 ♂♂, 12 ♀♀), Ostrowo 28 VIII 1936 w rowie potorfowym (1 ♂, 2 ♀♀).
- S. fossarum* (LEACH). Tarnów: Gumniska, Zbylitowska Góra 29 IV; Słotwina 17 IV; Szymanów, odlewisko rzeki Pisi 10 VII; Pomorze: Ostrowo 28 VIII.
- S. scotti* (DGL. & SC.). Pomorze: Ostrowo, w rowie potorfowym 28 VIII 1936 (2 ♂♂).
- S. falleni* (FIEB.). Kraków: Dębni; pow. chrzanowski: Regulice, Nieporaz; Słotwina; Tarnów: Gumniska, Terlikówka, Krzyż, Zbylitowska Góra; Pustynia koło Dębicy; pow. sochaczewski: Szymanów, Hermanów.
- S. distincta* (FIEB.). Pow. chrzanowski: Regulice, Nieporaz; Słotwina; Tarnów: Gumniska, Krzyż, Zbylitowska Góra; Pustynia koło Dębicy; Szymanów; Pomorze: Tupadły.
- S. concinna* (FIEB.). Kraków: Dębni 22 III 1901 (1 ♂).
- S. praeusta* (FIEB.). Kraków: Dębni; Słotwina; Pustynia koło Dębicy; Szymanów; Pomorze: Tupadły; Maków Podhalański; Tatry: Toporowy Staw Niżni.

Dnia 9 kwietnia 1901 r. byłem świadkiem lotu wioślaków w Nieporazie w pow. chrzanowskim. Było to ciepłe, słoneczne przedpołudnie. Wioślaki latały ręczo ponad małym stawem, wydawały przy tym niegłośne, charakterystyczne dźwięki, następnie wpadały nagle do wody jak małe kamyczki. W końcu lipca 1921 r. widziałem w Szymanowie wioślaki, przylatujące do światła lampy w pokoju w parny wieczór.

Glaenocorisa THMS.

- G. propinqua* (FIEB.) (*G. cavifrons* THMS.). Tatry: Toporowy Staw Niżni 3 II (kilkanaście okazów zebrał St. MINKIEWICZ).

Cymatia FLOR.

- C. coleoprata* (F.). Kraków: Dębni, staw koło Krzemionek 29 III; Tarnów: Gumniska, stawek przy torze kolejowym 9 IV; Pustynia koło Dębicy 13 VIII (licznie).
- F. macroptera* Szymanów 11 VII 1920 1 ♀ w stawku za cmentarzem.

Micronecta KIRK.

- M. minutissima* (L.). Maków Podhalański 10 VII 1906 w odlewisku Skawy licznie, w potoczku płynącym z Makowskiej Góry (1 ok.); Podhale: Nowy Targ 6 VII 1909 w odlewiskach Czarnego Dunajca.

*Notonectidae**Notonecta* L.

- N. glauca* L. Kraków: Dębniki; Regulice; Tarnów: Gumniska, Krzyż, Klikowa; Słotwina; Pustynia koło Dębicy; Nowy Sącz; dolina Popradu: Łomnica; Podhale: Długopole; Zakopane: stawki w Lesie Białego; Szymanów; Pomorze: Tupadły, Ostrowo; Tatry: Toporowy Staw Wyżni.
- N. reuteri* HUNG. Tatry: Toporowy Staw Wyżni 5 VIII 1908 (23 ok.).
- N. maculata* F. Dębczyce 6 VIII 1883 (3 ok. w zbiorze St. ZARĘCZNEGO, zebrane przez J. CIEŚLIKA).

*Pleidae**Plea* LEACH

- P. leachi* MAC GREGOR. Kraków; Tarnów: Gumniska 19 IV stawki koło toru kolejowego, licznie; Pustynia koło Dębicy; Szymanów 20 VII (larwy).

*Nepidae**Nepa* L.

- N. cinerea* L. Kraków: Grzegórzki; Tarnów: przy drodze na Górę św. Marcina, Zawada; Słotwina; Pustynia koło Dębicy; Nowy Sącz; Maków Podhalański; Szymanów, w rzece Pisi; Grudziądz; Pomorze: Jastrzębia Góra.

Ranatra F.

- R. linearis* (L.). Kraków: Dębniki; Tarnów: Gumniska; Szymanów, w rzece Pisi; Warszawa: Zegrze (zebrał J. MAKÓLSKI).

*Naucoridae**Ilyocoris* STÅL (*Naucoris* F.)

- I. cimicoides* (L.). Kraków: Dębniki, Podgórze, Grzegórzki; Tarnów: Gumniska; Pustynia koło Dębicy; Szymanów; Pomorze: Ostrowo. Zimuje w ściółce leśnej.

*Saldidae**Salda* F.

- S. littoralis* (L.). Pomorze: Jastarnia 29 VI 1935 (1 ♀ zebrał J. MAKÓLSKI), bez bliższego określenia miejscowości w lipcu 1938 (7 ok. zebrał A. BARTOSZYŃSKI). STICHEL podaje ten gatunek z b. Prus Wschodnich, b. Prus Zachodnich i ze Śląska.
- S. muelleri* (GMEL.). Zawoja pod Babią Górą 16 VII 1948 (zebrał Zb. WIERZBICKI); Podhale: Biały Dunajec 3 VIII 1909; Zakopane: Żywczańskie 13 VIII; Tatry: Toporowa Cyrhla 15 VII 1 ♂ koło strumyka, Dolina ku Dziurze 21 VII 1 ♂, u wylotu Doliny Małej Łąki 28 VIII na suchym trawniku 2 ♂♂, 3 ♀♀.
- S. morio* ZETT. Tatry: torfowisko na Stawie Toporowym Wyżnim 5 VIII 1908 (1 ♂), Toporowa Cyrhla 21 VII (1 ♀). STICHEL podaje ten gatunek ze Śląska.

Saldula VAN DUZEE

- S. variabilis* (H. S.). Maków Podhalański 15 VII 1906 nad Skawą; Podhale: Biały Dunajec 5 VII 1909, Nowy Targ 12 VIII 1909; dolina Popradu: Piwniczna 15 VII 1929 i 1935. Przebywa na kamieńcach nad rzekami razem z gatunkiem następnym, od którego jest dużo rzadszy.
- S. scotica* (CURT.). Kraków: Dębniki 10 VI; Myślenice: Borzęta 26 VII 1947 nad Rabą; Maków Podhalański 15 VII 1906 nad Skawą; dolina Popradu: Piwniczna 6 VII i 15 VII 1929, 15 VII 1935, 30 VII 1936 nad Popradem; Krościenko 4 VII i 7 VII 1910 nad Dunajcem; Podhale: Biały Dunajec 5 VII i 5 VIII 1909, Zakopane, Kamieniec 2 VII; Tatry: Mała Łąka w lipcu i sierpniu, Hala Miętusia 17 VII 1938, Dolina Kościeliska 7 IX, Dolina Strążyńska 20 VII, regle pod Wołoszynem 15 VII.

- S. henschi* (REUT). Tatry: Toporowy Staw Wyżni 5 VIII 1908, Toporowa Cyrhla 15 VII 1923, 10 VIII 1925, 11 VIII 1926, 9 i 15 VIII 1928, Mała Łąka 11 VIII. Dnia 9 sierpnia 1928 r. widziałem nad strumykiem na Toporowej Cyrhli liczne parki in copula.
- S. orthochila* (FIEB.). Na trawnikach z dala od wody, w czerwcu, w lipcu i sierpniu. Kraków: Krzemionki za Dębnikami; Tuchów; Krynica; Krościenko nad Dunajcem; Pieniny: Bańków Gronik; Podhale: Poronin, Bukowina, Zakopane, Antołówka, Gubałówka; Tatry: Mała Łąka, Hala pod Przysłopem Miętusim, Dolina za Bramką, Dolina Strążyska, Dolina ku Dziurze, koło drogi nad regłami pod Giewontem, Dolina Białego, Kuźnice, Kalatówki, Dolina Bystrej, Dolina Jaworzynka, Czola Jaworzyńskie, pod Kopieńcem, koło Toporowego Stawu.
- S. saltatoria* (L.). Dorosłe okazy zbierałem od lutego do maja, a potem od lipca do późnej jesieni. Dnia 20 października 1947 r. widziałem mnóstwo okazów zebranych na małej wilgotnej łączce nad Rabą w Myślenicach, a gdym tam przyszedł na drugi dzień, nie znalazłem już w tym miejscu ani jednego okazu, widocznie już przeniosły się na zimowe leże pod ściółkę do lasu. Mam okazy tego gatunku ze wszystkich miejscowości w Polsce, w których zbierałem pluskwiaki; z Tatr z regła dolnego i górnego.
- S. c-album* (FIEB.). Gorce: Poręba Wielka, Martwa Roztoka pod Turbaczykiem 9 V (1 ok.); Tatry: Mała Łąka 7 VIII 1923, 20 VIII 1928, 10 VIII 1933, po jednym okazie.
- S. melanoscela* (FIEB.). Kraków: Zwierzyniec, lipiec 1941 w starym dole po wybranej glinie; Tarnów: Zawada 24 IV; Glinik koło Gródka nad Dunajcem 15 VII; dolina Popradu: Piwniczna w lipcu; Łęczyca we wrześniu; Szymanów i Hermanów w pow. sochaczewskim 12 VII; Podhale: Bukowina 29 VII. Występuje na miejscach piaszczystych nad wodą, porośłych rzadką roślinnością.
- S. opacula* (ZETT.). Kraków: Dębni i Zwierzyniec w starych gliniankach w czerwcu i październiku po jednym okazie; Tatry: Toporowy Staw Wyżni 5 i 19 VIII po jednym okazie.
- **S. mutabilis* (REUT.). Tatry: Toporowa Cyrhla 11 VIII 1926 (2 ok.). Gatunek znany z Egiptu, Włoch, Francji i Bawarii.

- S. pullipes* (F.). Kraków: Dębniki nad Wisłą 19 VIII 1941, Zwierzyniec 26 VIII 1941; Tarnów: Klikowa 25 IV 1902.
 f. *dimidiata* CURT. Kraków: Zwierzyniec 28 VII 1941 (10 ok. w starej gliniance).
 f. *luctuosa* WESTH. Kraków: Zwierzyniec 7 X (1 ok.); Tarnów: Klikowa 25 IV (3 ok.).
- S. arenicola* (SCHOLTZ). Kraków: Zwierzyniec 26 VIII 1941 (1 ok.); Krościenko nad Dunajcem 4 VII 1910; Pułtusk (zebrał R. BIELAWSKI).
 f. *connectens* REUT. Krościenko nad Dunajcem 4 VII 1910; dolina Popradu: Piwniczna 15 VII 1929 (1 ok.); Pomorze: Wielka Wieś 9 VIII 1936 (2 ok.).

Micracanthia REUT.

- M. marginalis* (FALL.). Na torfowiskach. Podhale: Nowy Targ 30 VII 1909 (1 ♀ koło stacji kolejowej przy lesie); Pomorze: Ostrowo 8 VIII i 12 VIII 1936 (6 ok. dorosłych i larwy). Gatunek ten jest znany z północnej Europy (Wielka Brytania, Holandia, północne Niemcy, Skandynawia i Finlandia) i z Syberii. STICHEL podaje go z b. Prus Zachodnich.

Teloleuca REUT.

- T. brancziki* REUT. Krynica 21 VII 1924 (1 ok.); Krościenko nad Dunajcem 7 VII 1910; Zakopane: Żywczańskie 6 VIII (kilka naście okazów koło potoczku płynącego z Doliny Spadowiec); Tatry: Mała Łąka w sierpniu 1929, 1933 i 1938 roku po 1 ok.
- T. pellucens* (F.) Tatry: Dolina Kościeliska 5 VIII, zbocza Małego Giewontu ku Małej Łące 15 VIII 1926, przy drodze nad regłami ponad halą w Dolinie Białego 12 VIII (14 okazów, 2 parki in copula), Toporowy Staw Wyżni 26 VIII 1926, Gęsia Szyja 25 VII 1939 (1 ok.), Dolina Roztoki 24 VIII.

Chartoscirta STÅL

- Ch. cincta* (H. S.). Kraków, za Ogrodem Botanicznym 10 IV (1 ok.), Sikornik 28 I (1 ok.); Szymanów 20 VII 1920 (1 parka nad rzeką Pisią); Warszawa: Pelcowizna 18 I 1948 (1 ok. zebrał J. MAKÓLSKI po wylewie Wisły); wyspa Wolin: Nowa Wieś

10 VIII 1947 (1 ok.); STOBIECKI: Przegorzały 14 IX 1916 i Koło Tynieckie 8 XI 1916.

Ch. cocksi (CURT.). Pow. Nowy Sącz: Przydonica 6 VII, Glinik 15 VII; dolina Popradu: Piwniczna 22 VII 1929 (1 ok. nad Popradem), 10 VII 1935 (1 ok. na łące); Łęczycza IX 1936 i jesień 1937 (11 ok.); Pomorze, lipiec 1938 (1 ok. zebrał A. BARTOSZYŃSKI); Tatry; Toporowa Cyrhla 15 VIII 1928 (1 ok.).

Reduviidae

Empicoris WOLFF

E. vagabundus (L.). Kraków: Park Jordana 29 VIII 1907 (1 ok. z dębu), 6 i 13 VIII 1918 (bardzo licznie na grabach), 2 IX 1930 (1 ok. z grabu), 19 VIII 1933 (1 ok. z dębu), Ogród Botaniczny 31 VII 1940 (1 ok. z brzozy), 29 VII 1945 (1 ok. z grabu), Las Wolski 8 IX 1929 (1 ok. z dębu); Rabka 31 VII 1951 (1 ok. dorosły i 1 larwa z grabu); Szymanów 13 VII 1920 (dość licznie na cementarzu na grabach, brzozach i świerkach; w następnym roku nie znalazłem już tam ani jednego okazu); Pomorze: Hel 10 VIII 1927 (kilka ok. ze sosny), Kartuzy 23 VIII 1927 (kilka ok. z grabów).

f. *pilosa* (FIEB.). Pomorze: Kartuzy 23 VIII 1927 (1 ok. z grabu).

E. culiciformis (DE GEER). Kraków (1 ok.); Tarnów 7 IV 1904 (1 ok. na ścianie domu między komarami); Ciężkowice koło Grybowa 20 IV (1 ok.); Krościenko nad Dunajcem 10 VI 1928 (zebrał J. ZABŁOCKI); Zakopane 10 VII (1 ok.) i 14 VII 1923 (1 ok. w pokoju na ścianie).

Pygolampis GERM.

P. bidentata (GOEZE). Na słonecznych, trawiastych zboczach i na miedzach między polami. Kraków: Przegorzały 7 IV, 11 IV, 14 IV i 10 V (po jednym okazy), Wola Justowska 2 VI 1941 (1 ok. zebrała córka moja Anna SMRECZYŃSKA na wale koło rzeki Rudawy), Krzemionki koło grotty Twardowskiego 5 IV (larwa), Sudół 30 V 1942 (1 ok.).

Reduvius F.

- R. personatus* (L.). Kraków 10 VII 1928 (1 ok. na ścianie domu), Prądnik Czerwony (3 ok. zebrał J. ZABŁOCKI); Rabka 30 VII 1930 (1 ok.); pow. nowosądecki: Przydonica w lipcu i sierpniu 1902 (w sali szkolnej okazy dorosłe i larwy); pow. sochaczewski: Szymanów.

Rhinocoris HAHN

- Rh. annulatus* (L.). Na różnych krzewach i młodych drzewach. Kraków: Przegorzalę 10 V, Panięskie Skały 21 V, Las Wolski 10 VI, Kłaj w maju; Grodkowice 20 VIII 1951; pow. chrzanowski: Regulice 16 V; Myślenice: Borzęta 20 VII; Zakopane: Las Białego 10 VII.
- Rh. iracundus* (PODA). Na silnie nasłonecznionych miejscach. Kraków: Przegorzalska Skała w kwietniu, maju i czerwcu, Sikornik w czerwcu, Krzemionki za Dębnikami w czerwcu; Kampionos 30 VIII 1936 (1 ok. zebrał J. MAKÓLSKI).

Coranus CURT.

- C. subapterus* (DE GEER). Pod wrzosem i macierzanką. Kraków: Borek Fałęcki, Podgórci w sierpniu, Kłaj w październiku; pow. chrzanowski: Regulice w sierpniu; Pieniny w sierpniu; Podhale: Nowy Targ w sierpniu, Czarny Dunajec 12 VIII 1937 (torfowisko wysokie); pow. tarnowski: Ostrusza koło Grybowa w lipcu; Pomorze: Hel, Tupadły, Jastrzębia Góra w sierpniu; Zegrze 11 VIII 1951.

*Nabidae**Prostemma* LAP.

- P. aeneicolle* STEIN. Warszawa: Brwinów 14 IV 1949 (zebrał B. PRSARSKI).

Nabis LATR.

- N. ferus* (L.). Wszędzie pospolity. W Tatrach zbierałem go w reglu dolnym i górnym. Dorosłe okazy widzi się od wczesnej wiosny do połowy czerwca, a potem od połowy lipca do późnej jesieni.

- N. flavomarginatus* SCHOLTZ. Zbierałem go na różnych krzakach liściastych i do siatki na roślinach zielnych w lipcu i sierpniu. Pomorze: Hallerowo, Chłapowo, Wielka Wieś, Jastrzębia Góra, Lisi Jar; Białowieża; Szymanów; dolina Popradu: Łomnica, Krynica; Krościenko nad Dunajcem; Pieniny; Nowy Targ; Zakopane; Tatry w reglu dolnym i górnym.
F. macroptera. Tatry: 1 ♂ i 4 ♀♀.
- N. rugosus* (L.). Wszędzie pospolity podobnie jak *N. ferus* (L.).
f. *ericetorum* SCHOLTZ. Na wrzosie (*Calluna vulgaris* L.). Dorosłe okazy zbierałem w pierwszej połowie czerwca, a potem od lipca do późnej jesieni. Puszcza Niepołomska; Myślenice; Glisne koło Mszany Dolnej; Piwniczna w dolinie Popradu; Czarny Dunajec na Podhalu (torfowisko wysokie); Pomorze: Hel, Chłapowo, Tupadły, Jastrzębia Góra.
- N. brevis* SCHOLTZ. Wszędzie pospolity, jak *N. ferus* (L.). W Tatrach go nie znalazłem.
- N. apterus* (F.). Na różnych drzewach od lipca do września.
Kraków: Ogród Botaniczny, Park Krakowski, Park Jordana, Bielany, Borek Fałęcki; pow. chrzanowski: Płaza; Myślenice; Rabka; Maków Podhalański; Liwocz koło Żmigrodu; pow. sochaczewski: Hermanów, Strumiany, Teresin; Otwock.
- N. myrmecoides* COSTA. Pospolity na różnych roślinach na wiosnę i od lipca do późnej jesieni. Nie spotkałem tego gatunku w Pieninach, na Podhalu i w Tatrach.
F. macroptera. Rzadka, mam tylko 5 okazów, zebranych na Sikorniku pod Kopcem Kościuszki, w Regulicach i w Ciężkowicach.
- **N. boops* (SCHIÖDTE). W trawie między drzewami i krzakami.
Kraków: Cmentarz Rakowicki 10 IX 1940 (1 ok.); pow. sochaczewski: Szymanów 13 VII 1920 (1 ok. na starym cmentarzu) i 13 VII 1921 (2 ok. również na tym cmentarzu), Teresin 10 VII 1921 (1 ok.); Pomorze: Lisi Jar 11 VIII 1936 (1 ok.).
Gatunek ten jest znany z Wielkiej Brytanii, Francji, Niemiec, Danii, Węgier, Rosji, Szwecji i Finlandii.
- N. limbatus* DAHLB. W zaroślach i na trawach w lipcu i sierpniu.
Kraków: cmentarz, Las Wolski; Myślenice, Borzęta; Rabka; Pieniny; dolina Popradu: Stary Sącz, Rytro, Krynica; Szymanów, Teresin; Kujawy; Pomorze: Kartuzy, Jastrzębia Góra, Lisi

Jar; Tatry: regiel dolny (10 sierpnia widziałem koło Toporowego Stawu Niżnego parki in copula).

F. macroptera. Mam po jednym okazie ze Starego Sącza i z Rytra i dwa okazy z Tatr.

Anthocoridae

Temnostethus FIEB.

T. pusillus (H. S.). Na korze jesionów (*Fraxinus* L.). Tuchów 29 VI 1911 (1 ok.); Zakopane 1 IX 1926 (30 ok.); Pomorze: Kartuzy 23 VIII 1927 (1 ok.).

**T. gracilis* HORV. Na jesionach, gruszach, osikach, kasztanowcach i wierzbach. Tuchów 25 VII 1911; pow. limanowski: Kasina Wielka w lipcu i sierpniu, Niedźwiedź 8 VII i 19 VIII; dolina Popradu: Piwniczna, Kicarz 6 VII 1936; Podhale: Biały Dunajec 7 VIII 1909, Poronin w lipcu, Zakopane w lipcu.

F. macroptera. Melsztyn w czerwcu (1 ok.); Rytra w sierpniu 1945 (6 ok. zebr. W. ARVAY); Kasina Wielka 17 VII (1 ok.); Biały Dunajec 14 VII 1909 (1 ok.); Zakopane 6 IX 1926 (1 ok.). Wydaje się, że jest pospolitszy od *T. pusillus* (H. S.). Podany dotąd z krajów Europy środkowej i północnej prócz Wielkiej Brytanii.

Anthocoris FALL.

A. confusus REUT. Na różnych drzewach liściastych, wczesną wiosną na świerkach, okazy dorosłe na wiosnę od marca do maja, a potem od lipca do października. Kraków: Planty, Ogród Botaniczny, cmentarz, Zwierzyniec, Las Wolski, Zabierzów; Tuchów; Stary Sącz; Rytra; Krościenko nad Dunajcem; Pieńiny; Maków Podhalański; Myślenice; Otwock; Łęczycza; Tatry: Dolina za Bramką.

A. nemoralis (F.). Żyje przede wszystkim na gruszy (*Pirus* L.), a zebrałem go także z osiki (*Populus tremula* L.) i z lipy (*Tilia* L.). Kraków: Zwierzyniec 1 V, Las Wolski 8 X; Tuchów 15 VII; Ciężkowice koło Grybowa 20 VII; dolina Popradu: Stary Sącz 30 VII, Piwniczna w lipcu, Łomnica 7 VII; Maków Podhalański w sierpniu; Cięcina w pow. żywieckim 20 VII; pow. sochaczewski: Strumiany 16 VII.

- **A. sarothamni* DGL. & SC. Na żarnowcu (*Sarothamnus scoparius* L.). Pomorze: Gdynia w sierpniu 1921 (1 ok.), Puck 17 VIII 1936 (1 ok.). Znany z Włoch, Hiszpanii, Francji, Belgii, Holandii, Niemiec i Wielkiej Brytanii.
- A. minki* DHRN. Żyje głównie na topolach (*Populus italica* MNCH., *P. nigra* L., *P. alba* L.) a także na jesionach (*Fraxinus* L.), zbierałem go w lipcu, sierpniu i wrześniu. Kraków: Park Krakowski, Park Jordana, Błonia, cmentarz na Salwatorze; Tarnów: Ogród Strzelecki, Chyszów; Tuchów; Pustynia koło Dębicy; dolina Popradu: Piwniczna, Łomnica, Krynica; Krościenko nad Dunajcem; Rabka; Maków Podhalański; Myślenice; Szymanów.
- A. gallarum-ulmi* (DE GEER). Przebywa przede wszystkim na wiązach (*Ulmus* L.), gdzie atakuje mszyce *Schizoneura ulmi* DE GEER, a trafia się także na innych drzewach liściastych. Dorosłe okazy występują w kwietniu, maju i pierwszej połowie czerwca, a następnie od końca czerwca do września. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Park Jordana, Las Wolski; Tuchów; dolina Popradu: Piwniczna; pow. sochaczewski: Hermanów, Teresin; Łęczycza; Zakopane; Tatry: Kuźnice, Dolina za Bramką.
- A. pilosus* (JAK.). Głównie na pokrzywach (*Urtica dioica* L.), a także na innych zielskach oraz na niskich wierzbach. Pospolity w Krakowie i okolicy, zbierałem go też w Myślenicach, Rabce i Starym Sączu.
- A. nemorum* (L.). Pospolity wszędzie na drzewach liściastych i iglastych, na krzakach i ziołach od wczesnej wiosny do późnej jesieni. W Tatrach zbierałem go w reglu dolnym i górnym.
- A. limbatus* (FIEB.). Na wierzbach (*Salix* L.). Zbierałem go w kwietniu i maju, a potem w lipcu, sierpniu i październiku. Kraków: Zwierzyniec, Przegorzały; Bogumiłowice koło Tarnowa; Kędzierz koło Dębicy; dolina Popradu: Piwniczna, Krynica; Podhale: Biały Dunajec; Zakopane: Żywiezańskie; Krościenko nad Dunajcem; Rabka; Teresin w pow. sochaczewskim.

Tetraphleps FIEB.

- T. bicuspis* (H. S.). Na modrzewiach (*Larix* MILL.) w lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny; Tarnów: Gumniska; dolina Po-

pradu: Piwniczna; Krościenko nad Dunajcem; Biały Dunajec; Maków Podhalański; Myślenice; pow. sochaczewski: Oryszew; Tatry: Sarnia Skała, regiel dolny.

Acomporis REUT.

A. alpinus REUT. Na świerkach (*Picea* DIETR.), sośnie (*Pinus* L.), kosodrzewie (*Pinus mughus* SCOP.). Pomorze: Jastrzębia Góra 8 VIII 1936; Glisne koło Mszany Dolnej, 11 VI 1929; dolina Popradu: Piwniczna 17 VII 1935, Krynica 5 VII 1924; Zakopane: Księży Las 20 IV 1935, Las Białego 9 VIII 1935; Tatry: Kalatówki 27 VIII 1929, Dolina Bystrej w tym samym dniu, Nosal 24 VIII 1926, Toporowa Cyrhła 15 VIII 1929, koło Morского Oka 25 VIII 1929 (dość licznie).

A. pygmaeus (FALL.). Na drzewach iglastych. Kraków: Borek Fałęcki 31 V, Krzemionki 6 VI; dolina Popradu: Piwniczna, Łomnica, Wierchomla w lipcu; Kalwaria 5 VI; Gorce: Niedźwiedz, Kasina Wielka w lipcu i sierpniu (okazy z Gorców podałem w swoim „Wykazie pluskwiaków nowych dla fauny galicyjskiej”¹ mylnie jako *A. alpinus* REUT.); Zakopane: Las Białego 20 V i 27 VIII; Tatry: Kalatówki 27 VIII.

Orius WOLFF (*Triphleps* FIEB.)

O. niger WOLFF. Na różnych krzakach od wczesnej wiosny do późnej jesieni. Kraków i jego okolice; Słotwina; Tarnów; dolina Popradu; Rabka; Myślenice; pow. sochaczewski; Łęczycza; Pomorze.

**O. horváthi* (REUT.). Kraków: ogród przy ul. Sobieskiego 8 VIII, Prądnik Czerwony 25 VII, Czarna Wieś 25 VII, Dębniaki 27 VIII, Krzemionki koło grotty Twardowskiego 27 VIII, wszędzie tylko po jednym okazie; Łęczycza w jesieni.

O. majusculus (REUT.). Kraków: Zwierzyniec 1 V na wiklinie, Przegorzały 29 IV i 6 V 1931 (dość licznie na wiklinie), 15 IV 1943, Dębniaki 21 V (1 ok.), Pychowice, Płaszów 22 IX, 25 X 1942, Mydlniki 6 IX 1945, Koło Tynieckie 11 IX 1949; Zakopane 17 V 1931 (1 ok. z wierzy); Szymanów 15 VII 1920 i 11 VII 1921 po jednym okazie; Gdańsk: Wiślinki 9 VIII 1949.

¹ Spraw. Kom. Fiz., Kraków, 40, 1907, str. 74.

- O. minutus* (L.). Pospolity od kwietnia do późnej jesieni na różnych drzewach, krzewach i ziołach. W Tatrach go nie zbierałem.
- **O. vicinus* (RIB.). Kraków: Ogród Botaniczny 20 VIII i 20 IX 1940, cmentarz 18 VII 1941, Park Jordana 19 VIII, 2 IX 1918, Dębniki 17 IX 1910 i 26 V 1933, Mydlniki 6 IX 1945; Myślenice 5 IX 1942; Maków Podhalański 24 VII 1909; dolina Popradu: Piwniczna 24 VII i 27 VII 1935. Podany z Francji i Szwecji. Gatunek ten wyróżniłem na podstawie rzeźby tylnej części przedplecza, trzeba by jeszcze zbadać budowę aparatu genitalnego ♂♂, czego nie jestem w stanie zrobić z powodu złego wzroku. Pracę H. RIBAUTA: „Etude sur le genre *Triphleps*” (Bull. Soc. Hist. Nat. Toulouse, 51, 1923, str. 522—538) dostałem niestety dopiero niedawno.
- **O. laticollis* (REUT.). Kraków: cmentarz 10 IX 1940 (1 ok. na jarzębinie (*Sorbus* L.); Piwniczna w dolinie Popradu 22 VII 1935 (1 ok. z topoli), 8 VII 1936 (1 ok. z wiązu), 14 VII 1937 (1 ok. z topoli). Znany dotychczas z Włoch, Francji, Niemiec, Austrii i Serbii.

Lyctocoris HAHN

- L. campestris* (F.). Kraków: Groble 31 III (na ścianie domu), cmentarz 28 VII (z osiki), Zwierzyniec 11 IX, Wróblowice koło Swozowic 10 VIII (z gruszy), Mydlniki 4 IX; Uniejów 22 X 1950; Tarnów 25 IX; Zawada koło Dębicy w styczniu w domu; Pomorze: Mioszyno w lesie 22 VIII. STOBIECKI: Czudec koło Strzyżowa 15 VII 1917 (na deskach koło tartaku), Słomniki 20 VIII 1917.

Xylocoris DUF.

- X. galactinus* (FIEB.). Tarnów: Bogumiłowice 29 VIII (1 ok. koło domu pod śmieciami). STICHEL wymienia go z b. Prus Zachodnich. Znany z całego świata prócz Australii.
- X. formicetorum* (BOH.). Maków Podhalański na Makowskiej Górze w lipcu i sierpniu 1906 kilkanaście okazów z kopca *Formica rufa* L.
- X. cursitans* (FALL.). Tuchów 17 VII 1911 pod korą pniaków; Rytko w dolinie Popradu 5 i 8 VIII 1945 pod korą pniaków

(zebrał W. ARVAY); nadleśnictwo Glinna koło Spały we wrześniu 1942 (zebrał leśniczy PRUSKI); Pomorze: Tupadły 13 VIII 1936 w lesie pod korą drzew; Zakopane: Las Białego 25 VIII i 3 IX 1926 w wyrębie, pod korą starych pniaków świerkowych. STOBIECKI: Czudec koło Strzyżowa 15 VII 1917 i Strzyżów 28 X 1917.

Microphysidae

Loricula CURT. (*Microphysa* WESTW.)

L. pselaphiformis CURT. Podhale: Poronin 14 VII 1909 (1 ♀); Tatry: Lysanki 5 VIII dolny regiel (1 ♀ ze świerka).

Myrmedobia BAER.

M. tenella (ZETT.). Tuchów 11 VII 1911; Podhale: Bukowina 13 VII 1903, Olcza 29 VII 1923, Zakopane: Gubałówka 20 VII 1933 (na nieskoszonej łące koło lasu), Księży Las 2 VII; Tatry: Sarnia Skala 5 VIII w dolnym reglu, Dolina ku Dziurze 5 VII, Kalatówki 8 VII. Wszystkie okazy, jakie mam z tych miejscowości, to same ♂♂. Jedną ♀ zebrał STOBIECKI w Gosławicach koło Bogumiłowic 8 VIII 1917 na ziemi pod słomą.

**M. distinguenda* REUT. Gosławice koło Bogumiłowic 5 VIII 1917 (1 ♀ zebrał STOBIECKI przy ścianie domu pod słomą). Gatunek ten jest znany z Anglii, Francji, Rumunii i Finlandii.

**M. inconspicua* (DGL. & Sc.). Zakopane: Antolówka 7 VIII 1933 (1 ♂ strząśnięty do parasola ze świerka). Znany z Anglii.

Cimicidae

Cimex L.

C. lectularius L. Powszechna plaga domowa. W Rytrze strząsnąłem kilka okazów do parasola z wysokich ziół koło domu.

Oeciacus STÅL

O. hirundinis JEN. STOBIECKI: Gosławice koło Bogumiłowic 30 VIII 1917 z gniazda jaskółki.

*Dipsocoridae**Ceratocombus* SIGN.

C. coleopratus ZETT. Pomorze: Mieroszyno 17 i 22 VIII 1936 (30 ok.).

Zebrane czerpakiem po trawie i mchu między rzadko rosnącymi drzewami. Znany z Europy i Syberii. STICHEL podaje go ze Śląska.

**C. corticalis* REUT. Regulice 30 VIII (5 ok. ze zbioru ZARĘCZNEGO).

W spisie pluskwiaków ZARĘCZNEGO były te okazy podane jako *Cryptostemma pussillum* J. SAHLB. podług oznaczenia samego ZARĘCZNEGO. Obecnie po dokładnym ich zbadaniu przekonałem się, że wszystkie należą do rodzaju *Ceratocombus* SIGN. ze względu na kształt przedplecza i długość ssawki. Że to jest *C. corticalis* REUT., osądzam na podstawie barwy nóg i ssawki, bo czułków żaden okaz nie miał. Znany z Finlandii.

Cryptostemma H. S.

C. alienum H. S. Nad rzekami w żwirowiskach między kamieniami.

Krościenko nad Dunajcem 20 VIII 1910; Podhale: Biały Dunajec 5 VII 1909. STOBIECKI: Ponice koło Rabki 30 VII 1911.

*Isometopidae**Isometopus* FIEB.

**I. intrusus* (H. S.). Pow. sochaczewski: Teresin 9 VII (1 ok. z dębu w lesie dębowym). Znany z Europy środkowej.

*Miridae**Myrmecoris* GORSKI

M. gracilis (F. SAHLB.). Kłaj 13 VI (1 ♀ macropt.); Wolin: Nowa Wieś 10 VIII 1947 (1 ♂ brachypt.).

Pithanus FIEB.

P. maerkeli (H. S.). Na wilgotnych łąkach. Kraków: Ogród Botaniczny 3 VII, cmentarz w czerwcu i lipcu, Zwierzyniec w czerwcu i lipcu, Prądnik Czerwony 9 VII; Myślenice w czerwcu

i początku lipca; Rabka w lipcu; dolina Popradu: Piwniczna i Łomnica w lipcu; Podhale: Nowy Targ 30 VII, Biały Dunajec 17 VII, Zakopane: Las Białego 22 VII; Pomorze: Tupadły 16 VIII.

Pantilius CURT.

P. tunicatus (F.). Na olszach (*Alnus* MILL.) i leszczynach (*Corylus* L.). Okazy dorosłe występują dopiero od drugiej połowy sierpnia, zbiera się je głównie we wrześniu, giną z początkiem października. Kraków: Planty, Ogród Botaniczny, cmentarz, Park Jordana, Borek Fałęcki, Wola Justowska, Bielany; Tarnów: Ogród Strzelecki, Pleśna; Myślenice; Gorce: Rabka, Poręba Wielka; Podhale: Biały Dunajec; Pieniny.

Phytocoris FALL.

Ph. tiliae (F.). W lipcu i sierpniu na lipach (*Tilia* L.), dębach (*Quercus* L.), bukach (*Fagus* L.), grabach (*Carpinus* L.), wiązach (*Ulmus* L.), jabłoniach (*Malus* L.) i leszczynach (*Corylus* L.). Kraków: Planty, Park Jordana, Ogród Botaniczny; dolina Popradu: Rytro, Krynica; Gorce: Poręba Wielka; Pieniny.

Ph. longipennis FLOR. W lipcu, sierpniu i wrześniu na leszczynach (*Corylus* L.), jarzębinach (*Sorbus* L.), topolach (*Populus* L.), bukach (*Fagus* L.), lipach (*Tilia* L.), wierzbach (*Salix* L.). Kraków: Park Jordana, Sikornik, Las Wolski, Przegorzwały; pow. chrzanowski: Płaza, Słotwina; Ciężkowice Koło Grybowa; Rabka; Mszana Dolna; dolina Popradu: Piwniczna, Krynica; Pieniny; Szymanów; Pomorze: Tupadły, Rozewie.

Ph. populi (L.). W lipcu, sierpniu i początku września na jesionach (*Fraxinus* L.), wierzbach (*Salix* L.) topolach (*Populus* L.), olszach (*Alnus* MILL.). Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Las Wolski, Płaszów; Maków Podhalański; Lachowice; Rabka; Podhale: Biały Dunajec, Zakopane; Pieniny; Piwniczna; Szymanów; Pomorze: Chłapowo; Tatry: Kuźnice.

Ph. confusus REUT. W lipcu, sierpniu i początku września na dębach (*Quercus* L.), jesionach (*Fraxinus* L.), leszczynach (*Corylus* L.), olszach (*Alnus* MILL.), dereniach (*Cornus* L.), tarninie (*Prunus spinosa* L.). Kraków: Ogród Botaniczny; pow. chrzanowski: Czatkowice; Tarnów; Piwniczna; Pieniny; Maków Podhalań-

ski. REUTER miał okazy tego gatunku od HORVÁTHA, pochodzące z b. Galicji, a KRASUCKI znalazł go koło Jarosławia.

Ph. dimidiatus KBM. W lipcu i sierpniu na różnych drzewach liściastych. Kraków: Park Jordana; Tuchów; Piwniczna; Rabka; Pomorze: Jastrzębia Góra; Tatry: Sarnia Skala, regiel dolny.

**Ph. intricatus* FLOR. Ciężkowice koło Grybowa 28 VII (1 ♂ na *Sorbus* L.). Znany z północnej Europy.

Ph. reuteri SAUND. Kraków; Park Jordana 6 i 13 VIII (po 1 ♂ z grabu (*Carpinus* L.), Bronowice 3 VIII (1 ♂ z głogu, *Crataegus* L.); Piwniczna 22 VII (1 ♂ z topoli, *Populus* L.). E. WAGNER podaje go z Pomorza. Gatunek znany z Anglii, Holandii, Francji, Niemiec, Węgier i Rumunii.

Ph. pini KBM. W lipcu i sierpniu na drzewach iglastych (*Coniferae*). Kraków: Ogród Botaniczny, Park Jordana, Borek Fałęcki; Tuchów; Kozłów koło Dębicy; dolina Popradu: Stary Sącz, Piwniczna, Krynica; Rabka; Zakopane: Las Białego, Antolówka, Gubałówka, Bukowina; Maków Podhalański; Pomorze: Hel; Tatry: Kuźnice, Dolina Strążyska.

**Ph. nowickiyi* FIEB. Kraków 26 VIII 1940 (1 ♂ do czerpaka z wielkich zielsk); Szymanów 23 VII 1920 (1 ♀) i 22 VII 1921 (3♂) koło gościńca do Oryszewa z ostreżyn (*Rubus* L.).

Ph. ulmi (L.). W lipcu i pierwszej połowie sierpnia na różnych drzewach i krzakach. Kraków: Ogród Botaniczny, Planty, Prądnik Czerwony, Sikornik, Bielany; Ciężkowice koło Grybowa; pow. nowosądecki: Przydonica, Jasienna; dolina Popradu: Rytro, Łomnica, Krynica; Pieniny; Maków Podhalański; Cięcina koło Żywca; Myślenice; Rabka; Podhale: Szaflary; Pomorze: Chłapowo.

Ph. varipes BOH. W lipcu, sierpniu i wrześniu na suchych miejscach na ziołach. Kraków: Ujazd, Podgórk, Sudół; Myślenice; Maków Podhalański; Pieniny; dolina Popradu: Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica, Wierchomla; pow. sochaczewski: Szymanów, Teresin, Strumiany.

**Ph. insignis* REUT. W sierpniu na wrzosowiskach. Otwoek; Pomorze: Hel, Chłapowo, Jasne Wybrzeże, Jastrzębia Góra; Wolin: Nowa Wieś. Gatunek opisany z Kaukazu, znaleziony potem we Francji i w Niemczech.

Megacoelum FIEB.

- M. infusum* (H. S.). W końcu lipca, w sierpniu i wrześniu na dębach (*Quercus* L.). Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Planty, Park Jordana, Borek Fałęcki, Bielany; pow. chrzanowski: Płaza; Pleśna koło Tarnowa; Kozłów koło Dębicy; Myślenice; pow. sochaczewski: Teresin; Otwock; Pomorze.
- M. beckeri* FIEB. Na sośnie (*Pinus* L.). Kozłów koło Dębicy 13 VIII 1902 (1 ♀). E. WAGNER podaje go z Pomorza.
Gatunek znany z Europy środkowej i południowej.

Adelphocoris REUT.

- A. seticornis* (F.). Od końca czerwca do września na różnych roślinach zielnych. Kraków: cmentarz, Zwierzyniec, Pychowice; Regulice w pow. chrzanowskim; Tarnów; Przydonica w pow. nowosądeckim; Ciężkowice koło Grybowa; dolina Popradu: Stary Sącz, Rytro, Łomnica, Krynica; Żmigród, Gamrat, Liwocz, Wały Zygmontowskie; Pieniny; Podhale: Biały Dunajec; Maków Podhalański; Cięcina koło Żywca; Myślenice; Szymanów; Białowieża.
- A. detritus* (FIEB.). W lipcu i sierpniu na wilżynie (*Ononis* L.), mięcie (*Mentha* L.), wrześni (*Myricaria* DESV.), ostrożeńiu (*Cirsium* MILL.), koniczynie (*Trifolium* L.). Krościenko nad Dunajcem; dolina Popradu: Rytro, Piwniczna; Żmigród, Gamrat, Wały Zygmontowskie; Myślenice.
- A. lineolatus* (GOEZE). Pospolity od czerwca do września na różnych roślinach zielnych. W Tatrach go nie zbierałem.
- A. quadripunctatus* (F.). [*A. annulicornis* (F. SAHLB.)]. W lipcu i sierpniu na wierzbówce (*Epilobium* L.), bylicy (*Artemisia* L.) i wysokich starcach (*Senecio* L.). Kraków: Sikornik, Bronowice, Łagiewniki, Zwierzyniec; Ciężkowice koło Grybowa; Przydonica w pow. nowosądeckim; dolina Popradu: Piwniczna, Krynica; Pieniny; Myślenice; Tatry: Dolina Małej Łąki, regiel górny.

Calocoris FIEB.

- C. ochromelas* (GMEL.). W maju i czerwcu na dębach (*Quercus* L.). Kraków: cmentarz, Park Jordana, Las Wolski, Bielany, Siercza; Tarnów: Lipie, Tuchów; Chruślice koło Nowego Sącza. STOBIECKI: Tyniec 6 VI 1917.

- C. sexguttatus* (F.). Na roślinach zielnych. Góry Świętokrzyskie; Zabierzów koło Krakowa w lipcu (1 ok.); Lesko (1 ok.); Pieniny: Bańków Gronik 8 VII; Białowieża 10 VII (1 ok.); Tatry: Dolina Kościeliska 17 VII 1938 (1 ok.), 9 VII 1938 (6 ok.).
- C. biclavatus* (H. S.). Na różnych drzewach i krzewach, a także na roślinach zielnych w czerwcu, lipcu i początku sierpnia. Kraków: Las Wolski, Bielany; Tuchów; pow. nowosądecki: Jasienna, Glinik; Krynica; Krościenko nad Dunajcem; Pieniny; Żmigród; Góry Świętokrzyskie; Pomorze: Chłapowo, Tupadły, Jastrzębia Góra; Tatry: Dolina ku Dziurze, Dolina za Bramką, Łysanki.
- C. fulvomaculatus* (DE GEER). Na różnych drzewach liściastych i krzewach w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: Park Jordana, Przegorzały, Bielany; pow. nowosądecki: Przydonica, Jasienna; dolina Popradu: Piwniczna, Krynica; Żmigród, Liwocz; Pieniny; Podhale: Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane; Białowieża; Tatry: Dolina Białego, Dolina Olezyska, za Łysankami, pod Kopicńcem, koło Toporowych Stawów.
- C. affinis* (H. S.). Pospolity w lipcu, sierpniu i początku września na niskich wierzbach i różnych roślinach zielnych. W Tatrach zbierałem go w reglu dolnym i górnym.
- C. alpestris* (MEY. D.). Zakopane: Las Białego 4 VIII (1 ok. ze świerka); Tatry: Dolina ku Dziurze 21 VII (1 ok.), Dolina Strążyńska 25 i 29 VII 1933 dość licznie na mokradle na knieci (*Caltha* L.), Dolina za Bramką 21 VII (1 ok.), Łysanki, regiel dolny 6 VII 1939 (2 ok.) i 1 VIII 1933 (2 ok.) z iwy (*Salix caprea* L.), Hala Miętusia 17 VII 1938 (3 ok.), Dolina Kościeliska 3 VIII 1939 (1 ok.).
- C. roseomaculatus* (DE GEER). Na miejscach suchych, słonecznych w lipcu i sierpniu. Jeleśnia; Maków Podhalański; Rabka; Myślenice; Przydonica koło Sącza; dolina Popradu: Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica, Krynica; Krościenko nad Dunajcem; Pieniny; Podhale: Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane (Ski-bówki, Antolówka).
- C. norvegicus* (GMEL.). Na różnych większych roślinach zielnych w lipcu i sierpniu. Kraków: Sikornik, Zwierzyniec, Las Wolski, Park Twardowskiego; pow. chrzanowski: Alwernia; Myślenice; Rabka; Maków Podhalański; Cięcina koło Żywca; Jeleśnia; Krościenko nad Dunajcem; Zakopane: Antolówka; Piwnicz-

na, Krynica; Gamrat koło Żmigrodu; pow. sochaczewski: Szymanów, Hermanów; Pomorze: Chłapowo, Cetniewo.

Odontoplatys (FIEB.)

**O. bidentulus* (H. S.). Na leszczynach (*Corylus* L.). Pieniny: Bańków Gronik 8 VII i 2 VIII 1910 (kilkanaście okazów). Znany z Węgiei i Rumunii.

Miris F. (*Pycnopterna* FIEB.)

M. striatus L. Na drzewach liściastych. Kraków: Las Wolski 22 V 1948 (4 ok.) i 7 VI 1949 (1 ok.); Pieniny; Chruślice koło Nowego Sącza 11 VI; Pomorze w lipcu (zebrał A. BARTOSZYŃSKI).

Stenotus JAK.

S. binotatus (F.). Na śródleśnych łąkach. Biały Dunajec 26 VII; Czorsztyn 18 VII; Tarnobrzeg; Wolin; Nowa Wieś 10 VIII.

Dichroscytus FIEB.

D. rufipennis (FALL.). Na sosnach (*Pinus* L.) w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny; Ciężkowice koło Grybowa; Przydonica koło Nowego Sącza; dolina Popradu: Piwniczna, Wierchomla; Pomorze: Chłapowo; Podhale: Biały Dunajec; Tatry: Sarnia Skala, Dolina Jaworzynka, pod Kopieńcem, koło Toporowego Stawu Wyżniego, Hala Gąsienicowa. W Tatrach zbierałem go na kosodrzewinie.

D. intermedius REUT. Na świerkach (*Picea* DIETR.) w lipcu i sierpniu. Maków Podhalański; Rabka; Pieniny; dolina Popradu: Piwniczna, Krynica; Podhale: Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane (Gubałówka, Antołówka, Żywiezańskie, Las Białego); Tatry: Dolina Małej Łąki, Łysanki, Dolina Wielka, Rówień, Sarnia Skala, Dolina Białego, Krokiew, Kuźnice, Kalatówki, Hala Kondratowa, Hala Kasprowa, Dolina Jaworzynka, Nosal, koło Toporowego Stawu Wyżniego, koło Morskiego Oka, Liliowe (z kosodrzewu).

Lygus HAHN.

L. pabulinus (L.). Pospolity od czerwca do września na różnych drzewach liściastych i większych roślinach zielnych, w Tatrach w reglu dolnym i górnym.

- L. viridis* (FALL.). Na lipach (*Tilia* L.), jesionach (*Fraxinus* L.), olszach (*Alnus* MILL.), jarzębinach (*Sorbus* L.), klonach (*Acer* L.), wiązach (*Ulmus* L.) w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Park Jordana, Błonia, Podgórze; Myślenice; Rabka; Maków Podhalański; Podhale: Biały Dunajec, Zakopane; Pieniny; Gródek nad Dunajcem; dolina Popradu: Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica, Krynica; Mrowla koło Rzeszowa; Szymanów; Pomorze: Rozewie.
- L. contaminatus* (FALL.). Na wierzbach (*Salix* L.), leszczynach (*Corylus* L.), olszach (*Alnus* MILL.), brzozech (*Betula* L.) w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Błonia, Park Jordana, Las Wolski, Bielany; Myślenice; Rabka; Ciężkowice koło Grybowa; Piwniczna; Pieniny; Podhale: Biały Dunajec, Zakopane; Szymanów; Tatry: Dolina Olczyska, Dolina za Bramką.
- L. spinolai* (MEY. D.). Od czerwca do września na wierzbach (*Salix* L.), leszczynie (*Corylus* L.), osice (*Populus tremula* L.). Kraków: Sikornik, Przegorzały; Myślenice.
- L. lucorum* (MEY. D.). Od końca czerwca do października na wrotyczu (*Tanacetum* L.) i bylicy (*Artemisia* L.). Kraków: Planty, cmentarz, Ogród Botaniczny, Prądnik Czerwony, Zwierzyniec, Przegorzały, Borek Fałęcki; Krzeszowice w pow. chrzanowskim; Tuchów, Ciężkowice; Przydonica, Stary Sącz; Myślenice; Szymanów; Pomorze: Chłapowo.
- L. limbatus* (FALL.). Na wiklinach (*Salix* L.) w lipcu i sierpniu. Przydonica koło Nowego Sącza; Krynica; Rabka.
- L. pubescens* REUT. Pospolity wszędzie na wiosnę i od czerwca do późnej jesieni na różnych roślinach zielnych.
- L. gemellatus* H. S. Na bylicy polnej (*Artemisia campestris* L.). Pustynia koło Dębicy 7 IV; Krynica 19 VII; pow. sochaczewski: Strumiany 21 VII; Otwock w sierpniu; Wolin: Nowa Wieś 10 VIII.
- L. punctatus* (ZETT.). Pomorze; Kraków; Myślenice; Gorce; Podhale; Tatry.
- L. pratensis* (L.). Wszędzie pospolity na drzewach szpilkowych (*Coniferae*), często i liściastych, a także na wrzosowiskach na wiosnę, a potem od lipca do późnej jesieni. Tatry w reglu dolnym.

- L. atomarius* (MEY. D.). Tuchów 11 VII; Ciężkowice 28 VII z jodeł (*Abies* MILL.); nadleśnictwo Śnietnica 9 II 1948 pod korą świerka (*Picea*) — 1 ok. otrzymałem od prof. St. KAPUŚCIŃSKIEGO; Zakopane: Księży Las 8 V, Las Białego 9 VIII z drzew szpilkowych (*Coniferae*); Tatry: Sarnia Skala, regiel dolny 20 IX, Dolina Białego 5 V, pod Nosalem 12 X z drzew szpilkowych.
- L. rubricatus* (FALL.). Na drzewach szpilkowych (*Coniferae*) od lipca do października. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Las Wolski; Tarnów: Chyszów, Tuchów; dolina Popradu: Stary Sącz, Piwniczna, Krynica; Pieniny; Rabka; Myślenice; Maków Podhalański; Pomorze: Jastrzębia Góra, Dąbki, Tupadły; Podhale: Bukowina, Zakopane; Tatry: pospolity w reglu dolnym i górnym, a złowiony także przy Morskim Oku i Czarnym Stawie Gąsienicowym.
- L. cervinus* (H. S.). Głównie na lipach (*Tilia* L.), a także na jesionach (*Fraxinus* L.), dębach (*Quercus* L.), grabach (*Carpinus* L.), leszczynie (*Corylus* L.) i wiklinie (*Salix* L.) od połowy czerwca do września. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Błonia, Park Jordana, Park Krakowski, Park Twardowskiego; Tuchów; Mrowla koło Rzeszowa; Maków Podhalański; Myślenice; Rabka; Piwniczna; Poronin, Zakopane; Pieniny; Szymanów; Pomorze: Jastrzębia Góra, Hel.
- L. montanus* (SCHILL.). Na szczawiach (*Rumex* L.), a także na świerkach (*Picea* DIETR.), jodłach (*Abies* MILL.), kosodrzewinie (*Pinus mughus* SCOP.) i wierzbie (*Salix* L.), w maju, a następnie w lipcu i sierpniu. Lachowice koło Sucheju; Rabka; Wierchomla w dolinie Popradu; Podhale: Nowy Targ, Biały Dunajec; Tatry — pospolity w reglu dolnym i górnym i w krainie kosodrzewu.
- L. campestris* (L.). Głównie na roślinach baldaszkowych, a także na innych większych roślinach zielnych od maja do września. Kraków; Tarnów; Ciężkowice; Nowy Sącz; Pieniny; Łęczycza.
- L. kalni* (L.). Pospolity na różnych większych roślinach zielnych od wczesnej wiosny do późnej jesieni, w Tatrach w reglu dolnym.
- L. rubicundus* (FALL.). Pospolity na wierzbach (*Salix* L.), a także na różnych innych drzewach liściastych od wczesnej wiosny

do późnej jesieni. W Zakopanem i Tatrach nie widziałem okazów tego gatunku.

Plesiocoris FIEB.

P. rugicollis (FALL.). Na wierzbach (*Salix* L.) od maja do sierpnia. Radziszów; Myślenice; Rabka; Kędzierz koło Dębicy; Krynica; Szymanów; Podhale: Bukowina, Zakopane; Tatry: Dolina Strążyska.

Camptozygum REUT.

C. pinastri (FALL.). Na sosnie (*Pinus*) od końca czerwca do września. Kraków: Ogród Botaniczny, Bielany, Mydlniki, Borek Fałęcki; Regulice w pow. chrzanowskim; Myślenice; Rabka; Maków Podhalański; Podhale: Lasek, Zakopane; Pieniny; dolina Popradu: Piwniczna, Wierchomla, Krynica; Ciężkowice w pow. tarnowskim; Tuchów; Kozłów koło Dębicy; pow. sochaczewski: Teresin, Strumiany; Pomorze: Jastrzębia Góra, Tupadły, Chłapowo, Hel; Tatry: Sarnia Skała, regiel górny (na kosodrzewiu), koło Toporowego Stawu Wyżniego.

Poeciloscytus FIEB.

P. unifasciatus (F.). Głównie na przytuliach (*Galium* L.), a także na innych roślinach zielnych w czerwcu, lipcu i sierpniu pospolicie. W Tatrach go nie zbierałem.

**P. palustris* REUT. Kraków; Białowieża.

P. asperulae FIEB. Kraków: na suchych, słonecznych miejscach (Krzemionki, Pychowice, Mydlniki) w czerwcu, lipcu i sierpniu.

P. vulneratus (PANZ.). Na krwawniku (*Achillea* L.) w lipcu i sierpniu. Kraków: Dębniki; Pomorze: Chłapowo, Jasne Wybrzeże.

Polymerus HAHN

P. holosericeus HAHN. Na przytuliach (*Galium* L.) w czerwcu, lipcu i sierpniu. Maków Podhalański; Brzączowice koło Dobczyc; Stary Sącz; Pieniny.

**P. nigritus* (FALL.). Na przytuliach (*Galium* L.). Pow. sochaczewski: Szymanów 15 VII (1 ♂).

Charagochilus FIEB.

- Ch. gyllenhalii* (FALL.). Na miejscach suchych, słonecznych od wczesnej wiosny do września. Kraków: Przegorzalę, Pychowice, Wierzchowię; Maków Podhalański; Rabka; Myślenice; Tarnów; Melsztyn; Pieniny; dolina Popradu: Piwniczna, Łomnica, Krynica; Pomorze: Jastrzębia Góra; Wolin: Nowa Wieś.

Liocoris FIEB.

- L. tripustulatus* (F.). Na pokrzywach (*Urtica* L.) od wczesnej wiosny do późnej jesieni. Kraków; Myślenice; Rabka; Tarnów; Stary Sącz; Krynica; Łęczycza; Szymanów.

Camptobrochis FIEB.

- C. lutescens* (SCHILL.). Pospolity od wczesnej wiosny do późnej jesieni na różnych drzewach liściastych (*Tilia* L., *Quercus* L., *Acer* L., *Ulmus* L., *Fraxinus* L., *Salix* L.), a także na żarnowcu (*Sarothamnus* WIMM.). W Tatrach zebrałem go pod Nosalem 28 X, na Pomorzu go nie widziałem.
- C. punctulatus* (FALL.). Kraków: Borek Fałęcki we wrześniu i październiku; Myślenice w czerwcu na suchym trawniku; Szymanów w lipcu na ściernisku; Otwock w sierpniu.

Deraeocoris KBM.

- D. scutellaris* (F.). Pomorze: Łeba 5 VII 1951 (2 ok.).
- D. ruber* (L.). Na różnych roślinach zielnych od końca czerwca do września. Kraków; Myślenice; Tarnów; Ciężkowice, Rytro, Krynica, Rabka; Gamrat koło Żmigrodu, Hermanów w pow. sochaczewskim; Górki Wschodnie koło Gdańska.
- D. annulipes* (H. S.). Na modrzewiach (*Larix* L.) w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Las Wolski; Myślenice; Maków Podhalański; Piwniczna; Krościenko nad Dunajcem; Podhale: Biały Dunajec, Zakopane; Tatry: Sarnia Skała (regiel dolny), Kuźnice; Góry Świętokrzyskie.
- D. trifasciatus* (L.). Kraków: Chełm 25 V 1946 i 31 V 1947 (po jednym okazie z drzew liściastych); Myślenice 24 VI 1948 (1 ok. z wierzby); Poręba Wielka w Gorcach 10 VII (1 ok.); Żmigrod w lipcu (1 ok.).

D. olivaceus (F.). Na głogu dwuszypułkowym (*Crataegus oxyacantha* L.) w końcu czerwca i początku lipca. Kraków: Ogród Botaniczny (25 ok.), ogród uniwersytecki na Prądniku Czerwonym (3 ok.), Chełm (7 ok.). STOBIECKI: Brzeźnica za Skawiną 24 VI 1918 (1 ok.). Dotychczas był znany z Polski tylko jeden okaz tego gatunku (zbiór ZARĘCZNEGO).

Capsus F.

C. ater (L.) Na suchych trawnikach w czerwcu, lipcu i początku sierpnia. Alwernia w pow. chrzanowskim; okolice Krakowa; Bochnia; Słotwina; Tarnów; Jasienna i Glinik koło Nowego Sącza; Krynica; Żmigród; Krościenko nad Dunajcem; Sucha; Myślenice; Teresin w pow. sochaczewskim; Chodów w pow. siedleckim (zebrał J. MAKÓLSKI); Białowieża; Rabka; Podhale: Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane; Tatry: Sarnia Skala (regiel dolny).

Alloeotomus FIEB.

A. gothicus (FALL.). Na sośnie (*Pinus* L.) w drugiej połowie lipca i sierpnia. Kraków: Ogród Botaniczny, Park Jordana, Borek Fałęcki; Ciężkowice w pow. tarnowskim: Piwniczna nad Popradem; Rabka.

A. germanicus E. WAGN. Na sośnie (*Pinus* L.) w sierpniu i wrześniu. Tarnów: Piaskowa Góra; Kasina Wielka pod Śnieżnicą; Myślenice; Otwock; Pomorze: Tupadły, Hel. Gatunek wyróżniony w r. 1939 przez E. WAGNERA, który go znalazł także na Pomorzu.

Capsodes DAHLB.

C. gothicus (L.). Na roślinach między drzewami w widnych lasach w czerwcu i początku lipca. Bochnia; Ryto; Białowieża.

Acetropis FIEB.

A. carinata (H. S.). Na piaszczystych, świetlistych miejscach na kostrzewie (*Festuca ovina* L.) w czerwcu i lipcu. Kraków: Krzemionki, Pychowice, Borek Fałęcki, Kłaj.

Stenodema LAP.

- S. calcaratum* (FALL.). Pospolity od maja do późnej jesieni na trawnikach. W Tatrach go nie widziałem.
- S. virens* (L.). Pospolity na trawach a także na drzewach iglastych na wiosnę, a potem od lipca do późnej jesieni. W Tatrach go nie spotkałem.
- S. laevigatum* (L.). Pospolity na trawnikach na wiosnę i od końca czerwca do późnej jesieni. W Tatrach go nie widziałem.
- **S. sericans* (FIEB.). Na śródleśnych miejscach trawiastych. Pieniny (Trzy Korony, Sokolica) w sierpniu; Małe Pieniny, w Jaworkach w sierpniu; Tatry (Dolina Kościeliska, Dolina za Bramką, Dolina Strążyska, Dolina Białego, Nosal) w sierpniu. Znany z Bawarii, Szwajcarii, Włoch, Austrii i Węgier.
- S. holsatum* (F.). Na trawie w czerwcu, lipcu i sierpniu; dolina Popradu: Piwniczna, Rytro, Krynica; Pieniny; Gorce; Podhale; Tatry (regiel dolny i górny i kraina kosodrzewu); Kłodzko; Pomorze: Kartuzy, Ostrowo, Tupadły, Jastrzębia Góra.

Notostira FIEB.

- N. erratica* (L.). Na łąkach i trawiastych miejscach od lipca do późnej jesieni, pospolita wszędzie. W Tatrach jej nie zbierałem.

Megaloceraea FIEB.

- M. linearis* (FUSSL.). Na wilgotnych łąkach w końcu czerwca i w lipcu. Kraków: Dębniki; Tenczynek; Miłkowa w pow. nowosądeckim; dolina Popradu: Rytro, Łomnica; Pieniny; Podhale: Nowy Targ, Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane; Szymanów; Białowieża.

Trigonotylus FIEB.

- T. ruficornis* (GEOFFR.). Na łąkach suchych i wilgotnych, na słonecznych stokach, w zaroślach i wyrębach pospolity od czerwca do września, w Tatrach w reglu dolnym i górnym.
- T. pulchellus* (HAHN). Kraków: Borek Fałęcki, Podgórci w sierpniu; Otwock w sierpniu; Pomorze: Rozewie, Jasne Wybrzeże, Tu-

padły w sierpniu na miejscach suchych, piaszczystych, z rzadka porośniętych trawą, miejscami bardzo licznie; Wolin: Nowa Wieś w sierpniu.

Teratocoris FIEB.

- **T. antennatus* (BOH.). Pomorze: Wielka Wieś w sierpniu 1936 r. na wielkim sitowiu, rosnącym w pełnym wody rowie potorfowym, na łące nadmorskiej. Z początkiem sierpnia były tylko larwy, 20 sierpnia znalazłem już okazy dorosłe. Znany z Europy północnej i środkowej.
- **T. paludum* SHLBC. Kraków 25 IX 1907 jedna parka brachypt. na trawie w wysychającym stawku u wylotu ulicy Smoleńsk za wałem, na którym biegł tor kolei okrężnej z głównego dworca do Bonarki (dziś biegnie tędy Aleja Krasińskiego); Wolin: Nowa Wieś 10 VIII 1948 (2 ♀♀ brachypt.). Znany z Europy północnej.

Leptopterna FIEB.

- L. dolabrata* (L.). Na słonecznych łąkach i trawnikach w czerwcu, lipcu i pierwszej połowie sierpnia. Ojców; Myślenice; Rabka; Cięcina koło Żywca; dolina Popradu; Pieniny; Podhale; Białowieża.
- L. ferrugata* (FALL.). Na miejscach suchych, świetlistych w czerwcu, lipcu i początku sierpnia. Kraków: Krzemionki, Mydlniki, Pychowice, Borek Fałęcki; Czatkowice w pow. chrzanowskim; dolina Popradu: Piwniczna, Łomnica; Pomorze: Chłapowo.

Monalocoris DAHLB.

- M. filicis* (L.). Na paprociach w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków; Czerna w pow. chrzanowskim; Pleśna i Tuchów koło Tarnowa; Przydonica i Glinik koło Nowego Sącza; Ciężkowice koło Grybowa; dolina Popradu: Stary Sącz, Rytro, Piwniczna, Żegiestów, Krynica; Pieniny; Myślenice; Rabka; Maków Podhalański; Białowieża; Kartuzy; Kłodzko; Tatry: w reglu dolnym i górnym.

Bryocoris FALL.

- B. pteridis* FALL. Na paprociach w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków; Regulice w pow. chrzanowskim; Myślenice; Tuchów;

Piwniczna; Żegiestów; Krynica; Pieniny; Lachowice koło Suchej; Tatry: Dolina za Bramką, Dolina Strążyska, Dolina Bystrej, Kopieniec Mały, Beskid (ok. 2000 m n. p. m. — 1 ♂ macropt. na trawie).

Macrolophus FIEB.

- **M. costalis* FIEB. Zbierałem go tylko w dolinie Popradu: Piwniczna, na Kicarzu w lesie na czyścju leśnym (*Stachys silvatica* L.) w lipcu (8 ok.), Łomnica w lipcu na szałwii lepkiej (*Salvia glutinosa* L.) razem z gatunkiem następnym (13 ok.) i Krynica w parku również na szałwii w lipcu i sierpniu (10 ok.). Znany z Europy południowej.
- M. nubilus* (H. S.). Na szałwii lepkiej (*Salvia glutinosa* L.) w lipcu, sierpniu i początku września. Myślenice; Pieniny; dolina Popradu: Łomnica, Żegiestów, Krynica.

Dicyphus FIEB.

- D. pallidus* (H. S.). Na szałwii lepkiej (*Salvia glutinosa* L.) i na czyścju leśnym (*Stachys silvatica* L.) w lipcu, sierpniu i początku września. Kraków: Las Wolski, Kłaj w pow. bocheńskim; Myślenice; Pieniny; dolina Popradu: Rytro, Piwniczna, Łomnica, Krynica; Żegiestów; Teresin w pow. sochaczewskim; Pomorze: Rozewie.
- **D. constrictus* (BOH.). Na wielkich starcach (*Senecio* L.) w wyrębach i na lapiężniku (*Petasites* MILL.) w sierpniu. Krynica; Pieniny; Tatry: Mała Łąka, Sarnia Skąła, Przysłop Miętusi, Dolina Kościeliska, Kopieniec Wielki (regiel dolny i górny). Znany z północnej Europy, Czechosłowacji, Hesji i Kroacji.
- D. errans* (WOLFF). Na większych roślinach zielnych w lipcu, sierpniu i wrześniu. Kraków: Ogród Botaniczny, Las Wolski; Myślenice; Rabka; Pieniny; dolina Popradu: Piwniczna, Żegiestów.
- D. stachydis* REUT. Na *Salvia glutinosa* L. i *Stachys silvatica* L. Kraków: Las Wolski 15 IV, 20 VI i 28 IX; Myślenice 8 IX; Pieniny w sierpniu.
- **D. pallicornis* FIEB. Tatry: jeden ♂ z napařtnicy purpurowej (*Digitalis purpurea* L.) w lesie poniżej Kasprowej Hali Dolnej 7 VIII 1939. Znany z Europy środkowej i południowej.

D. globulifer (FALL.). Na różnych roślinach zielnych na wiosnę, a potem od czerwca do sierpnia. Kraków; Myślenice; Ciężkowice; Zawada koło Dębicy; Piwniczna; Pieniny; Szymanów; Rudno w pow. chrzanowskim; Tatry: Dolina Kościeliska, Sarnia Skala (regiel dolny).

Campyloneura FIEB.

**C. virgula* (H. S.). Pomorze: Tupadły 17 VIII 1927, 7 ok. z grabu (*Carpinus* L.) i 26 ok. z buków (*Fagus* L.), same tylko ♀♀. Znany z północnej Afryki, Europy i Turkiestanu.

Hallodapus FIEB.

H. rufescens (BURM.). Na łąkach między trawą w lipcu i sierpniu. Przydonica; Piwniczna; Pieniny; Czarny Dunajec na Podhalu, na torfowisku wysokim.

Systellonotus FIEB.

S. triguttatus (L.). Na suchych miejscach trawiastych między roślinnością od końca maja do sierpnia. Kraków: Krzemionki, Pychowice, Podgórze, Zwierzyniec; Chelmek koło Oświęcimia; Słotwina; Pieniny; Biały Dunajec; Myślenice; Szymanów; Struga koło Warszawy (zebrał J. MAKÓLSKI); Pomorze: Chłapowo.

Cremnocephalus FIEB.

C. albolineatus REUT. Piwniczna nad Popradem 11 VII 1935, jedna ♀ ze świerka. Jest to jedyny okaz tego gatunku znaleziony dotychczas w Polsce, wszystkie inne okazy w dawnych zbiorach, publikowane pod tą nazwą, należą do następnego gatunku.

**C. alpestris* E. WAGN. Na świerkach (*Picea* L.) w lipcu i pierwszej połowie sierpnia. Góry Świętokrzyskie 25 VI 1950; Maków Podhalański; Tuchów; Krynica; Pieniny; Szaflary, Zakopane; Tatry: regle dolne i górne i kraina kosodrzewu; Szklarska Poręba 17 VIII 1950 (między mrówkami). STOBIECKI zebrał okazy tego gatunku na Gubałówce w Zakopanem i na Nosalu w Tatrach.

Pilophorus HAHN

- P. cinnamopterus* (KBM.). Na sośnie (*Pinus* L.) od lipca do początku października. Kraków; Płaza w pow. chrzanowskim; Ciężkowice; Kozłów koło Dębicy; Strumiany w pow. sochaczewskim; Ostrowo, Tupadły i Hel na Pomorzu; Piwniczna i Wierchomla nad Popradem; Łęczyca.
- P. clavatu* (L.). Na wierzbach (*Salix* L.), olszach (*Alnus* MILL.), osikach (*Populus tremula* L.), leszczynach (*Corylus* L.) w lipcu, sierpniu i początku września. Kraków; Tarnów; Ciężkowice; Melsztyn; Glinik w pow. nowosądeckim; dolina Popradu: Piwniczna, Łomnica, Krynica; Krościenko nad Dunajcem; Podhale: Nowy Targ, Biały Dunajec, Poronin, Bukowina, Zakopane; Maków Podhalański; Rabka; Myślenice; Otwock; Pomorze: Hel, Puck, Jastrzębia Góra, Ostrowo.
- P. perplexus* (DGL. & SC.). Na lipach (*Tilia* L.), jaworach (*Acer pseudoplatanus* L.), dębach (*Quercus* L.), jesionach (*Fraxinus* L.), olszach (*Alnus* MILL.), topolach (*Populus* L.), gruszech (*Pirus* L.), bukach (*Fagus* L.), wiązach (*Ulmus* L.) od drugiej połowy czerwca do końca września. Kraków; Tarnów; Pustynia koło Dębicy; Melsztyn; Piwniczna; Pieniny; Myślenice; Maków Podhalański; Otwock.
- P. confusus* (KBM.). Na wiklinach i topoli włoskiej od czerwca do września. Kraków; Tarnów, Ciężkowice; Pustynia; Stary Sącz, Piwniczna; Krościenko nad Dunajcem; Myślenice; Szymanów; Wielka Wieś na Pomorzu.

Cyllecoris HAHN

- C. histrionicus* (L.). Na dębach (*Quercus* L.) w maju i czerwcu. Kraków; Gdów; Słotwina; Tarnów; Tuchów; Maków Podhalański; Rabka; Obory koło Warszawy (zebrał J. MAKÓLSKI).
- C. flavoquadrimaculatus* (DE GEER). Na dębach (*Quercus* L.) w maju i początku czerwca. Kraków: Ogród Botaniczny, Park Jordana, Las Wolski, Bielany; Chelmek koło Oświęcimia; Wierchosławice; Lipie, Kielanowice koło Tarnowa.

Blepharidopterus KOL.

- B. angulatus* (FALL.). Na brzozech (*Betula* L.), olszach (*Alnus* MILL.), lipach (*Tilia* L.), wiązach (*Ulmus* L.), bukach (*Fagus* L.),

jesionach (*Fraxinus* L.), wierzbach (*Salix* L.) od drugiej połowy czerwca do października. Kopulację obserwowałem w połowie sierpnia. Pospolity wszędzie, w Tatrach w reglu dolnym.

Globiceps LE PEL. et SERV.

- G. sphegiformis* (ROSSI). Na brzożach (*Betula* L.) i leszczynach (*Corylus* L.) w czerwcu i lipcu rzadko spotykany. Bielany koło Krakowa; Przydonica koło Nowego Sącza; Czertezik w Pieninach; Pomorze. STOBIECKI: Panieńskie Skały 25 VII 1914.
- G. cruciatus* REUT. Na suchych, trawiastych miejscach w czerwcu, lipcu i pierwszej połowie sierpnia. Kraków: Krzemionki, Pychowice, Zwierzyniec, Sikornik, Przegorzały, Ujazd; Regulice w pow. chrzanowskim; Glinik w pow. nowosądeckim; Stary Sącz; Myślenice; Rabka; Lubelskie: Wolica; Pomorze: Tupadły; Szymanów.
- G. flavomaculatus* (F.). Na różnych roślinach zielnych, czasem także na drzewach liściastych w lipcu i sierpniu, częsty w okolicach górzystych i podgórszych. Ciężkowice koło Grybowa; dolina Popradu: Stary Sącz, Rytro, Piwniczna, Wierchomla, Krynica; Pieniny; Podhale: Biały Dunajec, Zakopane; Rabka; Maków Podhalański; Myślenice; Czatkowice w pow. chrzanowskim; Białowieża.

Mecomma FIEB.

- M. ambulans* (FALL.). Na miejscach wilgotnych głównie na paprociach (*Filices*) w lipcu i sierpniu. Pomorze: Tupadły, Dąbki; Ciężkowice koło Grybowa; dolina Popradu: Piwniczna, Żegiestów, Krynica; Pieniny; Rabka; Podhale: Bukowina, Zakopane. W Tatrach pospolity w reglu dolnym i górnym.

Cyrtorhinus FIEB.

- C. caricis* (FALL.). Na bagnistych miejscach na turzycach (*Carex* L.). Pomorze: Wielka Wieś 11 VIII; Tatry: koło Toporowego Stawu Niżniego 8 VIII 1937 i 4 VIII 1939 (razem 80 ok.).

Orthotylus FIEB.

- O. fuscescens* (KBM.). Na sośnie (*Pinus* L.). Czatkowice w pow. chrzanowskim 7 VII 1927 (1 ♂); Piwniczna 23 VII 1935 (1 ♀).

- O. bilineatus* (FALL.). Na osikach (*Populus tremula* L.) od drugiej połowy czerwca do początku września. Kraków: cmentarz; Krynica; Biały Dunajec, Zakopane.
- O. virens* (FALL.). Na wierzbach (*Salix*) od połowy czerwca do połowy sierpnia. Kraków: cmentarz, Zwierzyniec, Borek Fałęcki; Myślenice; dolina Popradu: Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica, Krynica; Krościenko nad Dunajcem; Podhale: Biały Dunajec, Zakopane; Maków Podhalański; Szymanów.
- O. flavinervis* (KBM.). Na olszach (*Alnus* MILL.), topolach (*Populus* L.) i brzozie (*Betula* L.) w lipcu i sierpniu. Kraków: *Kawory, Borek Fałęcki; Piwniczna.
- **O. interpositus* K. SCHMIDT. Na wierzbach (*Salix* L.) w czerwcu i lipcu. Kraków: Zwierzyniec, Przegorzały; Bogumiłowice; Kędzierz koło Dębicy; Tuchów, Ciężkowice; dolina Popradu: Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica; Krościenko nad Dunajcem; Podhale: Szaflary, Bukowina, Zakopane; Gorce; Maków Podhalański; Myślenice; Cięcina w pow. żywieckim; Szymanów; Tatry: Dolina Strążyska. K. SCHMIDT opisał go z Bawarii. Prawdopodobnie o szerokim rozmieszczeniu, nieodróżniany dotąd od *O. marginalis* REUT.
- O. marginalis* REUT. Pospolity na wierzbach (*Salix* L.), olszach (*Alnus* MILL.), jesionach (*Fraxinus* L.), leszczynach (*Corylus* L.), jabłoniach (*Malus* MILL.), od czerwca do początku września. Tatry: Kopieniec Mały (regiel dolny).
- **O. tenellus* (FALL.). Na dębach (*Quercus* L.) w maju i czerwcu. Kraków: cmentarz, Park Jordana. Od r. 1942 do 1948 zebrałem zaledwie 6 okazów. Znany z całej Europy.
- O. nassatus* (F.). Na lipach (*Tilia* L.), topolach (*Populus* L.), jesionach (*Fraxinus* L.), wiązach (*Ulmus* L.), grabach (*Carpinus* L.), brzozach (*Betula* L.), dębach (*Quercus* L.), wierzbach (*Salix* L.) w lipcu, sierpniu i wrześniu. Kraków; Tarnów, Zimnowódka koło Ciężkowic; Dębica; Piwniczna; Krościenko; Rabka; Maków Podhalański; Myślenice; Szymanów.
- O. viridinervis* (KBM.). Na wiązach (*Ulmus* L.) w lipcu. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Park Jordana; Biały Dunajec; Hermanów w pow. sochaczewskim. STICHEL podaje go z b. Prus Zachodnich.
- O. prasinus* (FALL.). Na leszczynie (*Corylus* L.), jarzębinie (*Sorbus* L.), grabie (*Carpinus* L.), lipie (*Tilia* L.) i wierzbach (*Salix* L.).

- lix* L.) w końcu czerwca, lipcu, sierpniu i wrześniu. Kraków, Myślenice, Maków Podhalański; Pieniny; Krynica; Ciężkowice; Szymanów.
- O. diaphanus* (KBM.). Na wierzbach (*Salix* L.) w lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Planty, Prądnik Czerwony, Bronowice Małe, Park Jordana, Pychowice, Borek Fałęcki; Myślenice; Maków Podhalański; Nowy Targ; Piwniczna; Szymanów; Pomorze: Chłapowo.
- O. flavosparsus* (C. SAHLB.). Na komosie (*Chenopodium* L.) i łobodzie (*Atriplex* L.) od połowy czerwca do końca września. Okolice Krakowa i Tarnowa; Krościenko; Rabka; Myślenice; Szymanów.
- O. virescens* (DGL. & SC.). Na żarnowcu (*Sarothamnus* WIMM.). Kraków: Ogród Botaniczny 8 i 27 lipca 1945 (3 ok.); Pomorze: Chłapowo w sierpniu 1927 dość licznie, Jastrzębia Góra i Ostrowo w sierpniu 1936. Gatunek o szerokim rozmieszczeniu, znany z całej Europy, Algieru i Azji Mniejszej, w Polsce dotychczas nie notowany, wymienia go jedynie STICHEL ze Śląska.
- O. concolor* (KBM.). Pomorze: Chłapowo 20 VIII 1927 (2 ♀♀), Jastrzębia Góra 7 VIII 1936 (1 ♂) zebrane na żarnowcu (*Sarothamnus* WIMM.); Zakopane: Żywczańskie 28 VII 1939 jedna ♀, strząśnięta z wierzby (*Salix* L.). I ten gatunek, znany z całej Europy i Algieru, nie był dotąd u nas znaleziony, wymienia go jedynie STICHEL z Pomorza zachodniego.
- **O. adenocarpus* (PERR.). Pomorze: Chłapowo w sierpniu 1927 na żarnowcu (*Sarothamnus* L.) razem z *O. virescens* (DGL. & SC.), mniej licznie od niego. Znany z Europy środkowej i południowej.
- O. ericetorum* (FALL.). Na wrzosach (*Calluna* SALISB.) w lipcu, sierpniu i wrześniu. Pomorze: Chłapowo, Hel, Kartuzy; Myślenice; Ostrusza koło Grybowa; Podhale: Nowy Targ, Czarny Dunajec, Zakopane; Tatry: Toporowa Cyrhla.

Pseudoloxops KIRK.

- P. coccineus* (MEY.D.). Przede wszystkim na jesionach (*Fraxinus* L.), rzadko na dębach (*Quercus* L.) i wiązach (*Ulmus* L.) w lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Błonia, Park Jordana, Łagiewniki; Myślenice; Rabka; Szymanów.

Heterotoma LE PEL. et SERV.

H. meriopterus (SCOP.). Na tarninie (*Prunus spinosa* L.), pokrzywie (*Urtica* L.), bylicy (*Artemisia* L.) w lipcu i sierpniu. Pomorze: Chłapowo, Tupadły, Ostrowo, Karwia; Ciężkowice koło Grybowa.

Heterocordylus FIEB.

H. tumidicornis (H. S.). Na tarninie, czeremchach, śliwach (*Prunus spinosa* L., *P. padus* L., *P. domestica* L.) w czerwcu, lipcu i początku sierpnia. Kraków: Pychowice; Tuchów; Ciężkowice; Melsztyn; Przydonica w pow. nowosądeckim; dolina Popradu: Piwniczna, Krynica; Krościenko; Podhale: Szaflary, Biały Dunajec.

H. genistae (SCOP.). Na janowcu (*Genista* L.) w czerwcu i lipcu. Kraków: Podgórci, Bielany, Ujazd; pow. chrzanowski: Czatkowice, Regulice; Myślenice; Żmigród; Ciężkowice; Teresin w pow. sochaczewskim.

**H. parvulus* REUT. Teresin w pow. sochaczewskim 19 VII 1920 (1 ♀). Znany z Europy południowo-zachodniej, Algieru, Tunisu i południa europejskiej części ZSRR.

H. tibialis (HAHN). Mników koło Krakowa 1 VI 1924, 2 ♂♂ i 1 ♀ na *Sarothamnus* WIMM. Pomorze: Wielka Wieś 9 VIII 1936 (1 ♀). STICHEL podaje go z b. Prus Zachodnich.

Malacocoris FIEB.

M. chlorizans (PANZ.). Na różnych drzewach liściastych w lipcu i sierpniu. Kraków; Myślenice; Maków Podhalański; Rabka; Pieniny; Piwniczna; Krynica; Zakopane; Ciężkowice; Szymonów; Rozewie.

Orthocephalus FIEB.

O. brevis (PANZ.). Na łąkach i trawnikach w maju, czerwcu i lipcu. Kraków: Sikornik, Mników, Ujazd; Uniejów koło Tunelu; Chełmek koło Oświęcimia; Myślenice; Bukowina pod Tatrami; Zakopane, na łąkach pod reglami; Żegiestów i Krynica; Tuchów koło Tarnowa, na roli, na liściach jakiejś rośliny krzyżowej bardzo licznie.

- O. mutabilis* (FALL.). Na łąkach. Rabka w lipcu; Pomorze: Chłapowo, Lisi Jar w sierpniu.
- O. saltator* (HAHN). Na słonecznych trawnikach w czerwcu, lipcu i początku sierpnia pospolity. W Tatrach zebrałem go w Dolinie Strążyskiej.
- O. vittipennis* (H. S.). Zbierany do siatki z roślin zielnych na miejscach trawiastych i słonecznych wzgórzach w czerwcu i lipcu. Okolice Krakowa i Tarnowa; Przydonica; Piwniczna; Łomnica; Krynica; Pieniny; Rabka; Myślenice; Szymanów; Białowieża.

Piezocranum HORV.

- **P. simulans* HORV. Piwniczna 8 VII 1929, jedna ♀ brachypt. na stromym, słonecznym brzegu nad Popradem między trawą. Okaz ten zgadza się zupełnie z opisem tego gatunku u REUTERA, jest tylko nieco większy, długość jego wynosi bowiem nieco ponad 3 mm, a nie 2,5 mm, jak podaje REUTER. Znany z Węgier i Rumunii. Pomimo starannych poszukiwań w tym miejscu i w roku 1929 i w latach następnych nie natrafiłem na więcej okazów.

Strongylocoris BLANCHARD

- S. leucocephalus* (L.). Na miejscach suchych, słonecznych zbierany do siatki w czerwcu i lipcu. Ujazd koło Krakowa; Myślenice; Tuchów; Piwniczna; Żmigród; Pieniny; Podhale: Szaflary, Białe Dunajec, Bukowina.
- f. *steganoides* (J. SAHLB.). Pow. chrzanowski: Czatkowice 14 VII; Pomorze: Wielka Wieś 9 VIII.
- S. luridus* (FALL.). Kraków: Podgórze 12 VII 1942 (1 ok.); Ulów w Zamojszczyźnie 23 VII 1912 (1 ok. zebrał Sz. TENENBAUM).

Halticus HAHN

- H. apterus* (L.). Pospolity na suchych trawnikach i łąkach od czerwca do września, w Tatrach w reglu dolnym.
- **H. pusillus* (H. S.) Pow. chrzanowski: Czerna 13 VIII (1 ♀ w zbiorze ZARĘCZNEGO). Znany z Europy środkowej, Krymu i Syberii.

Lopus HAHN

L. decolor (FALL.). Na różnych roślinach zielnych w lipcu i pierwszej połowie sierpnia. Kraków: Zwierzyniec, Borek Fałęcki, Podgórkki; Alwernia w pow. chrzanowskim; Maków Podhalański; Podhale: Nowy Targ, Biały Dunajec, Zakopane; Krościenko; Żegiestów; Ostrusza koło Grybowa; Lubania nad Pilicą; Teresin w pow. sochaczewskim; Pomorze: Tupadły, Jastrzębia Góra; Tatry: Sarnia Skała, Olczyńska, Kopieniec Wielki (w reglu dolnym).

Eurycolpus REUT.

**E. flaveolus* (STÅL). Krościenko 4 VIII na suchym zboczku nad parkiem (1 ok.); Pieniny 20 VIII 1910, trawiaste zbocze koło drewnianego mostu z Krościenka do Szczawnicy (10 ok.).

Oncotylus FIEB.

O. punctipes REUT. Na wrotyczu (*Tanacetum* L.). Szymanów w pow. sochaczewskim w latach 1920 i 1921 dość licznie w początkach lipca, w końcu lipca było już tylko niewiele okazów; Pomorze: Chłapowo 10 VIII 1927. Podane pod tą nazwą okazy ze zbioru ZARĘCZNEGO należą do gatunku *Megalocoleus pilosus* SCHRK.; wynika z tego, że w południowej Polsce tego gatunku nie znaleziono.

Placochilus FIEB.

P. seladonicus (FALL.). Na suchych, piaszczystych miejscach na roślinach zielnych. Teresin i Strumiany w pow. sochaczewskim w lipcu; Pomorze: Chłapowo, Tupadły i Lisi Jar w sierpniu; Wolin: Nowa Wieś w sierpniu.

Hoplomachus FIEB.

H. thunbergi (FALL.). Na suchych, słonecznych trawnikach w czerwcu i lipcu. Kraków: Mydlniki, Ujazd, Borek Fałęcki; Lipie i Tuchów koło Tarnowa; Przydonica; Piwniczna, Krynica; Podhale: Biały Dunajec, Olcza, Zakopane; Jordanów; Rabka; Myślenice; Szymanów; Tatry: Olczyńska — na hali, Kopieniec Wielki (regiel dolny).

Tinicephalus FIEB.

T. hortulanus (MEY.D.). Na suchych wzgórzach w maju i czerwcu, zbierany dotąd tylko w okolicy Krakowa: Krzemionki Podgórskie i za Dębnikami (Park Twardowskiego), Ujazd oraz w Ojcowie. STICHEL podaje go ze Śląska.

Megalocoleus REUT.

M. pilosus (SCHRK.). Na wrotyczu (*Tanacetum* L.) w lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny, Zwierzyniec, Prądnik Czerwony, Płaszów; Drogina koło Myślenic; Mszana Dolna; Szymanów; Chłapowo i Wielka Wieś na Pomorzu.

M. molliculus (FALL.) (*M. ochroleucus* KBM.). Na bylicy (*Artemisia* L.), wrotyczu (*Tanacetum* L.) i krwawniku (*Achillea* L.) w lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny, Prądnik Czerwony, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Dębniaki, Pychowice, Podgórze; Bogumiłowice koło Tarnowa; Szymanów; Otwock; Pomorze: Cetniewo, Rozewie, Lisi Jar.

Amblytylus FIEB.

A. nasutus (KBM.) (*A. affinis* FIEB.). Na suchych trawnikach. Szymanów i Teresin w pierwszej połowie lipca 1920 r. (12 ok.). E. WAGNER znalazł go na Pomorzu zachodnim, STICHEL podaje go z Poznańskiego, Śląska i Pomorza.

A. albidus (H. S.). Zbierałem ten gatunek dość licznie tylko w Borku Fałęckim koło Krakowa na piaszczystej wydmie z rzadka porosłej trawą, w drugiej połowie lipca i pierwszej sierpnia w latach 1941 do 1944. E. WAGNER zbierał go na Pomorzu, a STICHEL podaje go ze Śląska, Poznańskiego i Pomorza.

Macrotylus FIEB.

M. quadrilineatus (SCHRK.). Na szalwii lepkiej (*Salvia glutinosa* L.) w lipcu, sierpniu i wrześniu. Myślenice; Pieniny; Łomnica w dolinie Popradu.

M. herrichi (REUT.). Na szalwii łąkowej (*Salvia pratensis* L.) w końcu maja i w czerwcu. Kraków: Przegorzalska Skala, Krzemionki Podgórskie i koło Groty Twardowskiego, Pychowice.

M. solitarius (MEY. D.). Na *Salvia glutinosa* L. i *Stachys silvatica* L. w lipcu i sierpniu. Pieniny: Czertezik.

- M. horváthi* (REUT.). Szymanów w drugiej połowie lipca 1920 na mierznicy czarnej (*Ballota nigra* L.) dość licznie. E. WAGNER zebrał go na Pomorzu.
- M. paykulli* (FALL.). Na wilżynie (*Ononis* L.) od końca czerwca do połowy września. Ciężkowice; Rytro; Biały Dunajec, Zakopane; Cięcina; Myślenice; Szymanów; Chłapowo i Wielka Wieś na Pomorzu.

Harpocera CURT.

- H. thoracica* (FALL.). Na dębach (*Quercus* L.). Kraków: Bielany 28 V 1945 i 7 V 1946 (1 ♀), Park Jordana 18 V 1948 (1 ♀), Las Wolski 15 V 1951 (1 ♂); Olchowce koło Sanoka 25 V 1952 (8 ok.).

Orthonotus STEPH. (*Byrsoptera* SPIN.)

- O. rufifrons* (FALL.). Na różnych roślinach drobniejszych, głównie na pokrzywie (*Urtica dioica* L.) w czerwcu i lipcu. Kraków: Małe Błonia, Przegorzały; Regulice; Myślenice; Tuchów; dolina Popradu: Rytro, Piwniczna, Łomnica.

Brachyarthrum FIEB.

- B. limitatum* FIEB. Jeden okaz strzęsiony z osiki (*Populus tremula* L.) w Białym Dunajcu 14 VII 1909. STICHEL podaje ten gatunek ze Śląska, poza tym znany jest z północnej i środkowej Europy.

Phylus HAHN

- Ph. melanocephalus* (L.). Na dębach (*Quercus* L.) przy końcu maja, w czerwcu i pierwszej połowie lipca. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Park Jordana, Przegorzały, Park Twardowskiego, Wieliczka; Tarnów: Lipie, Tuchów; Glinik w pow. nowosądeckim; Maków Podhalański; Myślenice.
- Ph. coryli* (L.). Na leszczynach (*Corylus* L.) w czerwcu i lipcu. Kraków: Ogród Botaniczny, Planty, Park Jordana, Sikornik, Bielany; pow. chrzanowski: Tenczynek; Myślenice; Maków Podhalański; Podhale: Szaflary, Biały Dunajec, Bukowina; Krościenko, Bańków Gronik w Pieninach; Piwniczna, Krynica.
- Ph. plagiatus* (H. S.). Na olszach (*Alnus* MILL.) w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny; Ciężkowice koło Grybowa;

Milkowa i Przydomica w pow. nowosądeckim; dolina Popradu: Piwniczna, Łomnica, Krynica; Pieniny; Maków Podhalański; Myślenice; Rabka; Podhale: Biały Dunajec, Zakopane; Tatry: Dolina Bystrej, Dolina Olczyńska.

Plesiodema REUT.

**P. pinetellum* (ZETT.). Kasina Wielka pod Śnieżnicą 14 VII 1907, jedna parka, strząśnięta z jodły (*Abies* MILL.).

Psallus FIEB.

P. kolenatii REUT. Na świerkach (*Picea* DIETR.) w lipcu i sierpniu. Piwniczna; Zakopane: Gubałówka, Las Białego, Buńdówki; Tatry: Łysanki, Krokiew, Dolina Jaworzynka, Dolina Olczyńska (w reglu dolnym i górnym), koło Morskiego Oka. Same ♀♀.

P. ambiguus (FALL.). Głównie na olszach (*Alnus* MILL.), a także na wierzbach (*Salix* L.), jabłoni (*Malus* L.), leszczynie (*Corylus* L.), grabie (*Carpinus* L.), buku (*Fagus* L.) i jarzębinie (*Sorbus* L.) w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: Prądnik Czerwony, Sikornik; pow. chrzanowski: Czarna, Alwernia; Słotwina; Pleśna koło Tarnowa; pow. nowosądecki: Milkowa, Przydomica; dolina Popradu: Piwniczna, Krynica; Krościenko nad Dunajcem; Pieniny: koło Zamku Św. Kingi, pod Trzema Koronami; Rabka; Myślenice; Maków Podhalański; Podhale: Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane (Las Białego, Żywczańskie, Księży Las, Jaszczurówka); Tatry w reglu dolnym: Dolina za Bramką, Dolina ku Dziurze, Krokiew, Kuźnice, Dolina Bystrej, Dolina Białej Wody.

P. betuleti (FALL.). Na brzozech (*Betula* L.) w czerwcu, lipcu i początku sierpnia. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Park Jordana; Myślenice; Rabka; Cięcina w pow. żywieckim; Piwniczna.

**P. obscurellus* (FALL.). Na sośnie (*Pinus* L.) w czerwcu i lipcu. Kraków: Ogród Botaniczny, Bielany, Borek Fałęcki; Tuchów koło Tarnowa, Ciężkowice koło Grybowa; dolina Popradu: Piwniczna, Wierchomla; Pieniny: Bańków Gronik; Beskid Wyspowy: Kasina Wielka pod Śnieżnicą; Niedźwiedź w Gorcach; Jordanów; Tatry: Dolina Olczyńska.

P. vittatus (FIEB.). Na modrzewiach (*Larix* MILL.) w drugiej połowie czerwca, w lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny; My-

ślenie; Maków Podhalański; Krościenko nad Dunajcem; Zakopane, na Bystrem; Tatry: Sarnia Skala, Krokiew, Kuźnice w reglu dolnym.

P. variabilis (FALL.). Głównie na dębach (*Quercus* L.), a także na lipach (*Tilia* L.), grabach (*Carpinus* L.), bukach (*Fagus* L.), jesionach (*Fraxinus* L.), wiązach (*Ulmus* L.), brzozie (*Betula* L.), osice (*Populus tremula* L.) i głogu (*Crataegus* L.) w drugiej połowie maja, w czerwcu i pierwszej połowie lipca. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Park Jordana, Kawitory, Las Wolski, Bielany, Borek Fałęcki; Slotwina; Tarnów, Lipie, Tuchów; Glinik w pow. nowosądeckim; Piwniczna; Rabka; Maków Podhalański; Myślenice.

P. quercus (KBM.). Na dębach (*Quercus* L.) w drugiej połowie maja i w czerwcu. Kraków: Park Jordana, Las Wolski, Bielany; Myślenice: Dalin.

P. scholtzi FIEB. Na olszach (*Alnus* MILL.) w końcu lipca i w sierpniu. Kraków: Park Krakowski; Ciężkowice koło Grybowa; Krościenko nad Dunajcem; Podhale: Biały Dunajec, Zakopane; Tatry: Dolina Olczyńska.

P. lepidus FIEB. Na jesionach (*Fraxinus* L.), a także sporadycznie na jaworze (*Acer pseudoplatanus* L.), wiklinie (*Salix* L.), gruszy (*Pirus* L.) i jabłoni (*Malus* MILL.) w czerwcu, lipcu i początku sierpnia. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Błonia, Park Jordana; Myślenice; Rabka; Piwniczna; Krościenko nad Dunajcem; Nowy Targ, Biały Dunajec, Zakopane (Żywoczańskie, Bystre); Tatry: Dolina Bystrej; Szymanów.

**P. minor* DGL. & SC. Na jesionach (*Fraxinus* L.) w czerwcu i lipcu. Kraków: cmentarz, Błonia, Park Jordana, Kawitory; Myślenice; Rabka; Piwniczna. Gatunek ten jest zapewne łączony z poprzednim, zwraca na to uwagę E. WAGNER w 1942 r.

**P. alnicola* DGL. & SC. Kraków: Park Krakowski 8 VIII 1911 2 ♂♂ i 8 ♀♀ z olchą (*Alnus glutinosa* GAERTN.) i 1 ♀ z wiązem (*Ulmus* L.), Kawitory 21 VIII 1940 1 ♀ z topoli czarnej (*Populus nigra* L.); Czatkowice w pow. chrzanowskim 4 IX (1 ♀); okolice Otwocka w sierpniu (1 ♀). Gatunek ten jest znany z północnej i środkowej Europy.

P. falleni REUT. Kraków: Ogród Botaniczny w czerwcu i lipcu na brzozie (*Betula* L.), cmentarz 15 VII na osice (*Populus tremula* L.), Planty 31 VII na leszczynie (*Corylus* L.), która rośnie

pod wysoką brzozą, Las Wolski 29 VII; Ciężkowice 18 VII; Pomorze: Chłapowo w sierpniu 1927 na brzozie (*Betula* L.). STICHEL podaje go ze Śląska, a E. WAGNER z Pomorza. Gatunek znany z całej Europy.

P. varians (H. S.). Zbierałem okazy tego gatunku w maju, czerwcu i lipcu na różnych drzewach liściastych, jak *Salix* L., *Sorbus* L., *Fraxinus* L., *Quercus* L., *Fagus* L., *Alnus* MILL., *Acer* L., *Tilia* L., a także na iglastych: *Pinus* L., *Picea* DIETR. Kraków: Ogród Botaniczny, Las Wolski; Tuchów; Stary Sącz, Piwniczna; Pieniny: Bańków Gronik, pod Trzema Koronami; Kasina Wielka pod Śnieżnicą; Biały Dunajec; Maków Podhalański; Łęczycza; Pomorze; Tatry: Dolina za Bramką. SZULCZEWSKI podał go z Wielkopolski, a STICHEL także z b. Prus Wschodnich.

P. diminutus (KBM.). Na dębach (*Quercus* L.) w czerwcu i lipcu. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Park Jordana, Przegorzały, Borek Fałęcki; Tuchów; Glinik w pow. nowosądeckim; Piwniczna; Myślenice; Maków Podhalański.

P. luridus REUT. Na modrzewiach (*Larix* MILL.) w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny; Tuchów; Piwniczna; Krynica; Krościenko nad Dunajcem; Turbacz (1100 m n.p.m.) w Gorcach; Myślenice; Biały Dunajec, Zakopane; Tatry: Sarnia Skala, Kuźnice.

**P. lapponicus* REUT. Na świerkach (*Picea* DIETR.), rzadziej na jodłach (*Abies* MILL.), tylko w górach w lipcu i sierpniu. Maków Podhalański; Kasina Wielka pod Śnieżnicą; Pieniny; Bukowina pod Tatrami, Zakopane (Antołówka, Gubałówka, Las Białego); Tatry w reglu dolnym i górnym: Dolina Kościeliska, Dolina Małej Łąki, Świstówka Mała, Łysanki, Dolina Wielka Rówień, Dolina ku Dziurze, Sarnia Skala, Dolina Białego, Kalatówki, Dolina Bystrej, Dolina Jaworzynka, pod Kopą Magóry, Toporowa Cyrhla, koło Toporowego Stawu Wyżniego, koło Morskiego Oka, Dolina Białej Wody. Gatunek znany z północnej Europy, Syberii i z gór Europy Środkowej.

**P. pinicola* REUT. Razem z poprzednim gatunkiem na świerkach (*Picea* DIETR.) w lipcu i sierpniu. Maków Podhalański; Zakopane: Gubałówka, Las Białego, Żywcańskie, Księży Las; Tatry: Dolina Małej Łąki, Łysanki, Dolina za Bramką, Dolina Strą-

żyska, Dolina Wielka Rówień, Sarnia Skala, Dolina ku Dziurze, Dolina Białego, Krokiew, Kalatówki, Dolina Bystrej, Dolina Jaworzynka, koło Morskiego Oka. Znany z Europy środkowej.

P. sanguineus (F.) [*P. roseus* (F.) sec. W. E. CHINA]. Na wierzbach: iwie, śląskiej, rokitcie (*Salix caprea* L., *S. silesiaca* WILLD., *S. repens* L.), rzadziej na olszy (*Alnus* MILL.) przy końcu lipca i w sierpniu. Pomorze: Puck, Rozewie, Jastrzębia Góra, Karwia; Ciężkowice; Krynica; Krościenko, Pieniny; Maków Podhalański; Biały Dunajec, Zakopane: pod Gubałówką (15 X 1938), Antołówka, Las Białego, Księży Las; Tatry: Dolina Kościeliska powyżej Hali Smytniej, Dolina za Bramką, Kuźnice, Dolina Oleczyńska.

P. vitellinus (SCHOLTZ). Na drzewach iglastych (*Coniferae*) w czerwcu, lipcu i sierpniu, rzadko na drzewach liściastych, jak *Populus* L. i *Quercus* L. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Las Wolski; Tuchów; Piwniczna, Krynica; Krościenko; Rabka; Myślenice; Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane (Antołówka, Gubałówka, Las Białego, Żywcańskie); Tatry: Łysanki, Sarnia Skala, Krokiew, Kuźnice, Dolina Jaworzynka, Boczań, koło Toporowego Stawu Wyżniego; Teresin w pow. sochaczewskim. STICHEL podaje go ze Śląska.

P. salicellus (MEY. D.). Na leszczynie (*Corylus* L.) w drugiej połowie lipca, w sierpniu i wrzeźniu. Kraków: Ogród Botaniczny, Planty, Park Jordana, Prądnik Czerwony, Sikornik, Wola Justowska; Słotwina; Pleśna koło Tarnowa; Pieniny: Czertezik; Biały Dunajec; Myślenice; Szymanów; Pomorze: Hel.

Atractotomus FIEB.

A. mali (MEY. D.). Kraków: Ogród Botaniczny 26 VI 1940 (13 ♂♂ i 14 ♀♀ na głogu *Crataegus oxyacantha* L.), 1 VII 1940 (12 ok. na tym samym krzaku) i 9 VII 1940 (2 ok. również na tym krzaku), 30 VI 1942 (6 ok. na tym głogu), cmentarz 21 VII 1942 (2 ok. na *Sorbus* L.); Prądnik Czerwony w ogrodzie uniwersyteckim w lipcu 1941 i w czerwcu 1942 i 1943 kilka okazów z jabłoni (*Malus* MILL.) i gruszy (*Pirus* L.); Myślenice w czerwcu 1946, 1947 i 1948 parę okazów z jabłoni i głogu. STRAWIŃSKI podaje, że zebrał okazy tego gatunku ze świerka (*Picea excelsa* L.) w Skierniewicach i Kruszewcu w woj. warszawskim i na dębie

(*Quercus pedunculata* EHR.) w Konewce w tymże województwie. Przypuszczam, że okazy ze świerka będą prawdopodobnie należały do gatunku *Atractotomus magnicornis* (FALL.). STICHEL podaje *A. mali* (MEY. D.) z b. Prus Wschodnich.

- A. magnicornis* (FALL.). Na świerkach (*Picea* DIETR), jodłach (*Abies* MILL.) i modrzewiach (*Larix* L.) w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Las Wolski; Tuchów; Ciężkowice; Szymanów i Teresin w pow. sochaczewskim; dolina Popradu: Stary Sącz, Piwniczna, Krynica; Krościenko; Rabka; Myślenice; Maków Podhalański; Szaflary, Biały Dunajec, Zakopane (Antołówka, Pardołówka, Gubałówka, Las Białego, Żywiezańskie); Tatry w reglu dolnym i górnym: Dolina Kościeliska, Łysanki, Dolina Strążyska, Dolina Wielka Rówień, Sarnia Skala, Dolina ku Dziurze, Krokiew, Kalatówki, Nosal, Toporowa Cyrhla, Dolina Olczyska, koło Toporowego Stawu Wyzniego; Pomorze: Tupadły, Mieroszyno.

Criocoris FIEB.

- C. nigripes* FIEB. Na przytulii (*Galium* L.). Myślenice 5 VI 1946 i 15 VI 1947; Kasina Wielka pod Śnieżnicą 16 VII; Piwniczna 28 VII; Pieniny 3 VII 1910; Bukowina na Podhalu 17 VII 1903; Zakopane: Księży Las 6 VIII 1933, Antołówka 19 VII 1939. Wszędzie zaledwie po jednym lub po dwa okazy.
- A. crassicornis* (HAHN). Na suchych, słonecznych miejscach na *Galium* L. w lipcu, sierpniu i początku września, wszędzie pospolity. Tatry w reglu dolnym i górnym.

Plagiognathus FIEB.

- P. alpinus* REUT. Na mięcie nadwodnej (*Mentha aquatica* L.) w lipcu i sierpniu. Myślenice; Rabka; Krościenko; Stary Sącz, Rytro, Piwniczna, Krynica.
- P. chrysanthemi* (WOLFF). Na miejscach suchych, słonecznych na różnych roślinach zielnych (*Verbascum* L., *Tanacetum* L., *Chrysanthemum* L., *Achillea* L., *Echium* L. i innych) w końcu czerwca, w lipcu i sierpniu wszędzie pospolity. Tatry: Dolina Kościeliska, Kopieniec Wielki.
- P. fulvipennis* (KBM.). Na różnych większych roślinach zielnych w lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny, Prądnik Czer-

- wony, Kawiory, Sikornik, Bronowice Małe, Pychowice, Borek Fałęcki, Wróblowice koło Swoszowic; Myślenice.
- P. arbustorum* (F.). Na różnych roślinach zielnych, głównie na pokrzywach (*Urtica* L.) w lipcu i sierpniu wszędzie pospolity. Tatr w reglu dolnym i górnym.
- P. albipennis* (FALL.). E. WAGNER podaje jako rośliny żywicielskie tego gatunku bylicę pospolitą i piołun (*Artemisia vulgaris* L. i *A. absinthium* L.), ja go zbierałem głównie na bożym drzewku (*Artemisia abrotanum* L.). W stanie dorosłym występuje od czerwca do września. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Prądnik Czerwony; Myślenice; Szymanów.
- P. collinus* E. WAGN. Na bylicy polnej (*Artemisia campestris* L.). Kraków: Mydlniki 10 VI 1906 (1 ♀); Pomorze: Chłapowo 10 VIII 1927 (1 ♂ 2 ♀♀). E. WAGNER podaje go z Pomorza.
- P. arenicola* E. WAGN. Również na *Artemisia campestris* L. Kraków: Mydlniki 10 VI, 4 IX, 14 X 1906, Krzemionki koło Groty Twardowskiego 1 IX 1906 i 7 IX 1925, Podgórk 17 VIII 1941 i 13 VII 1942; Łęczyca we wrześniu; Pomorze: Chłapowo 8 VIII 1927, Jasne Wybrzeże 8 VIII i 23 VIII 1936. E. WAGNER zbierał okazy tego gatunku na Pomorzu zachodnim.
- **P. pallidulus* DAHLB. Szymanów w pow. sochaczewskim 23 VII 1920. Znany z Niemiec.

Chlamydatum CURT.

- Ch. pulicarius* (FALL.). Pospolity wszędzie na suchych trawnikach od końca maja do września, w Tatrach w reglu dolnym i górnym.
- Ch. pullus* (REUT.). Na słonecznych pagórkach i suchych miejscach piaszczystych od końca maja do września. Kraków: pod Kopcem Kościuszki, Zwierzyniec, Krzemionki podgórskie i koło Groty Twardowskiego, Pychowice, Podgórk, Borek Fałęcki; Czerna; Piwniczna; Szymanów; Otwock; Łęczyca; Pomorze: Wielka Wieś, Cetniewo, Chłapowo, Rozewie, Lisi Jar, Jasne Wybrzeże, Mioszyno.
- Ch. saltitans* (FALL.). Na suchych miejscach piaszczystych między trawą w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: za Parkiem Jordana; Piwniczna; Małkinia; Otwock; Pomorze: Rozewie.

Monosynamma SCOTT (*Microsynamma* FIEB.)

- **M. nigritula* (ZETT.). Pomorze: Karwia 4 VIII 1936 dość licznie na roście (*Salix repens* L.). Gatunek znany z północnej Europy i Syberii.
- M. bohemani* (FALL.). Na wiklinach (*Salix* L.) od czerwca do września. Kraków: Zwierzyniec, Pychowice; Myślenice; Krościenko; Piwniczna; Ciężkowice, Tarnów, Tuchów; Bogumiłowice; Kędzierz koło Dębicy; Małkinia; Szymanów; Otwock.

Campylomma REUT.

- C. verbasci* (MEY. D.). Na różnych większych roślinach zielnych w lipcu, sierpniu i wrześniu. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Park Jordana, Kawiorzy, Zwierzyniec, Dębiki, Krzemionki; Myślenice; Rabka; Mszana Dolna; Szymanów.
- **C. nicolasi* REUT. Krościenko 25 VII 1910 1 ♀ na mięcie (*Mentha* L.) nad potokiem Krośnicą. Gatunek ten, nowy dla Polski był podany z Francji, Anglii, Egiptu i Krymu.
- C. annulicornis* (SIGN.). Na *Salix alba* L. Bogumiłowice 23 VIII (1 ♀). E. WAGNER znalazł ten śródziemnomorski gatunek na Pomorzu zachodnim.

Sthenarus FIEB.

- **S. dissimilis* REUT. Na świerkach (*Picea* DIETR.), jodłach (*Abies* MILL.) i sosnach (*Pinus* L.) w czerwcu i lipcu. Tuchów; Piwniczna; Pieniny; Gorce: Kasina Wielka, Poręba Wielka, Niedźwiedź. Dotąd znany z Wogezów, Alzacji i Lotaryngii i węgierskich Karpat.
- S. modestus* (MEY. D.). Na sośnie (*Pinus* L.) w czerwcu i lipcu w krakowskim Ogrodzie Botanicznym i na Bielanych (razem 4 ok.). Znany z Europy północnej i środkowej, STICHEL podaje go ze Śląska.
- S. roseri* (H. S.). Na wierzbach (*Salix* L.) w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny, Kawiorzy, Zwierzyniec, Bieńczyce, Borek Fałęcki, Wróblowice; Tarnów; Dębica; Przydonica; Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica; Nowy Targ; Maków Podhalański; Myślenice, Brzączowice koło Dobczyc.

- S. rottermundi* (SCHOLTZ). Na białodrzewie (*Populus alba* L.) w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Kawory, Borek Fałęcki; Szymanów.

Tuponia REUT.

- T. prasina* (FIEB.). Na wrześni (*Myricaria germanica* L.) w lipcu i sierpniu. Przydonica; Krościenko; Łomnica; Nowy Targ, Biały Dunajec.

Hydrometridae

Hydrometra LATR.

- H. stagnorum* (L.). Na strumykach i rzekach przy brzegu wolno płynącej wody w kwietniu i maju, a następnie od lipca do listopada. Tarnów, w odlewiskach Białej; Nowy Sącz; Łomnica; Maków Podhalański.
- H. gracilentata* HORV. Puszcza Białowieska: park pałacowy 26 III 1949 (1 ok. zebrał Zb. WIERZBICKI).

Gerridae

Gerris F.

- G. rufoscutellatus* (LATR.). Na wolno płynących strugach w kwietniu i maju, następnie w lipcu i sierpniu. Kraków; Regulice; Słotwina; Tarnów; Dębica; Nowy Sącz; Piwniczna; Krościenko; Maków Podhalański; Zakopane; Szymanów; Pomorze: Chłapowo, Tupadły, Ostrowo; Tatry: Toporowy Staw Niżni.
- G. najas* (DE GEER). Na powierzchni wolno płynących wód. Kraków 25 IV, Mydlniki 4 IX w rzece Rudawie bardzo licznie; Jastrzębia Góra na Pomorzu 6 VIII.
- G. paludum* (F.). Na stawach i płynących strugach na wiosnę, a potem w sierpniu. Kraków: Dębniki; Tarnów i Wierzchosławice; Pustynia koło Dębicy; Pomorze: Ostrowo.
- G. thoracicus* SCHUMM. Na stawach i odlewiskach rzecznych w kwietniu i maju, a potem od lipca do jesieni. Wieliczka; Tarnów; Jasienna w pow. nowosądeckim; Piwniczna, Krynica; Krościenko; Biały Dunajec; Wielka Wieś i Tupadły na Pomorzu.
- G. asper* (FIEB.). Piaskowa Góra i Zawada koło Tarnowa w kwietniu, w małych strugach.

- G. gibbifer* SCHUMM. W małych stawkach, jak również i większych zbiornikach wody stojącej, na wiosnę i od lipca do jesieni. Zawada koło Tarnowa; Piwniczna, Łomnica, Krynica; Krościenko; Pieniny; Czarny Dunajec, Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane (stawki w Lesie Białego); Tatry: Toporowa Cyrhla, Toporowy Staw Niżni.
- G. lacustris* (L.). Pospolity wszędzie w wodach stojących na wiosnę i od lipca do późnej jesieni. W Tatrach zbierałem go w Toporowym Stawie Niżnim.
- G. odontogaster* (ZETT.). Podobnie jak poprzedni gatunek, w Tatrach również w Toporowym Stawie.
- G. argentatus* SCHUMM. Występuje podobnie jak poprzednie oba gatunki, ale mniej pospolity od nich. Kraków, Wieliczka; Słotwina; Tarnów; Ostrowo na Pomorzu.

Veliidae

Velia LATR.

- V. currens* (F.). W spokojnie płynących strugach na wiosnę, potem w lipcu i sierpniu. Kraków: Ujazd; Regulice; Tarnów: Gumniska, Piaskowa Góra, Ciężkowice; Nowy Sącz; Łomnica; Krościenko; Małejowa koło Jordanowa; Maków Podhalański; Hermanów w pow. sochaczewskim; Tatry: Toporowa Cyrhla.

Microvelia WESTW.

- M. reticulata* (BURM.). Przy brzegach stojących wód na liściach różnych roślin wodnych na wiosnę i od lipca do późnej jesieni. Kraków: Podgórze, Dębniki, Koło Tynieckie; Regulice; Słotwina; Tarnów: Gumniska, Piaskowa Góra; Szymanów; Pomorze: Tupadły, Ostrowo.

Hebriidae

Hebrus CURT.

- H. pusillus* (FALL.). Przy brzegach wód na ziemi, a także na pływających liściach roślin wodnych. Kraków: Dębniki 12 V, Koło Tynieckie 1 XI; Maków Podhalański 15 VII.
- H. ruficeps* THMS. Kraków: Zwierzyniec 20 V, Koło Tynieckie 1 XI.

*Tingidae**Campylostira* FIEB.

C. verna (FALL.). Gorce: Niedźwiedź 12 X 1930 (2 ok. na suchym pagórku między trawą).

Acalypta WESTW.

A. musci (SCHRK.). Pod mchem i kamieniami na miejscach wilgotnych lub cienistych. Kraków: Bielany 15 i 30 IV, Przegorzały 5 V; pow. nowosądecki: Gołąbkowice 13 II, Rytro w grudniu (zebrał J. KRÓL); Olsztyn koło Częstochowy 23 XI 1949 (zebrał R. BIELAWSKI); Zakopane: Las Białego 9 V, Antolówka 10 VIII; Tatry: Dolina za Bramką 4 V, Kalatówki 20 IX, koło Czarnego Stawu Gąsienicowego 4 VIII. Do tego gatunku należą wszystkie okazy ze zbioru ZARĘCZNEGO i KOTULI, podane jako *Acalypta brunnea* (GERM.). Gatunek *Acalypta brunnea* (GERM.) należy na razie skreślić z naszej fauny.

A. carinata (PANZ.). Regulice 30 VIII; Ciężkowice 20 V; Pomorze w lipcu (3 ok. zebrał A. BARTOSZYŃSKI), Puck 25 VIII, Rozewie 17 VIII (2 ok. wysiane ze ściółki leśnej).

A. platycheila (FIEB.). Kraków: Las Wolski 8 VI 1939 (1 ok. z mchu); Górecko w Lubelskim 10 VII 1910 (1 ok. zebrał Sz. TENENBAUM). STICHEL podaje ten gatunek ze Śląska.

A. marginata (WOLFF). W mchu pośród drzew na miejscach suchych na wiosnę i od czerwca do sierpnia. Kraków: Przegorzały, Mydlniki, Krzemionki, Pychowice, Podgórkki, Borek Fałęcki; pow. chrzanowski: Regulice, Czatkowice; pow. bocheński: Grodkowice; Tarnów: Krzyż, Góra Św. Marcina, Pleśna; Średnia Wieś koło Leska (zebrał J. ZABŁOCKI); Biała Góra koło Nowego Sącza; Piwniczna; Podhale: Nowy Targ, Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane: Antolówka, Gubałówka, Książ Las; Tatry: Dolina Strażyska, Dolina ku Dziurze, Dolina Jaworzynka, Dolina Olczyńska; okolice Warszawy; Pomorze: Ostrowo.

A. nigrina (FALL.). Razem z poprzednim gatunkiem w mchu i na wrzosowiskach. Zbierałem go od maja do września. Kraków:

Podgórk; Tarnów: Brzezinki, Pleśna; Ciężkowice i Ostrusza koło Grybowa; Czarna przed Dębicą; Melsztyn; Piwniczna, Łomnica; Krościenko; Podhale: Nowy Targ, Biały Dunajec, Bukowina, Zubsuche, Zakopane: Antolówka, Pardołówka, Gubałówka, Las Białego; Tatry w reglu dolnym i górnym: zbocza Doliny Strążyskiej, za Łysankami, Dolina Białego, Przełęcz Białego, Hala Kondratowa.

- A. gracilis* (FIEB.). Na miejscach suchych, piaszczystych pod mchem. Kraków: Mydlniki 14 X, Borek Fałęcki 16 VII i 22 VIII 1942 dość licznie; Otwock w sierpniu.
- A. parvula* (FALL.). Otwock w sierpniu 1 ok.; Pomorze: Mioszyno 21 VIII 1936 w mchu, w lesie, w suchym miejscu 50 ok. brachypt. i 5 macropt., Lisi Jar 11 VIII 1936 (1 ok.); Wyspa Wolin: Nowa Wieś 10 VIII 1947 (1 ok.). SZULCZEWSKI podaje ten gatunek z Poznańskiego, a STICHEL ze Śląska.

Dictyonota CURT.

- D. strichnocera* FIEB. Na suchych, świetlistych wzgórzach na żarnowcu (*Sarothamnus* WIMM.) w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: Mydlniki, Podgórk; Ojców; Pomorze: Wielka Wieś, Chłapowo, Jastrzębia Góra, Mioszyno, Stęknica.
- D. tricornis* (SCHRK.). Na suchych pagórkach między roślinami od lipca do października. Kraków: Krzemionki podgórskie; Bogumiłowice; dolina Popradu: Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica, Krynica; Krościenko; Bańków Gronik w Pieninach; Maków Podhalański; Biały Dunajec, Zakopane; Tatry; Dolina Kościeliska, zbocza poniżej hali Pod Kopkami, hala na Kalatówkach, hala w Dolinie Olczyskiej. Wyspa Wolin: Nowa Wieś.

Derephysia SPIN.

- D. foliacea* (FALL.). Na suchych, trawiastych miejscach w lipcu i sierpniu. Kraków: Borek Fałęcki; Kozłów koło Dębicy; Średnia Wieś koło Leska (zebrał J. ZABŁOCKI); Ciężkowice; Pieniny, pod Sokolicą; Rabka; Myślenice; Beskid zachodni: Czarna Hala (zebrał Zb. WIERZBICKI); Szymanów, Teresin; Pomorze: Lisi Jar.

D. cristata (PANZ.). Kraków: Krzemionki za wapiennikiem podgórskim 1 i 4 VI 1942 po jednym okazie ♂ na ziemi pod ziołami i macierzanką. STICHEL podaje go ze Śląska, E. WAGNER z Pomorza.

Galeatus CURT.

G. maculatus (H. S.). Kraków: Borek Fałęcki 26 VIII jeden ok. na piaszczystej ziemi między trawą; Tarnów: Gumniska 19 IV jeden ok. brachypt. koło toru kolejowego; Szymanów 9 i 16 VII 5 ok. brachypt. i 2 macropt. w suchym, trawiastym rowie; Otwock, w sierpniu jeden okaz macropt.

G. spinifrons (FALL.). Kraków: Mydlniki w maju, czerwcu, lipcu i wrześniu na suchym, piaszczystym wzgórzu między roślinami, Pychowice w lipcu; Zegrze koło Warszawy 18 VIII.

Lasiacanthia STÅL

L. capucina (GERM.). Na suchych trawnikach i pagórkach, pod macierzanką i innymi kępkami ziół, na wiosnę i od lipca do późnej jesieni. Kraków: Krzemionki podgórskie i koło Groty Twardowskiego, Pychowice, Podgórkki, Mydlniki, Sudół: Chełm w Stróży koło Myślenic; Piwniczna, Łomnica, Stary Sącz. Forma macropt. rzadka, mam zaledwie 4 takie ♀♀.

STOBIECKI¹ podaje także gatunek *Lasiacantha gracilis* (H. S.) [*L. setulosa* (FIEB.)] na podstawie jednego okazu, znalezionej koło Groty Twardowskiego na Krzemionkach. Sądzę, że gatunek ten należy na razie skreślić z fauny małopolskiej, a to z następujących powodów: 1) w zbiorze STOBIECKIEGO takiego okazu nie ma; 2) *L. setulosa* (FIEB.) jest synonimem *L. capucina* (GERM.), a nie *L. gracilis* (H. S.); 3) przez długi szereg lat czyniłem skrzętne poszukiwania na Krzemionkach koło Groty Twardowskiego i nie spotkałem tam ani jednego okazu *L. gracilis* (H. S.). STICHEL wymienia ten gatunek z Poznańskiego.

Tingis F.

**T. ragusana* (FIEB.). Pieniny, na Krasie 21 VIII 1910 (1 ok.); Żegiestów 19 VII 1929 (1 ok.). Gatunek nowy dla Polski, znany z Europy środkowej i południowej i z Kaukazu.

¹ Spraw. Kom. Fiz., Kraków, 49, 1915.

- T. reticulata* (H. S.). Na suchych wzgórzach w kwietniu i majui następnie od lipca do października. Kraków: Krzemionk-podgórskie i za Dębnikami, Podgórci, Tyniec, Bielany, Przegorzalska Skała, Ujazd; Chelmek w pow. chrzanowskim; Slotwina; Melsztyn; Ojców, Wierzchowie; Poręba Wielka w Gorcach.
- T. ampliata* (H. S.). Wierchosławice 20 VI (6 ok.); Warszawa: Pelcowizna 6 I (4 ok. w pozostałych po wylewie na brzegu Wisły nanosach zebrał J. MAKÓLSKI); Białowieża 10 VII (1 ok.); Gdańsk: Sobieszewo 7 VIII (1 ok.).
- T. cardui* (L.). Pospolity wszędzie na ostach (*Carduus nutans* L., *C. acanthoides* L.) na wiosnę i od czerwca do późnej jesieni, w Tatrach w reglu dolnym i górnym.
- T. geniculata* (FIEB.). Tatry: Sarnia Skała 17 VI 1931 (1 ok. strząśnięty z buka w reglu dolnym).
- T. maculata* (H. S.). Kraków: Przegorzały 5 V 1919, 2 okazy zebrane do siatki na miedzy. NOWICKI podał ten gatunek z b. Galicji bez wymienienia miejscowości, a STICHEL wymienia go ze Śląska.

Catoplatus SPIN.

- C. fabricii* (STÅL). Na łąkach w kwietniu, maju, czerwcu i lipcu. Kraków: Borek Fałęcki, Tyniec, Podgórci, Zwierzyniec, Ujazd, Cmentarz Rakowicki; Chelmek w pow. chrzanowskim; Ciężkowice; Posadowa w pow. nowosądeckim; Stary Sącz.

Copium THNB.

- C. cornutum* THNB. Na ożance właściwej (*Teucrium chamaedrys* L.). Regulice (na Grzmiączce) 5 VII 1901.

Physatocheila FIEB.

- Ph. quadrimaculata* (WOLFF). Na olszach (*Alnus incana* MOENCH i *A. glutinosa* GAERTN.) od lipca do listopada, późną jesienią na świerkach (*Picea excelsa* LK.). Kraków: Borek Fałęcki; Ciężkowice; Krościenko; Łomnica; Gorce: Kasina Wielka, Mszana Dolna, Poręba Wielka, Rabka; Myślenice.

- **Ph. smreczyński* CHINA¹. Przebywa na drzewach i krzewach z ro-

¹ Ent. Month. Mag., London, 83, 1952, str. 49-50.

dziny różowatych, jak: *Pirus* L., *Malus* MILL., *Sorbus* L., *Crataegus* L., *Prunus spinosa* L., *Prunus padus* L. Dorosłe okazy zbiera się na wiosnę, a potem od lipca do późnej jesieni. Kraków: las koło Skały Kmity w Zabierzowie; Radziszów; Rabka; Gruszów pod Ciecieniem; Krościenko nad Dunajcem; Pieniny: Trzy Korony; Łomnica. W zbiorze KOTULI są okazy tego gatunku z okolic Przemyśla i Krakowa, w zbiorze ZARĘCZNEGO z okolic Krakowa (Kępa Zwierzyniecka, Zabierzów, Las Krzyszkowicki), w zbiorze STOBIECKIEGO z Boruku Fałęckiego, z Zaborza koło Oświęcimia i z Gruszowa pod Ciecieniem.

Oncochila STÅL

- O. simplex* (H. S.). Na wilczomleczu sosnce (*Euphorbia cyparissias* L.) od maja do sierpnia. Kraków: Zwierzyniec, Sudół; Bochnia; Bogumiłowice; Tarnów, Ciężkowice; Przydonica; Wały Zygmuntofskie koło Żmigrodu; Krościenko; Myślenice; Otwock.
- O. scapularis* (FIEB.). Na suchych wzgórzach pod macierzanką od kwietnia do października. Kraków: Krzemionki podgórskie i za Dębnikami, Podgórfki, Pychowice, Przegorzały, Mydlniki, Ujazd; pow. chrzanowski: Czerna, Regulice, Chelmek; Wierzchowie; Piwniczna.

Monanthia LE PEL. et SERV.

- M. symphyti* (VALLOT). Na żywokoście (*Symphytum officinale* L.). Tarnów: Krzyż 12 V 1925 (10 ok.); Białowieża 10 VII (1 ok.); Gdańsk: Sobieszewo 7 VIII 1949 (2 ok.).
- M. humuli* (F.). Na wilgotnych łąkach od maja do sierpnia. Kraków: Dębniki, Borek Fałęcki, Mydlniki; Słotwina; Tarnów: Pleśna, Tuchów, Ciężkowice; Rytro, Piwniczna, Łomnica; Mszana Dolna; Rabka; Otwock; Łęczycza; Pomorze: Wielka Wieś, Jastrzębia Góra, wyspa Wolin.
- M. lupuli* H. S. Na wilgotnych łąkach od maja do września. Kraków: Zwierzyniec, Przegorzały, Mydlniki, Dębniki, Borek Fałęcki; Krzeszowice; Tarnów: Piaskowa Góra, Tuchów; Piwniczna, Stary Sącz, Rytro, Krynica; Krościenko; Myślenice; Biał Dunajec, Zakopane; Szymanów; Łęczycza; Pomorze.
- M. echii* (SCHRK.). Gatunek wszędzie pospolity na żmijowcu (*Echium*

vulgare L.) zbierałem go w stanie dojrzałym od kwietnia do listopada.

M. rotundata (H. S.). I ten gatunek zbierałem na żmijowcu (*Echium vulgare* L.). Bogumiłowice, koło toru kolejowego 16 VI 1903.

Agramma STEPH.

- **A. gracilicornis* E. WAGN. Kraków: Borek Fałęcki 2 VI 1939 (1 ♂ brachypt.); Tarnów: Piaskowa Góra 17 V 1905 (1 ♀ macropt.). Gatunek opisany na podstawie okazów pochodzących z Niemiec i Kroacji.
- A. confusa* PUT. Na mokrych łąkach od maja do października. Kraków: Borek Fałęcki; Tarnów: Piaskowa Góra, Pleśna, Tuchów, Ciężkowice; Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica: Pieniny; Krościenko; Biały Dunajec; Otwock; Łęczyca.
- **A. intermedia* E. WAGN. Kłaj koło Bochni w maju (1 ♂, 5 ♀♀). E. WAGNER miał okazy z Włoch, Węgier, Karyntii i Bawarii.
- A. laeta* (FALL.). Tarnów: Brzezinki 25 V i 5 VI 1903, 22 IV 1904, na wilgotnej łączce pośród lasu brzoźowego.

Aradidae

Aradus F.

- A. cinnamomeus* (PANZ.). Na młodych sosnach na wiosnę i od drugiej połowy czerwca do późnej jesieni. Kraków: Przegorzały, Mydlniki, Park Twardowskiego, Podgórci, Borek Fałęcki, Pawlikowice; pow. chrzanowski: Regulice, Libiąż; Tarnów: Piaskowa Góra; Melsztyn; Kozłów koło Dębicy; Piwniczna, Wierchomla; Łęczyca.
- A. depressus* (F.). Dorosłe okazy zbierałem na wiosnę (marzec, kwiecień, maj) pod ściółką leśną koło pni drzewnych, potem w lipcu, sierpniu i wrześniu na starych pniakach. Kraków: Sikornik, Przegorzały; Podłęże; Ojców; Lipie koło Tarnowa; Warszawa: Radość, Zalesie Górne (zebrał J. MAKÓLSKI); Pomorze.
- A. betulinus* FALL. Rytro: Mała Roztoka 29 V (1 ♀ zebrał I. KRÓL); Zakopane: Las Białego 15 i 17 VIII 1926, pod korą starych pniaków świerkowych zebrałem 16 ♂♂ i 11 ♀♀ dojrzałych,

- nadto widziałem jeszcze dużo larw; Tatry (1 ♀ zebrał E. MAZUR), Kuźnice IX (1 ♀), Kopieniec Mały 14 VII 1939 (1 ♂).
- A. corticalis* (L.). Kraków: Dębniki 12 V; Tarnów 2 i 27 V 1905, kilkanaście okazów koło drewnianego parkanu przy ulicy Ogrodowej; Nowy Sącz; Zawoja pod Babią Górą 6 VII 1948 (2 ok. zebrał Zb. WIERZBICKI); Tatry 13 VII; Warszawa: Świder 30 V 1940 (1 ok. zebrał J. MAKÓLSKI).
- A. annulicornis* F. Tarnów 2 V i 15 VI 1905; Rytro.
- A. crenatus* SAY. Dąbrowska Góra koło Nowego Sącza (1 ok.); Zawoja pod Babią Górą 28 VII 1938 (1 ok. na buku zebrał J. MAKÓLSKI); Naroże koło Policy w Beskidzie Zachodnim 23 VIII 1952 (1 parkę na pniaku bukowym zebrała Z. STĄPORÓWNA).
- A. betulae* (L.). Rytro; Krościenko: dolina Szczawnego Potoku 27 VII 1949 (3 ♀♀ pod korą pniaków bukowych zebrał R. BIELAWSKI); Pacyniany 5 VIII; Tarnobrzeg; Białowieża: park pałacowy 26 III (zebrał Zb. WIERZBICKI). STOBIECKI; Rytro: Wielka Roztoka 19 VI 1919 pod korą kłody jodłowej.

Brachyrhynchidae

Aneurus CURT.

- A. laevis* (F.). Krościenko: dolina Szczawnego Potoku 27 VII 1949 (3 ok. zebrał R. BIELAWSKI pod korą pniaków bukowych).
- A. avenius* (DUF.). STOBIECKI; Rytro: Wielka Roztoka 5 III 1918 pod korą pniaków i 19 VI 1919 pod korą kłody jodłowej. STICHEL wymienia ten gatunek ze Śląska.

Lygaeidae

Tropidothorax BERGR.

- T. leucopterus* (GOEZE). Kobylany 26 V (1 ok.). STOBIECKI: Bolechowice 19 VII 1919.

Lygaeus F.

- L. equestris* (L.). Na ciemiężyku (*Vincetoxicum officinale* MNCH.) od kwietnia do początku sierpnia. Kraków: Prądnik Czerwony,

Przegorzaly, Bielany, Piekary, Mników, Zabierzów, Ujazd; Wierzchowie; Zawoja (1 ok. zebrał J. MAKÓLSKI); Pieniny; Sokolica.

Nithecus HORV. (*Nysius* auct. p.)

N. jacobaeae (SCHILL.). Na słonecznych wzgórzach, na ugorach, na wrzosowiskach i w wyrębach w lipcu i sierpniu. Ostrusza koło Ciężkowic; Liwocz koło Żmigrodu; Stary Sącz, Rytro, Piwniczna, Łomnica, Krynica; Pieniny; Krościenko; Myślnice; Rabka; Maków Podhalański; Jelesnia; Babia Góra; Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane; Tatry: Dolina Kościeliska, Dolina Małej Łąki, za Łysankami, Dolina Strążyńska, Krokiew, Dolina Olczyńska, pod Kopieńcem Wielkim, koło Toporowych Stawów; Białowieża.

F. macroptera trafia się rzadko, mam zaledwie 7 takich okazów.

Nysius DALL.

N. thymi (WOLFF). Na słonecznych zboczach, na ugorach i pastwiskach pod macierzanką, na wrzosowiskach, pospolity wszędzie od czerwca do października, w Tatrach w reglu dolnym. Kopulację obserwowałem w sierpniu.

N. ericae (SCHILL.). Na wrzosowiskach w lipcu, sierpniu i wrzeźniu. Kraków: Borek Fałęcki, Zwierzyniec; Otwock; Łęczycza; Pomorze.

**N. cymoides* (SPIN.). Ten śródziemnomorski gatunek znalazłem na suchej łące w Zwierzyncu koło Krakowa 15 VIII 1918 (1 ok.), a w r. 1939 w Zakopanem na Antolówce 19 VII w trawie między drzewami 23 ok. i na Gubałówce 17 VIII 1 ok.; w tymże samym roku w Tatrach i na hali w Dolinie Olczyńskiej 19 VII — 3 ok. i w wyrębie na zboczu Kopańca Wielkiego 7 VIII — 8 ok. Oznaczenie potwierdził dr W. E. CHINA.

N. senecionis (SCHILL.). Na różnych większych roślinach zielnych, głównie z rodziny złożonych (*Compositae*) na wiosnę i od drugiej połowy czerwca do jesieni. Okolice Krakowa, Tarnowa, Nowego Sącza, Myślnic, w dolinie Popradu, na Podhalu, w pow. sochaczewskim i Łęczycy.

N. helveticus (H. S.). Na wrzosie (*Calluna vulgaris* L.) od czerwca do wrzeźnia. Pomorze: Hel, Tupadły; wyspa Wolin; Małkinia;

Teresin; Liwocz; Mszana Dolna; okolice Myślenic; Maków Podhalański; Nowy Targ, Zakopane; Tatry: Dolina Kościeliska, Dolina Małej Łąki (w reglu górnym), Toporowa Cyrhla.

Ortholomus STAL (*Nysius* auct. p.)

- O. punctipennis* (H. S.). Na suchych wzgórkach na ziemi między roślinami w lipcu, sierpniu i początku września. Kraków: Park Twardowskiego, Pychowice, Podgórk, Mydlniki; Wierzchowice; Kozłów koło Dębicy; Gamrat koło Żmigrodu; Stary Sącz, Piwniczna; Pieniny; Mszana Dolna; Hermanów w pow. sochaczewskim; Otwock; Pomorze: Chłapowo; Gdańsk: Górki Wschodnie; wyspa Wolin.

Cymus HAHN

- C. clavicolus* (FALL.). Pospolity wszędzie na suchych trawnikach na wiosnę i od czerwca do późnej jesieni, w Tatrach w reglu dolnym i górnym.
- C. melanocephalus* FIEB. W lasach na trawie między drzewami. Kraków: Bielany 20 V, Borek Fałęcki 3 VII i 23 VIII 1942, 1 V i 5 VII 1943; Regulice 4 VII, Libiąż i Chelmek 16 V 1932; Kalwaria 5 VI; Myślenice, las ku Stróży 17 VIII 1947; Słotwina 1 VI; Tarnów: Piaskowa Góra 22 V; Przydonica 23 VII.
- C. glandicolor* HAHN. Pospolity wszędzie na wilgotnych łąkach, rzadko na suchych trawnikach, na wiosnę i od czerwca do jesieni, w Tatrach w reglu dolnym i górnym, a także na Hali Gąsienicowej.
- C. obliquus* HORV. Myślenice 2 VIII; Kłodzko 1 IX.

Kleidocerys STEPH.

- K. resedae* (PANZ.). Pospolity wszędzie na brzozech (*Betula* L.), rzadziej na olszach (*Alnus* MILL.), na wiosnę i od czerwca do późnej jesieni. Zimuje w stanie dorosłym pod opadłymi liśćmi, w Tatrach zbierałem go w reglu dolnym.

Ischnodemus FIEB.

- I. sabuleti* (FALL.). Krzyż koło Tarnowa 12 V 1925 (1 ♀ macropt.). Rytro: Wielka Roztoka 24 V 1951 (1 ♀ macropt.). STICHEL podaje go z b. Prus Wschodnich, Zachodnich, Pomorza i Śląska.

Geocoris FALL.

- G. grylloides* (L.). Na suchych miejscach trawiastych między drobnymi roślinami od czerwca do późnej jesieni. Kraków: Krzemionki Podgórskie i koło Groty Twardowskiego, Pychowice, Kostrze, Przegorzały, Mydlniki; Gorce: pod szczytem Marszałka naprzeciw Krościenka; Piwniczna; Teresin; Otwock; na Pomorzu pospolity (także na wrzosowiskach); wyspa Wolin.
- G. dispar* (WAGA). Na suchych trawnikach i łąkach w lipcu i sierpniu. Kraków: Krzemionki, Borek Fałęcki, Płaszów; Pieniny; Teresin i Hermanów w pow. sochaczewskim.
- G. ater* (F.). Na miejscach suchych, piaszczystych w maju i od lipca do października. Kraków: Borek Fałęcki; Ulów w Zamojczyźnie (zebrał Sz. TENENBAUM); Otwock; Pomorze: Rozewie.

Heterogaster SCHILL.

- H. artemisiae* SCHILL. Na suchych wzgórzach i brzegach, często pod macierzanką. Regulice na Brandysce; Myślenice; Poręba Wielka; Pieniny, na Krasie; Łomnica i Wierchomla w dolinie Popradu; Zegrze koło Warszawy. Okazy dorosłe występują na wiosnę i od końca czerwca do września.
- H. urticae* (F.). Na pokrzywach (*Urtica* L.) na wiosnę i od połowy czerwca do września. Okolice Krakowa, Tarnowa, Pieniny, Szymanów, Józefów koło Warszawy (zebrał R. BIELAWSKI), Łęczyca, Pomorze.

Platyplax FIEB.

- P. salviae* (SCHILL.). Na szalwiach (*Salvia pratensis*, L. *S. dumetorum* ANDRZ.). Kraków: Krzemionki, Pychowice, Bielany, Ujazd w maju i czerwcu; Wierchowcie w maju.

Camptotelus FIEB.

- C. lineolatus* (SCHILL.). Kraków: Przegorzały 11 IV 6 ok. na suchym trawniku w starym kamieniołomie.
- **C. costalis* (H. S.). Warszawa: Celestynów 9 VI 1935 (2 ok. zebrał J. MAKÓLSKI). Gatunek znany z Francji, Węgier i Maroka. OSHANIN wymienia go w swoim katalogu także z Niemiec,

ale STICHEL pisze, że występowanie jego w tym kraju nie zostało całkiem pewnie stwierdzone, natomiast w swojej tablicy podaje go z Hesji i Bawarii.

Metopoplax FIEB.

M. origani (KLT.). Kraków: Sikornik 4 IV (1 ok.), Zwierzyniec 6 VII 1931 (1 ok.), Dębniki 7 VII 1931 (8 ok. w tym parka in copula); Piwniczna w lipcu 1929 po jednym ok. ze świerka i z buka; Mszana Dolna 10 VIII 1931 (3 ok. z *Tanacetum* L.); Zakopane: Gubałówka 21 VII 1933 (1 ok.), Antolówka 29 VII 1939 (1 ok.); Tatry: koło Toporowego Stawu Niżniego 15 VII (1 ok.), hala w Dolinie Olczyńskiej 19 VII 1939 (1 ok.). W r. 1946 natrafiałem w Myślenicach na masowy pojaw tego gatunku przy końcu czerwca na rumianku bezwonny (*Matricaria inodora* L.), rosnącym obficie na gruzach po zburzonych domach i na brzegach świeżych rowów. Widziałem mnóstwo par in copula. W roku następnym spotkałem w tych samych miejscach tylko parę okazów. Do tego gatunku należą wszystkie okazy podane dotąd z Polski jako *Microplax interrupta* (FIEB.) (NOWICKI, ŁOMNICKI, STOBIECKI) tak, że ten ostatni należy skreślić z naszej fauny.

Oxycarenius FIEB.

O. modestus (FALL.). Wierzchowie 27 V (1 ok.); Kłaj, w maju (1 ok.); Poręba Wielka w Gorcach 4 X 1930 (1 ok. z *Alnus* MILL.).

Macroplax FIEB.

M. preysleri (FIEB.). Na suchych, słonecznych wzgórzach na wiosnę i od czerwca do września. Kraków: Krzemionki koło Groty Twardowskiego, Pychowice, Podgórkę; Chelmek; Ojców, Wierzchowie.

Pachybrachius HAHN

P. fraeticollis (SCHILL.). Na miejscach wilgotnych, zbierany do siatki. Chelmek 12 VI; Słotwina 1 VI; wyspa Wolin 10 VIII; Pelcowizna w Warszawie (zebrał R. BIELAWSKI). STOBIECKI: Długoszyn koło Szczakowej 30 VI 1910, Wola Justowska 10 VIII 1924.

P. luridus HAHN. Na mokrych łąkach od maja do sierpnia. Kraków: Borek Fałęcki, Podgórze; Kłaj; Słotwina; Tarnów: Piaskowa Góra; Czarna przed Dębicą; Nowy Targ, Czarny Dunajec, Zakopane; Tatry: Toporowy Staw Wyżni; wyspa Wolin.

Ligyrocoris STÅL

L. silvestris (L.). W lasach iglastych na ziemi między drzewami w lipcu i sierpniu. Kraków: Borek Fałęcki; Gorce: pod szczytem Marszałka; dolina Popradu: Łomnica, Żegiestów; Podhale: Nowy Targ, Biały Dunajec, Olcza, Zakopane; Pomorze: Ostrowo

Megalonotus FIEB. (*Rhyparochromus* auct.)

M. antennatus (SCHILL.). Pod opadłymi liśćmi i kamieniami w lasach i na wrzosowiskach na wiosnę, a potem w lipcu, sierpniu i wrześniu. Kraków: Przegorzały, Bielany, Borek Fałęcki; Regulice: Grzmiączka; Tarnów: Góra Św. Marcina, Tuchów; Nowy Sącz; Kasina Wielka (zbocza Lubogoszczu); Zakopane: Las Białego; Myślenice, las ku Stróży; Szymanów.

M. hirsutus FIEB. Na suchych miejscach pod macierzanką. Maków Podhalański 10 VII; Piwniczna 26 VII.

M. chiragra (F.). Na suchych terenach, wzgórzach, na brzegach lasów na wiosnę, a potem od czerwca do listopada. Okolice Krakowa: Skawina; Regulice; okolice Tarnowa: Ciężkowice; Piwniczna; Krościenko; Pieniny; Strumiany w pow. sochaczewskim; Łęczycza; Jastrzębia Góra i Reda na Pomorzu.
f. *sabulicola* THMS. Okolice Krakowa, Tarnowa; Tatry.

Tropistethus FIEB.

T. holosericeus (SCHOLTZ). Na suchych wzgórzach między trawą i kamieniami na wiosnę, a potem w lipcu i sierpniu. Kraków: Krzemionki Podgórskie i koło Groty Twardowskiego, Pychowice, Przegorzały, Bielany, Mydlniki; Regulice na Grzmiączce; Tarnów: Góra Zamkowa, Ciężkowice; Maków Podhalański.

Pterotmetus AM. et SERV.

P. staphyliniformis (SCHILL.). Na wrzosowiskach. Ostrusza koło Ciężkowic; Dalin i Borzęta koło Myślenic; Ujazd; Teresin; Pomorze: Stęknica.

Ichnocoris FIEB.

- I. hemipterus* (SCHILL.). Na wapiennych skałkach między trawą na wiosnę i od lipca do października. Kraków: Krzemionki Podgórskie i koło Grotty Twardowskiego, Pychowice, Przegorzały, Bielany, Skała Kmity w Zabierzowie.
- I. angustulus* (BOH.). Na wrzosowiskach od lipca do późnej jesieni. Kraków: Borek Fałęcki; Tenczynek; Kłaj; Ostrusza koło Ciężkowic; Myślenice: las ku Stróży i Borzęta; Pomorze: Jastrzębia Góra. Wszędzie zbierałem tylko po jednym lub po kilka okazów, jedynie w lesie w Myślenicach znalazłem 22 IX 1942 pod mchem koło jodły 17 okazów. Zebrały się tam na przeziębienie z pobliskiego wrzosowiska.

Macrodera FIEB.

- M. micropterum* (CURT.). Na wrzosowiskach w lipcu i sierpniu. Podgórci koło Krakowa; Kłaj; Ostrusza; Nowy Targ, Czarny Dunajec; Jastrzębia Góra, Jurata i Hel na Pomorzu.

Pionosomus FIEB.

- P. varius* (WOLFF). Otwock w sierpniu (1 ok.); Łęczyca we wrześniu (1 ok.).

Plinthisus STEPH.

- P. pusillus* (SCHOLTZ). STOBIECKI: Krzemionki za Dębnikami 7 IV 1917. Gatunek ten podaje STICHEL z Poznańskiego, ze Śląska i z b. Prus Zachodnich, a E. WAGNER z Pomorza.
- P. brevipennis* (LATR.). Kraków: Bielany 29 IV, 2 ok. na stromym stoku na południe od klasztoru; Ulów 31 VIII (1 ok. zebrał Sz. TENENBAUM); Łęczyca we wrześniu (1 ok.).

Acompus FIEB.

- A. rufipes* (WOLFF). Ojców 10 V; Białowieża 12 VII; Tatry: Dolina Kościeliska 7 IX.

Lasiosomus FIEB.

- L. enervis* (H. S.). Myślenice 6 VI 1946 (1 ♂ złowiony do siatki na brzegu młynówki).

Stygnocoris DOUGL. & SC.

- S. rusticus* (FALL.). Zbierałem go wszędzie, choć niezbyt licznie, na miejscach suchych pod kępkami traw i innych roślin, a także na większych roślinach zielnych, jak *Tanacetum* L., *Artemisia* L., od końca czerwca do września, w Tatrach w reglu dolnym.
- S. pedestris* (FALL.). Pospolity wszędzie na miejscach suchych pod mchem i opadłymi liśćmi, także pod wrzosem od lipca do października, w Tatrach w reglu dolnym.
Na Pomorzu obserwowałem, że owady te siedzą za dnia przeważnie ukryte w ziemi pod wrzosem, w nocy natomiast wychodzą na rośliny i wtedy można je zbierać do siatki w wielkiej ilości.
- S. pygmaeus* (F. SAHLB.). Na wrzosowiskach, a także na suchych wzgórkach pod macierzanką od lipca do października. Podgórze koło Krakowa; Myślenice; Maków Podhalański; Ostrusza koło Ciężkowic; Łomnica; Zakopane.
- S. fuliginus* (GEOFFR.). Na suchych miejscach pod macierzanką i kępkami innych roślin na wiosnę, a potem od lipca do późnej jesieni. Okolice Krakowa, Tarnowa; dolina Popradu; Kłodzko; Pomorze.

Peritrechus FIEB.

- P. lundi* (GMEL.). W lasach pod mchem i wrzosem wczesną wiosną, potem w sierpniu i wrześniu. Kraków: Sikornik, Przegorzały, Bielany, Kosocice; Tarnów: Piaskowa Góra, Góra Św. Marcina, Lipie; Pomorze: Reda.
- P. geniculatus* (HAHN). Na suchych miejscach, na brzegach lasów, pod mchem na wiosnę i od czerwca do późnej jesieni. Kraków: Krzemionki, Borek Fałęcki, Las Wolski, Mydlniki, Ujazd; Tarnów: Piaskowa Góra; Teresin; Chłapowo na Pomorzu; wyspa Wolin.
- P. nubilus* (FALL.). Kraków: cmentarz 10 IX 1940 (1 ♂), Sierca koło Wieliczki 31 V 1945 (1 ♀); Łęczycza we wrześniu 1937 (1 ♀); Gdańsk: Górki Wschodnie 1 VIII 1949 (1 ok.).

Aellopus WOLFF

- A. atratus* (GOEZE). Kraków: Krzemionki koło Groty Twardowskiego 2 III (1 ok.). STOBIECKI: Krzemionki 29 VIII 1914.

Trapezonotus FIEB.

- T. anorus* (FLOR). Dolina Popradu: Łomnica 20 VII 1934 (1 ♀ na suchej łące w lesie).
- T. dispar* STÅL. W lasach na ziemi koło drzew na wiosnę, potem w lipcu i sierpniu. Kraków: Las Wolski, Kosocice; Czerna; Tarnów: Góra Św. Marcina; Maków Podhalański; Zakopane: Las Białego; Tatry: Dolina Małej Łąki, Dolina za Bramką, Łysanki, Sarnia Skala, koło Toporowego Stawu.
- T. arenarius* (L.). Pospolity na miejscach suchych między małymi roślinami na wiosnę i od lipca do późnej jesieni. W Tatrach go nie spotkałem.

Aphanus LAP.

- A. rolandri* (L.). Uniejów 1 VIII.

Rhyparochromus HAHN (*Raglius* STÅL)

- Rh. lynceus* (F.). Na różnych roślinach zielnych, jak: *Echium* L., *Salvia* L., *Centaurea* L., *Calluna* SALISB. i pod nimi, także pod jałowcami (*Juniperus* L.) na wiosnę i od czerwca do jesieni. Okolice Krakowa, Tarnowa; Słotwina, Ostrusza koło Ciężkowic; Szymanów; Łęczycza; Kujawy.
- Rh. alboacuminatus* (GOEZE). Na trawiastych zboczach i brzegach lasów pod mchem i liśćmi na wiosnę, później w lipcu i sierpniu. Kraków: Pychowice, Przegorzały; Wierzchowic; Zawoja (zebrał J. MAKÓLSKI).
- Rh. pini* (L.). Pospolity wszędzie na wiosnę i od lipca do późnej jesieni w trawie, pod mchem, opadłymi liśćmi, macierzanką, pod wrzosem, głównie w lasach szpilkowych, w Tatrach w reglu dolnym i górnym, a spotkałem go nawet w Dolinie za Mni-chem.
- Rh. phoeniceus* (ROSSI). Na suchych miejscach pod kępkami roślin i pod wrzosem na wiosnę, następnie w lipcu i sierpniu. Kraków: Krzemionki Podgórskie i koło Groty Twardowskiego, Pychowice, Mydlniki; Nowy Sącz, Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica, Żegiestów; Krościenko.

Beosus AM. et SERV.

- B. maritimus* (SCOP.). Pod wrzosem, żarnowcem i innymi roślinami na wiosnę, później w lipcu, sierpniu i wrześniu. Kraków: Ko-

soyce; Tarnów: Góra Św. Marcina, Piaskowa Góra; Szymanów; Łęczyca; Kujawy.

Emblethis FIEB.

E. verbasci (F.). Tarnów: Góra Św. Marcina 23 IV 1905 (1 ok. pod opadłymi liśćmi).

Gonianotus FIEB.

G. marginepunctatus (WOLFF). Kraków: Borek Fałęcki w końcu września i początkach października 1931, razem 24 ok. na wydmie piaszczystej pod kępami szczotliczy [*Weingaertneria canescens* (L.)P.B.], Podgórci 9 VIII 1942 (1 ok.).

Drymus FIEB.

D. pilicornis (MULS.). Na suchych miejscach pod kępami roślin i macierzanką. Kraków: Podgórci 4 X 1941 (1 ok.); Poręba Wielka w Gorcach 12 X 1930 (1 ok. na suchym trawniku); Pieńiny w sierpniu 1910, w parowie Potoku Sromowskiego 2 ok. i na Krasie 6 ok.; Rytro (1 ok.), Piwniczna w lipcu (2 ok.).

**D. confusus* HORV. Kraków: Park Twardowskiego 24 IX i 1 X 1941 po 1 ♂ pod roślinami przy wapiennych skałkach. Włoski na nogach są u tego gatunku niezbyt długie i odstają ukośnie, podczas gdy u gatunku poprzedniego są długie i odstają prostopadle. Znany z Europy środkowej i Kaukazu.

D. sylvaticus (F.). Pospolity w lasach pod opadłymi liśćmi na wiosnę i od lipca do późnej jesieni, w Tatrach znalazłem go w Dolinie Strążyskiej.

D. brunneus (F. SAHLB.). Również w lasach pod opadłymi liśćmi, ale rzadko. Kraków: Sikornik 1 V, Las Wolski 21 V, Skawina 26 IX; Chelmek 5 VI; Łęczyca we wrześniu; Rozewie na Pomorzu 11 VIII.

**D. pumilio* PUT. Pomorze: Ostrowo 12 VIII 1936 1 ok. strząśnięty z wierzby koło wrzosowiska. Opisany przez PUTONA w r. 1877 na podstawie 5 okazów z Francji, a w r. 1935 podał go W. E. CHINA z Anglii.

Eremocoris FIEB.

- E. plebeius* (FALL.). Na brzegach lasów pod igliwem i opadłymi liśćmi, a także na wrzosowiskach na wiosnę i od lipca do października. Kraków: Sikornik, Przegorzały, Las Wolski, Bielany, Kosocice; Regulice; Puszcza Niepołomska; Tarnów: Brzezinki, Pleśna; Dąbrowska Góra koło Nowego Sącza; Żmigród; Poręba Wielka; Biały Dunajec, Zakopane (Antołówka, Księży Las).
- E. abietis* (L.). Otwock w sierpniu (3 ok.); Lasek koło Nowego Targu 30 VII (4 ok. w lesie pod igliwem), Zakopane: Gubałówka 3 V (1 ok.).

Scolopostethus FIEB.

- S. pictus* (SCHILL.). Kraków: Las Wolski 20 III, 15 V; Regulice 3 IV; Sędziszów w maju (2 ok. zebrał MARKIEWICZ); Warszawa: Wilanów 9 XI (1 ok. zebrał J. MAKÓLSKI).
- S. affinis* (SCHILL.). Pod opadłymi liśćmi, w lecie i w jesieni na pokrzywach (*Urtica*), na wiosnę i od czerwca do października. Kraków: Czarna Wieś, Zwierzyniec, Podgórk, Przegorzały; Tarnów: Góra Św. Marcina; Szymanów; Łęczycza; Pomorze: Dąbki, Lisi Jar.
- S. thomsoni* (REUT.). Najpospolitszy gatunek z tego rodzaju, spotykałem go wszędzie, gdzie prowadziłem poszukiwania, zbierałem go na wiosnę i od czerwca do późnej jesieni, w lecie i w jesieni na pokrzywach. W Tatrach znalazłem go w Dolinie Kościeliskiej, w Dolinie Strążyskiej i w Kuźnicach.
- S. decoratus* (HAHN). Na wrzosowiskach na wiosnę i od lipca do października. Kraków: Zwierzyniec, Borek Fałęcki; Myślenice; Piwniczna; Jastrzębia Góra na Pomorzu; Zakopane: Las Biatego.
- S. pilosus* REUT. Kraków: Panieńskie Skały 21 IV, Las Wolski 21 V; Tarnów: Brzezinki 29 III.

Taphropeltus STÅL

- T. hamulatus* (THMS.). Kraków: Sikornik 17 IV (1 ok. pod opadłymi liśćmi koło brzozy), Mydlniki 15 IX (1 ok. pod wrzosem); Tarnów: Góra Św. Marcina 27 III i 27 IV (po 1 ok. pod opad-

lymi liśćmi), Pleśna 2 V (1 ok. w lesie); Maków Podhalański 30 VII (1 ok.).

Gastrodes WESTW.

- G. abietum* BERGR. Na świerkach (*Picea*), często w szyszkach na wiosnę i od lipca do późnej jesieni. Kraków: Ogród Botaniczny; Krynica; Bukowina, Zakopane: Antolówka, Gubałówka, Las Białego, Buńdówki; Tatry: Dolina Małej Łąki, Łysanki, Sarnia Skala, pod Nosalem, Dolina Pańszczycy, koło Morskiego Oka, Dolina za Mniczem, Czerwony Wierch w Dolinie Chochołowskiej 14 IV (na śniegu w krainie kosodrzewu zebrała K. STACHOWSKA).
- G. grossipes* (DE GEER). Na drzewach iglastych na wiosnę, potem od lipca do jesieni. Kraków: Bronowice, Roźnowa koło Wieliczki; Wierzchowie; Puszcza Niepołomska; Stary Sącz; Zakopane: Las Białego; Karpaty polskie (zebrał E. MAZUR); Babia Góra (zebrał R. BIELAWSKI). Opowiadano mi w Gorcach, że kiedy na wiosnę 1916 r. palono w piecach szyszkami z lasu, było w nich bardzo dużo płaskich, śmierzących pluskiew. Był to prawdopodobnie ten gatunek, bo niegdyś zbierałem go tutaj w wielkiej ilości.

Pyrrhocoridae

Pyrrhocoris FALL.

- P. apterus* (L.). Pospolity koło starych lip, nieraz masowo na pękanych ich pniach.

Coreidae

Gonocerus BERTH.

- G. juniperi* H. S. Regulice, na Grzmiączce, w kwietniu, maju i sierpniu 1901, razem 13 ok. na jałowcach (*Juniperus* L.).
- G. acuteangulatus* (GOEZE). Kraków: Ogród Botaniczny 15 X (1 ok.), Bielany 23 V (1 ok.); Słotwina 27 IX (2 ok.).

Enoplops AM. et SERV.

- E. scapha* (F.). Kraków: Zwierzyniec, południowe zbocze Góry Św. Bronisławy, na miedzach w marcu, maju i sierpniu. Prze-

gorzały w kwietniu, Mydlniki w październiku pod jałowcami; Puszcza Niepołomska w maju; Ciężkowice 26 VII; Piwniczna i Łomnica w lipcu; Hucisko; Gdynia w sierpniu.

Coreus F.

C. marginatus (L.). Pospolity wszędzie na wiosnę i od lipca do jesieni na brzegach rowów i zarośli na różnych większych roślinach zielnych, głównie na dużych szczawiach (*Rumex* L.). W Tatrach go nie zbierałem.

Syromastus BERTH.

S. rhombeus (L.). Na miejscach suchych, słonecznych, na różnych roślinach zielnych na wiosnę i od czerwca do jesieni. Przegorzały koło Krakowa; Melsztyn; Zakopane; Szymanów; Bielany i Kabaty koło Warszawy (zebrał J. MAKÓLSKI); Łęczycza.

Spathocera STEIN

S. laticornis (SCHILL.). Kraków: Krzemionki koło Groty Twardowskiego 29 III 1908 (2 ok.), Kosocice 12 IV 1906 (1 ok. w lesie); Otwock w sierpniu (1 ok.). Ełk 26 III 1948 (zebrał R. BIEŁAWSKI).

Arenocoris HAHN

A. falleni (SCHILL.). Otwock, w sierpniu (1 ok.).

Bathysolen FIEB.

B. nubilus (FALL.). Na suchych miejscach pod macierzanką i innymi roślinami na wiosnę i od czerwca do jesieni. Kraków: Krzemionki Podgórskie i koło Groty Twardowskiego, Dębniki, Podgórska, Borek Fałęcki, Przegorzały; Libiąż; Tarnów: Góra Św. Marcina; Stary Sącz; Hermanów i Strumiany w pow. sochaczewskim; Stępnica na Pomorzu; Gdańsk: Górki Wschodnie.

Ulmicola KIRK.

U. spinipes (FALL.). Malejowa koło Jordanowa 4 IV 1901 (1 ok. w lesie).

Ceraleptus A. COSTA

C. lividus STEIN. Kłodzko 1 IX 1946 (1 ok.).

**C. gracilicornis* (H. S.). Zakopane 17 V 1931 (1 ok. na Kamieńcu z wierzby).

Coriomeris WESTW.

C. scabricornis (PANZ.). Na miejscach suchych, piaszczystych, między roślinami. Kraków: Mydlniki 15 IV, 26 V, 15 IX, 14 X, Borek Fałęcki 9 VI, 7 VIII, 27 IX; Stępnica; Gdańsk: Górki Wschodnie 1 VIII; Anin koło Warszawy 26 IX (zebrał J. MAKÓLSKI).

S. denticulatus (SCOP.). Jak gatunek poprzedni. W stanie dorosłym był zbierany od maja do późnej jesieni. Kraków: Mydlniki, Ujazd; Tenczynek; Wierzchowie, Ojców; Maków Podhalański; Pieniny.

Dicranocephalus HAHN

D. medius (M.-R.). Na miejscach suchych na różnych roślinach zielnych na wiosnę i od lipca do późnej jesieni. Kraków: Krzemionki, Pychowice, Przegorzały, Mydlniki, Skala Kmity; Regulice, Chelmek; Słotwina; Tarnów, Pleśna, Tuchów; Melsztyn; Krościenko; Myślenice.

D. agilis (SCOP.). Jak gatunek poprzedni, ale występuje rzadziej. Kraków: Krzemionki, Przegorzały, Ujazd; Regulice; Tarnów; Rytro, Piwniczna; Pieniny; Lachowice; Otwock.

Alydus F.

A. calcaratus (L.). Na miejscach słonecznych, głównie na wrzosiakach od lipca do września; w lipcu widzi się jeszcze dużo larw. Kraków: Sikornik, Przegorzały, Mydlniki, Podgórze, Borek Fałęcki; Wierzchowie; Teresin; Góra Chelmowa w Kieleckim; Pomorze: Gdynia, Wielka Wieś, Chłapowo, Tupadły, Lisi Jar; wyspa Wolin.

Corizus FALL.

C. hyoscyami (L.). Pospolity na różnych roślinach zielnych na wiosnę i od czerwca do sierpnia, nigdzie jednak nie spotkałem go w większej ilości, w Tatrach łowiłem go w Kuźnicach.

Rhopalus SCHILL.

- Rh. maculatus* (FIEB.). Na torfowiskach. Klaj w Puszczy Niepołomickiej 11 X (1 ok.); Tarnów: Brzezinki 29 III (2 ok. pod opadłymi liśćmi).
- Rh. subrufus* (GMEL.). Na różnych roślinach zielnych pospolity na wiosnę i od czerwca do jesieni, nie napotkałem go na Podhalu i w Tatrach.
- Rh. conspersus* (FIEB.). [*R. distinctus* (SIGN.)]. Na suchych wzgórzach od maja do października. Kraków: Park Twardowskiego, Pychowice, Przegorzały, Ujazd, Skała Kmity; Niedźwiedź w Gorcach; Sokolica w Pieninach; Zegrze koło Warszawy (zebrał J. MAKÓLSKI).
- Rh. parumpunctatus* (SCHILL.). Pospolity wszędzie na suchych łąkach, polach, przydrożach, na różnych roślinach zielnych na wiosnę i od lipca do jesieni, w Tatrach w reglu dolnym. Uwaga. W wykazach faunistycznych z Polski był także podawany *Rhopalus rufus* (SCHILL.) (NOWICKI, ŁOMNICKI, STOBIECKI, SMRECZYŃSKI, SZULCZEWSKI). Stwierdziłem, że okazy te ze zbioru ZARĘCZNEGO, STOBIECKIEGO i mojego należą do gatunku *Rh. parumpunctatus* (SCHILL.) f. *singeri* E. WAGN. E. WAGNER uważa *Rh. rufus* (SCHILL.) za podgatunek *Rh. parumpunctatus* (SCHILL.), występujący w Europie południowej.

Brachycarenum FIEB.

- B. tigrinus* (SCHILL.). Warszawa: Natolin 13 X 1942 (zebrał J. MAKÓLSKI); Łęczyca we wrześniu 1936; Pomorze 6 VIII 1936, Rozewie 10 VIII 1936. Podane pod tą nazwą okazy z Radwanowic w zbiorze ZARĘCZNEGO i z Mościsk w zbiorze KOTULI należą do gatunku *Rhopalus parumpunctatus* (SCHILL.). W południowej Polsce zatem tego gatunku dotąd nie znaleziono.

Stictopleurus STÅL

- S. punctatonervosus* (GOEZE). Na różnych roślinach zielnych, głównie na krwawniku (*Achillea* L.) i starcach (*Senecio* L.) od maja do września. Kraków: Zwierzyniec, Sudół; Melsztyn; Góra Chełmowa w Kieleckim; Szymanów, Teresin; Pomorze: Stęknica. Gatunek ten został wyróżniony od następných dwóch dopiero w r. 1921, toteż po przeglądnięciu zbiorów ZARĘCZNEGO i STO-

BIECKIEGO, które były publikowane wcześniej, okazało się, że należy wymienić jeszcze następujące miejscowości jego znalezienia: a) ze zbioru ZARĘCZNEGO: Kraków koło rogatki mogiłskiej, Zabierzów; Czerna; b) ze zbioru STOBIECKIEGO: Chełmek, Lipowiec, Krzeszowice; Czaniec koło Kęt; Babia Góra. STICHEL wymienia go z Pomorza i ze Śląska.

S. abutilon (ROSSI). Piwniczna 17 VII 1935; Otwock w sierpniu; Gdynia; wyspa Wolin 10 VIII 1947.

S. crassicornis (L.). Pospolity wszędzie na różnych roślinach zielnych od czerwca do września, w Tatrach w reglu dolnym, nie zbierałem go tylko na Pomorzu.

Myrmus HAHN

M. miriformis (FALL.). Również wszędzie pospolity na trawie na suchych miejscach od czerwca do września; w Tatrach go nie znalazłem.

Chorosoma CURT.

Ch. schillingi (SCHILL.). Na trawach na miejscach suchych piaszczystych i na piaszkowych wydmach. Kraków: Borek Fałęcki 5 VI i 30 IX 1941, 1 VIII 1942 i 24 VIII 1945, Krzemionki za Dębnikami 19 VIII 1941, Pychowice 9 i 23 VII 1942, Podgórk 10 VIII 1941 i 2 VIII 1942; Jęzor 18 VIII 1951; Toruń w lipcu 1939 (zebrał J. ZABŁOCKI); Pomorze: Chłapowo w sierpniu 1927, Jastrzębia Góra i Rozewie w sierpniu 1935; wyspa Wolin 10 VIII 1947. STICHEL podaje go ze Śląska, z Poznańskiego, z b. Prus Wschodnich i Zachodnich.

Piesmidae

Piesma LE PEL. et SERV.

P. capitata (WOLFF). Na komosie (*Chenopodium* L.), w zimie i na wiosnę pod opadłymi liśćmi w okolicach Krakowa pospolity, poza tym posiadam okazy z Bielania koło Warszawy (zebrał J. MAKÓLSKI), Łęczycy, Pomorza, wyspy Wolin, Uniejowa koło Tunelu i Morysinka koło Warszawy.

P. maculata (LAP.). Jak gatunek poprzedni, w okolicach Krakowa jeszcze częstszy od niego, ponadto mam go tylko z Piwnicznej, Myślenic, Morysinka koło Warszawy, Pomorza i wyspy Wolin.

P. quadrata (FIEB.). Mydlniki 10 IX 1945 1 ♂ zebrany do siatki z ziół, rosnących koło stawu. Przed ostatnią wojną obserwowano masowy pojaw tego szkodnika buraczanego w woj. poznańskim i łódzkim, a w r. 1948 także w zachodniej części woj. kieleckiego.

Berytidae

Neides LATR.

N. tipularius (L.). Przebywa w trawie i między roślinami na suchych miejscach na wiosnę i od lipca do późnej jesieni. Okolice: Krakowa, Tarnowa, Ciężkowice; Melsztyn; Piwniczna; Wierz; chowie; Wolica w Lubelskim; Szymanów; Otwock; Toruń; Kujawy; Pomorze.

f. *immaculata* WESTH. występuje rzadko; Podgórci; Szymanów; Otwock; Toruń; Chłapowo. Nie należy jej mieszać z gatunkiem następnym, któremu także brak czarnych plamek na żeberku, oddzielającym corium skrzydła od błonki.

N. favosus FIEB. Piwniczna, na Kicarzu 25 VII 1935 i 4 VII 1937 (2 ok.) na słonecznym zboczach w trawie.

Berytinus KIRK.

B. clavipes (F.). Na trawiastych, suchych miejscach. Regulice, na Grzmiączce 15 V; Chełm w Stróży koło Myślenic 2 VI; Pieniny, na Krasie 21 VIII; Krościenko w lipcu i sierpniu; Łomnica w lipcu; Tatry: Dolina Kościeliska 7 IX, Dolina Strążyska 10 VIII.

B. minor (H. S.). Na miejscach suchych pod macierzanką i innymi drobnymi roślinami, pospolity wszędzie na wiosnę i od lipca do jesieni, w Tatrach w reglu dolnym.

Uwaga. *B. montivagus* (MEY.) należy na razie skreślić z naszej fauny. Okazy publikowane pod tą nazwą w zbiorze KOTULI należą do gatunku *B. signoreti* (FIEB.), w zbiorze ZARĘCZNEGO do gatunku *B. minor* (H. S.) f. *macroptera*, wreszcie w zbiorze STOBIECKIEGO do gatunku *B. geniculatus* (HORV.).

B. signoreti (FIEB.). Kraków: Borek Fałęcki 6 VII, Mydlniki we wrześniu i październiku; Regulice w lipcu; Krościenko 9 VIII;

Stary Sącz 25 VII; Tatry: Dolina Strażyska w sierpniu i wrześniu. Zbierany w trawie na miejscach suchych.

B. crassipes (H. S.). Podobnie, jak gatunki poprzednie. Kraków: Krzemionki w maju, Mydlniki we wrześniu; Pieniny, na Krasie w sierpniu; Piwniczna i Łomnica w lipcu; Chłapowo na Pomorzu w sierpniu; Elk w białostockim 28 III 1948 (zebrał R. BIELAWSKI).

Gampsocoris FUSS

G. punctipes (GERM.). Na wilżynie (*Ononis* L.) w drugiej połowie lipca, w sierpniu i początku września. Rytro, Piwniczna, Łomnica, Żegiestów; Krościenko; Zakopane; Maków Podhalański; Kłodzko; Pomorze: Gdynia, Wielka Wieś; wyspa Wolin.

Metatropis FIEB.

M. rufescens (H. S.). Białowieża 14 IX 1948 (1 ok. od prof. dra K. STRAWIŃSKIEGO).

Pentatomidae

Odontoscelis LAP.

O. fuliginosa (L.). Na suchych, piaszczystych miejscach pod roślinami. Kraków: Mydlniki 26 V, Pychowice 15 V, Kostrze 26 VI; Pieniny, na Krasie 21 VIII (larwa); Gdynia w sierpniu. W r. 1951 zebrał syn na Pomorzu w Stęknicy koło Łeby kilkanaście okazów na *Trifolium arvense* L. Gatunek rzadki, nigdzie go nie zbierałem w większej ilości okazów.

Phimodera GERM.

Ph. galgulina (H. S.). Okolice Warszawy: Czarna Struga 22 IX (zebrał R. BIELAWSKI), Podkowa Leśna 2 VI i Świder 11 VII (zebrał J. MAKÓLSKI).

Ph. humeralis (DALM.). W r. 1931 zebrałem kilkanaście okazów tego gatunku na wydmie piaskowej w Borku Fałęckim w końcu września i w początku października. Owady te siedziały zagrzebane w piasku koło korzeni szczytliwych [*Weingaertneria canescens* (L.) P. B.] i były między nimi odmiany jasne i czarne. W r. 1933 znalazłem tam 3 maja tylko jeden okaz. Zezgrze

koło Warszawy 27 VII 1948 (1 ♂). STOBIECKI: Warszawa: Żwir koło Sulejówka 14 V 1931, Wawer 8 IX 1931; Borek Fałęcki 1 X, 6 X i 8 XI 1931. STICHEL podaje go z b. Prus Wschodnich, Zachodnich i ze Śląska.

Ph. nodicollis (BURM.). Borek Fałęcki 16 VII i 1 VIII 1942, razem 3 ok. zebrane do siatki na trawie i wilczomleczu (*Euphorbia* L.), rosnących rzadko na wydmie piaskowej (było też kilka larw); Struga koło Warszawy 30 V 1948 (1 ♂).

Okazy w zbiorze KOTULI, podane jako *Ph. fumosa* FIEB. należą do gatunku *Ph. flori* FIEB.

Eurygaster LAP.

E. austriaca (SCHRK.). Kraków: Las Wolski 18 IX, Park Twardowskiego 8 X; Tarnów: Góra Św. Marcina 22 VIII i 22 IX, Lipie 16 IV, Tuchów w lipcu, Teresin 22 VII (w lesie koło drzewa, f. *frischi* GOEZE); Celestynów koło Warszawy 26 XII (zebrał J. MAKÓLSKI); Kujawy.

E. maura (L.). Pospolity na wiosnę i od lipca do późnej jesieni, nie zbierałem go w Tatrach.

E. testudinaria (GEOFFR.). Gatunek ten nie był dawniej odróżniany od poprzedniego, na ich odrębność zwrócił uwagę dopiero RIBAUT¹ w r. 1926, a CHINA² wyjaśnił wzajemny ich stosunek i ustalił nomenklaturę. Posiadam okazy tego gatunku z okolic Krakowa, z Puszczy Niepołomickiej, ze Słotwiny, z okolic Tarnowa, Nowego Sącza, z doliny Popradu, z Podhala, Gorców, Beskidu Wyspowego, Myślenic, Lachowic, Tarnobrzegu, Szymanowa, Otwocka, Kujaw, Pomorza i wyspy Wolin. STRAWIŃSKI podaje go z Puszczy Białowieskiej. Po przegłębieniu dostępnych mi zbiorów przekonałem się, że należy tu wymienić także następujące miejscowości:

a) ze zbioru ZARĘCZNEGO: Zwierzyniec, Krzemionki, Borek Fałęcki, las Krzyszkowicki i Jankówka koło Krakowa, Ponice koło Rabki. b) ze zbioru STOBIECKIEGO: Chełmek, Bukowica w pow. chrzanowskim, Grotkowice w Puszczy Niepołomickiej, Dobroniów w pow. limanowskim, Nowy Sącz, Rytro i Zalesiany koło Rozwadowa. Widać z tego, że gatunek ten wystę-

¹ Bull. Soc. Hist. Nat. Toulouse, **54**, 1926, str. 103—112.

² Ent. Month. Mag., London, **63**, 1927, str. 251—254.

puje u nas w całym kraju, jest on jednak mniej liczny od poprzedniego. Według E. WAGNERA larwy jego żyją na turzycach (*Carex* L.), podczas gdy larwy *E. maura* (L.) żyją, jak wiadomo, na trawach i występują czasem jako szkodniki zbóż. Dorosłe okazy obu gatunków przebywają na różnych roślinach zielnych, chętnie na ostach, na zimę chowają się, jak inne owady, pod mech, kamienie, opadłe liście lub ściółkę leśną.

Graphosoma LAP.

G. italicum (MUELL.). Na różnych roślinach baldaszkowatych (*Umbelliferae*) przy końcu czerwca, w lipcu i sierpniu. Pieniny; Zawoja; Żegiestów; Ojców.

Podops LAP.

P. inuncta (F.). Na łąkach i miedzach między trawą, od kwietnia do września, dość rzadki. Kraków: cmentarz, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Park Twardowskiego, Podgórze; Szymanów; Wilanów i Gocławek koło Warszawy (zebrał J. MAKÓLSKI); Łęczycza.

Sciocoris FALL.

S. microphthalmus FLOR. Chelmek 16 V 1932 (1 ok. w trawie koło gościńca); Łomnica 11 VII 1934 (1 ok. na śródleśnej łące); Tyniec koło Krakowa 29 VIII 1943 (1 ok.).

S. umbrinus (WOLFF). Łomnica 20 VII 1934 (2 ok. na śródleśnej łące); Myślenice 22 IX 1942 (1 ok. pod wrzosem w lesie ku Stróży); Rabka 14 V; Hucisko 1 V; Stęknica koło Łeby 25 VII.

S. cursitans (F.). Na suchych piaszczystych miejscach pod drobnymi roślinami na wiosnę i od lipca do jesieni. W okolicy Krakowa pospolity, poza tym mam okazy z Chelmka, Tarnowa, Piwnicznej, Krościenka, Strumian w pow. sochaczewskim, okolic Warszawy, Ciechocinka, z Wiślinek koło Gdańska, z Gdyni i z Jastrzębiej Góry na Pomorzu i wyspy Wolin.

Aelia F.

Ae. acuminata (L.). Pospolita na miejscach suchych, trawiastych na wiosnę do połowy czerwca i od lipca do późnej jesieni.

Nie zbierałem jej jednak w dolinie Popradu, Pieninach, na Podhalu i w Tatrach.

Ae. klugi HAHN. Na trawie w miejscach suchych, piaszczystych w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: Borek Fałęcki, Podgórk, Siercza koło Wieliczki; Słotwina; Lubania nad Pilicą; Szymanów.

Ae. rostrata BOH. Na ugorach i pustaciach w maju, czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: Przegorzały, Mydlniki; Pomorze: Gdynia, Reda.

Neottiglossa KIRBY

N. pusilla (GMEL.). Pospolity na brzegach lasów, w wyrębach i łąkach śródleśnych od czerwca do września; nie napotkałem go w Pieninach, na Podhalu i w Tatrach.

Stagonomus GRSK.

S. pusillus (H. S.). Na miejscach suchych, słonecznych. Piwniczna, na Kicarzu 4 VII; Tarnów 16 VI; Uniejów 3 VIII; Rabka 5 VIII. Wszystkie okazy ze zbioru STOBIECKIEGO oznaczone i podane jako *S. bipunctatus* (L.) należą do gatunku *S. pusillus* (H. S.).

Stollia ELLEN. (*Eusarcoris* auct.)

S. aenea (SCOP.). Na łąkach i trawnikach na wiosnę i od lipca do późnej jesieni. Okolice Krakowa; Regulice; Bochnia; Tarnów; Tuchów; Melsztyn; Przydonica; Krościenko; Biały Dunajec; Maków Podhalański; Lachowice; Myślenice; Szymanów; Otwock; Sieraków koło Warszawy (zebrał J. MAKÓLSKI); wyspa Wolin.

S. fabricii KIRK. [*S. melanocephala* (F.)]. Na większych roślinach zielnych. Bielany koło Krakowa 6 VI 1945, Pawlikowice koło Wieliczki 10 V 1945; Kalwaria 5 VI; Myślenice 17 IX 1945 i Zamczysko na Zarabiu w Myślenicach 19 VIII i 10 IX 1947 (na pokrzywach); Obory koło Warszawy 21 V 1936 (zebrał J. MAKÓLSKI).

Rubiconia DOHRN

R. intermedia (WOLFF). Na roślinach motylkowatych (*Papilionaceae*) na wiosnę i od połowy czerwca do późnej jesieni. Buko-

wica koło Babie w pow. chrzanowskim; Ojców; Podgórk, Mników i Brzoskwinia w pow. krakowskim; Słotwina; Nowy Sącz, Piwniczna; Pieniny; Lachowice; Myślenice; Pomorze.

Holcostethus FIEB. (*Peribalus* auct.)

- H. vernalis* (WOLFF). Na polach i ugorach, na różnych roślinach zielnych i drzewach na wiosnę i od czerwca do jesieni. Okolice Krakowa (pospolity); Wierzchowie; Klonów koło Miechowa; Słotwina; okolice Tarnowa; Dębicy; Piwniczna; Myślenice; Szymanów; Otwock; Łęczycza.
- H. sphacelatus* (F.). Na roślinach zielnych na miejscach suchych. Mników 1 VI; Tuchów 23 XII; Żegiestów 19 VII; Pieniny przy drodze na Sokolicę 30 VII.

Palomena M.-R.

- P. viridissima* (PODA). Głównie na drzewach liściastych i krzakach, ale spotyka się ją, także i jej larwy na pokrzywach i innych roślinach zielnych. Pod jesień zmienia się u niej nieraz barwa zielona na brunatną. Pospolita wszędzie na wiosnę i od lipca do późnej jesieni, w Tatrach jej nie spotkałem.
- P. prasina* (L.). Jak gatunek poprzedni.

Pitedia REUT. (*Chlorochroa* STÅL)

- P. juniperina* (L.). Na jałowcach (*Juniperus communis* L.) na wiosnę i od lipca do jesieni. Zabierzów i Rząska koło Krakowa; Regulice; Tarnów, Ciężkowice; Żegiestów, Krynica; Pieniny; Biały Dunajec, Zakopane; Lachowice, Jeleśnia; Borzęta koło Myślenic; Strumiany w pow. sochaczewskim; Małkinia; Hel i Ostrowo na Pomorzu; Tatry: Toporowa Cyrhla.
- P. pinicola* (MULS.). Na sosnach i innych drzewach iglastych. Podgórk 16 IV; Kłaj w Puszczy Niepołomickiej 11 X; Borzęta koło Myślenic 7 X.

Carpocoris KLTI.

- C. fuscispinus* (BOH.). Na różnych większych roślinach zielnych pospolity wszędzie na wiosnę i od lipca do jesieni. Nie spotkałem go w Tatrach.
- C. pudicus* (PODA). Jak gatunek poprzedni.

C. lunulatus (GOEZE). Chotel Czerwony koło Wiślicy nad Nidą
26 VI 1952 (1 ok., zebrała B. WĘGLARSKA).

Dolycoris MULS.

D. baccarum (L.). Ten holarktyczny gatunek jest u nas wszędzie pospolity na różnych roślinach zielnych, zwłaszcza na *Verbascum* L. i *Cirsium* L., a zbierałem go też na wierzbach (Zakopane 18 V); w Tatrach w reglu dolnym.

Eurydema LAP.

E. oleraceum (L.). Pospolita wszędzie na różnych roślinach krzyżowych (*Cruciferae*) na wiosnę i od lipca do jesieni w rozlicznych odmianach ubarwienia, czasami występuje jako szkodnik na warzywach. Nie zbierałem jej w Tatrach.

E. dominulus (SCOP.). Na roślinach krzyżowych (*Cruciferae*) i baldaszkowatych (*Umbelliferae*) na wiosnę i od lipca do późnej jesieni. Kraków; Regulice, Alwernia, Chelmek; Słotwina; Tarnów; Zawada koło Dębicy; Ciężkowice; Nowy Sącz; Żegiestów; Krynica; Pieniny; Zakopane; Rabka; Maków Podhalański (na *Verbascum nigrum* L.); Lachowice; wyspa Wolin.

E. ornatum (L.) [*E. festivum* (L.)]. Pomiechówek koło Warszawy 29 V 1948 (3 ok.); Otwock w sierpniu (1 ♀).

E. fieberi FIEB. f. *rotundicollis* DOHRN. Pieniny 29 VII 1910 (3 ok.); Tatry: Dolina Strążyska 7 VIII (4 ok. na roślinie krzyżowej), Dolina Białego 17 V 1931 (1 ok.).

Piezodorus FIEB.

P. lituratus (F.). Na różnych większych roślinach zielnych, a także na dębach i brzozach od maja do października. Las Wolski (na *Lupinus angustifolius* L.), Podgórci i Ujazd koło Krakowa; Regulice, Tenczynek; Słotwina; Gdynia.

Pentatoma OL.

P. rufipes (L.). Występuje wszędzie na różnych drzewach liściastych i krzakach od końca czerwca do września, ale tylko w pojedynczych okazach, nielicznie. W Tatrach w reglu dolnym.

Acanthosoma CURT.

A. haemorrhoidale (L.). Na różnych drzewach i krzewach liściastych, głównie na jarzębinie (*Sorbus aucuparia* L.). Kraków: cmentarz 26 VIII (okazy dorosłe i larwy na jarzębinie) i 10 IX, Mogiła 17 VII, Las Wolski 10 V i 8 X, Przegorzały 21 V; Myślenice 2 X; Nowy Sącz III i VI; Krościenko 27 VIII (okazy dorosłe i larwy na jarzębinie); Poręba Wielka 30 IX (1 ok. z olszyny), Rabka w VII i VIII.

Elasmostethus FIEB.

E. interstinctus (L.). Na różnych drzewach liściastych na wiosnę i od lipca do jesieni. Kraków: Las Wolski, Skała Kmity, Płaszów; Piła i Zagórze w pow. chrzanowskim; Tarnów; Przydonica; Piwniczna; Pieniny; Krościenko; Biały Dunajec, Zakopane; Rabka; Myślenice; Otwock; Puck, Jastrzębia Góra i Dąbki na Pomorzu; Tatry: Dolina ku Dziurze, Dolina Białego 20 V 1934, kilkanaście okazów na iwie, między nimi parki in copula.

**E. minor* HORV. Ojców 11 V 1923 (2 ♀♀).

Elasmucha STÅL

E. ferrugata (F.). Na różnych drzewach i krzewach liściastych, a także na świerkach. Regulice 17 VII; Puszcza Niepołomska 22 VI (zebrał M. NUNBERG); Krościenko 28 VII (zebrał J. MAKÓLSKI); Pieniny: na Czerteziku i Trzech Koronach w lipcu i sierpniu z leszczyn; Lesko.

E. fieberi JAK. Kraków: Las Wolski 2 VIII 1945 i 21 V 1948 (po jednym okazy z brzozy); Rozewie na Pomorzu 10 VIII 1936 (1 ok.).

E. grisea (L.). Gatunek europejsko-syberyjski pospolity na brzozach (*Betula* L.), a także i innych drzewach, okazy dorosłe zbiera się na wiosnę i od lipca do jesieni.

Cyphostethus FIEB.

C. tristriatus (F.). Na jałowcach (*Juniperus communis* L.). Tarnów: Góra Św. Marcina 12 IV i 12 V; Krościenko 9 VIII; Lubień w pow. myślenickim 27 VIII; Zakopane 17 V i 12 X; Pomorze: Chłapowo 24 VIII.

Pinthaeus STÅL

P. sanguinipes (F.). Kędzierz koło Dębicy 6 VIII 1902, jedna parka z wiklin nad Wisłoką; Myślenice 14 VII 1948, 1 ok. złowiony do siatki z dużych ziół.

Picromerus AM. et SERV.

P. bidens (L.). Gatunek ten i oba następne przebywają na różnych drzewach, polując na gąsienice i inne larwy owadów. Zbierałem go wszędzie, prócz Podhala i Tatr od lipca do października.

Arma HAHN

A. custos (F.). Na wiosnę, a potem od końca lipca do późnej jesieni, w jesieni często na olszynach. E. WAGNER podaje, że poluje na larwy chrząszcza *Agelastica alni* (L.). Okolice Krakowa; Regulice; Puszcza Niepołomska; Tarnów; Łomnica; Myślenice; Tere-sin; Otwock; Łęczycza; Zegrze koło Warszawy (zebrał J. MAKÓLSKI).

Troilus STÅL

T. luridus (F.). Na wiosnę i od lipca do jesieni. Okolice Krakowa; Ojców; Regulice, Siersza; Wierzchosławice; Olszyny koło Melsztyna; Żmigród; Krościenko; Biały Dunajec; Maków Podhalański; Myślenice; Kujawy; Dąbki na Pomorzu; Tatry: Dolina Strażyska, Dolina za Mniczem (7 V).

Eysarcoris HAHN (*Rhacognathus* FIEB.)

E. punctatus (L.). Bielany 17 VII, Borek Fałęcki 17 IV; Regulice 10 V, Alwernia 11 VIII, Żarki 13 VIII; Borzęta koło Myślenic 8 VII; Ostrusza 19 VII i Rakutowa 4 VIII; Nowy Targ 12 VIII (w lesie z iwy dość licznie); Pomorze: Hel 18 VIII, Tupadły 13 VIII i Łeba 25 VII; Tatry: Dolina Białego 9 VIII.

Jalla HAHN

J. dumosa (L.). Podgórkki 10 VIII 1941 i 21 V 1944 (po 1 ok.). STOBIECKI: Przegorzały 1 V 1918. Przebywa na suchych, słonecznych wzgórzach.

Zicrona AM. et SERV.

Z. coerulea (L.). Na różnych liściastych drzewach i krzakach, jak *Quercus* L., *Betula* L., *Corylus* L., *Salix* L. na wiosnę i od czerwca do jesieni. Okolice Krakowa; Myślenice; Wisła na Śląsku Cieszyńskim (zebrał J. MAKÓLSKI); Biały Dunajec, Zakopane; Szczawnica; Zawoja; okolice Warszawy (zebrał J. MAKÓLSKI); Małkinia; Łęczycza; Kartuzy na Pomorzu; wyspa Wolin.

Cydnidae

Prawie wszystkie gatunki z tej rodziny przebywają na terenach piaszczystych pod kępkami roślin, nieraz zagrzebane w piasku, czasami tylko w dni pogodne opuszczają swoje kryjówki.

Thyreocoris SCHRK.

Th. scarabaeoides (L.). Pospolity na wiosnę i od lipca do późnej jesieni na całym niżu i podkarpaciu.

Aethus DALL. (*Cydnus* auct.)

Ae. nigrinus (F.). Kraków: Dębniaki 26 IV, Pychowice w maju i lipcu, Podgórkki 16 IV, Kostrze 30 IV, Skawina 29 IV, Mydlniki 15 IV; Tenczynek 7 V; Struga koło Warszawy 30 V; Gdynia w sierpniu.

Ae. flavicornis (F.). Struga koło Warszawy 30 V 1948 (2 ok.).

Cydnus F. (*Brachypelta* AM. et SERV.)

C. aterrimus (FORST.). Mydlniki 15 IV, 26 V i 10 VI (razem 5 ok.); Wierzchowie 31 V (1 ok.).

Legnotus SCHIÖDTE

L. limbosus (GEOFFR.). Kraków: Bielany 6 i 10 VI 1945.

L. picipes (FALL.). Kraków: Krzemionki Podgórskie 8 VI, Pychowice 6 VII, Przegorzaly 5 V, Mydlniki 25 VII; Wierzchowie 15 VII; Tarnów: Góra Zamkowa 28 III; Stary Sącz 14 VII, Piwniczna na Kicarzu 5 VII; Pieniny 3 VII; Pomorze: Wielka

Wieś 20 VIII, Rozewie 10 VIII, Lisi Jar 5 VIII, Leba, Stęknica 23 VII; wyspa Wolin 10 VIII.

Sehirus AM. et SERV.

- S. luctuosus* M. R. Okolice Krakowa (pospolity na wiosnę i w jesieni); Tenczynek; Niepołomice 20 IV; okolice Tarnowa w marcu, kwietniu i czerwcu, Ostrusza koło Ciężkowic 6 VIII; Pustynia koło Dębicy 7 IV; Szymanów 16 VII; Łęczycza we wrześniu; Kujawy w lecie; Pomorze: Rozewie, Wielka Wieś, Hel w sierpniu; wyspa Wolin 10 VIII.
- S. morio* (L.). Jedna ♀ ze ściółki leśnej w leśnictwie Wierzowiec (nadleśnictwo Góra w dyrekcji wrocławskiej Lasów Państwowych). Okaz ten otrzymałem od prof. St. KAPUŚCIŃSKIEGO.
- S. bicolor* (L.). Na roślinach wargowych jak *Stachys* L., *Ballota* L., także na głogu, tarninie, świerkach, na wiosnę i od lipca do jesieni. Okolice Krakowa; Puszcza Niepołomicka; okolice Tarnowa, Ciężkowice, Melsztyn; Nowy Sącz; Wolica w Lubelskim; Szymanów, Teresin; Łęczycza; Kujawy; Puck.
- S. dubius* (SCOP.). Kraków: Krzemionki w kwietniu i maju, Pychowice w maju i czerwcu, Podgórkki 17 VI, Przegorzalę, słoneczne zbocze pod skałą wapienną 27 V (licznie), 28 X; Wierzchowice 10 V; Klonów koło Miechowa 14 V; Uniejów koło Tunelu 7 V.
- S. biguttatus* (L.). Obory koło Warszawy 21 VI (zebrał J. MAKÓLSKI); Pomorze: Jurata na Helu 11 VIII.

Ochetostethus FIEB.

- O. nanus* (H. S.). Pustelnik koło Warszawy 11 IX 1942 (2 ok. zebrał J. MAKÓLSKI). E. WAGNER zbierał go dość licznie na zachodnim Pomorzu pod kępkami trawy *Koeleria glauca* D.C.

Plataspidae

Coptosoma LAP.

- C. scutellatum* (GEOFFR.). Kraków: Bielany 6 VI 1945; Brzoskwinia 11 IX 1941; Ujazd 22 VI 1925; Mników 10 VI; Ojców 3 VII i 16 VII; Uniejów 16 VI; Góra Chelmona 26 VI.

II. HOMOPTERA AUCHENORHYNCHA

*Cixiidae**Oliarus* STÅL

- O. pallens* (GERM.). Barycz koło Wieliczki 7 IX 1949 (1 ♀ złowiona do siatki).
- O. leporinus* (L.). Myślenice 10 VI 1946 (1 ok. z ziół nad Rabą).
- O. panzeri* P. LÖW. Na krzakach w czerwcu i pierwszej połowie lipca. Kraków: Pychowice, Podgórkki, Przegorzały, Zwierzyniec, Bielany, Ujazd.

Cixius LATR.

- C. pilosus* (OLIV.). Na dębach (*Quercus* L.) w maju i czerwcu. Kraków: Przegorzały, Las Wolski, Bielany; Staniatki; Gdów, Myślenice; Regulice; Glinik w pow. nowosądeckim.
- f. *infumata* FIEB. Przegorzały i Bielany (po 1 ♀).
- Tu należą oba okazy ze zbioru STOBIECKIEGO, złowione w Sikorniku pod Kopcem Kościuszki i w Horyńcu w pow. cieszyńskim, a podane w wykazie jako *C. brachycranus* SCOTT, który to gatunek trzeba skreślić z naszej fauny.
- C. distinguendus* KBM. Pieniny 20 VII 1910 (1 ♂); Tatry: Hala Miętusia 7 VIII 1908 (1 ♀), pod Kopieńcem 5 VIII, koło Toporowego Stawu Wyżniego 5 VIII. Znany ze Skandynawii, Finlandii, Niemiec, Triestu. W. WAGNER podaje go ze Śląska.
- C. nervosus* (L.). Pospolity wszędzie na różnych drzewach liściastych i krzakach od połowy czerwca do września, w Tatrach w reglu dolnym. Kopulację obserwowałem 9 VIII.
- C. simplex* (H. S.). Na różnych drzewach liściastych (osika, dąb, jawor, wierzba) od końca lipca do listopada. Okolice Krakowa (pospolity); Myślenice; Maków Podhalański; Gorce; Kasina Wielka; Ciecien; Stara Biała na Podhalu; Krościenko; Liwocz i Gamrat koło Żmigrodu.
- Do tego gatunku należą okazy w zbiorze STOBIECKIEGO, złowione w Przegorzałach 15 IX i w Janowicach 9 IX, a oznaczone i podane jako *C. stigmaticus* (GERM.). Natomiast okaz z Woli Justowskiej, złowiony 12 VI, a oznaczony jako *C. simplex* (H. S.), jest *C. stigmaticus* (GERM.). *C. simplex* (H. S.) nie pojawia się nigdy tak wcześnie.

- C. cunicularius* (L.). Pospolity na różnych drzewach liściastych od czerwca do września, w Tatrach w reglu dolnym.
f. *fusca* FIEB. Las Wolski 2 VIII (1 ♂); Pieniny 15 VIII (1 ♀).
- **C. alpestris* W. WAGNER 1939. Gorce: Poręba Wielka 19 VII 1904 (złowiony do siatki z *Salvia verticillata* L.), Niedźwiedź 5 VIII 1904 i 20 VII 1907; Maków Podhalański 10 VII 1906; Pieniny w sierpniu 1910; Łomnica 14 VII 1934. W. WAGNER opisał ten gatunek na podstawie okazów z Muzeum Przyrodniczego w Wiedniu, pochodzących ze zbioru FIEBERA (bez miejscowości) i HANDLIRSCHA z Austrii.
- C. heydeni* KBM. Tatry: Łysanki 5 IX (1 ♀ w reglu dolnym), Świśtówka Mała 20 VII 1939 (1 ♀). Gatunek ten ma charakterystyczne ułożenie ciemnych plamek na górnych skrzydłach, tak że mimo braku ♂ można być dość pewnym oznaczenia. Dotychczas znany z Alp bawarskich i szwajcarskich.
- **C. haupti* DLABOLA. Tatry: Dolina za Bramką 8 VII 1923 (parka in copula, strząśnięta do parasola ze świerka), Pod Łysankami 7 VIII 1933 (1 ♂), Hala Miętusia 27 VII 1944 (1 ♂), Skupniów Uplaz 9 VIII 1948 (1 ♂). Babia Góra, regiel górny 5 VII 1951 (kilka ok.). Do tego gatunku należą wszystkie okazy ze zbioru ZARĘCZNEGO podane jako *C. heydeni* KBM. Z poza Tatr jest tam 19 okazów, zebranych przez CIEŚLIKA na szczycie Gorców, Niedźwiedziu (mylnie podano w wykazie jako „Niedzica”), na wysokości 1200—1311 m n. p. m., między którymi jest kilka parok in copula. Samce stamtąd mają w przeważnej ilości dolny kolec na rynience dla penisu znacznie krótszy, niż okazy tatrzańskie. HAUPT miał okazy z gór środkowo-niemieckich i Alp, a W. WAGNER także z Tatr.
- C. borussicus* W. WAGN. 1939. Przemyśl, ze zbioru KOTULI. Okazy te zgadzają się z opisem i rysunkiem W. WAGNERA prócz jednego szczegółu, a mianowicie lewa ścianka rynienki dla penisu nie jest trójkątna. WAGNER opisał ten gatunek na podstawie okazów z b. Prus Wschodnich.
- C. stigmaticus* KBM. Kraków: Las Wolski i Bielany w maju i czerwcu na dębach; Góry Świętokrzyskie 25 VI 1950.
- **C. dubius* W. WAGN. Las Wolski i Bielany w maju i czerwcu; Myślenice: Dalin 15 VI 1946. Posiadam tylko 4 samice, dlatego oznaczenie nie jest całkiem pewne.

C. similis KBM. Tatry: Toporowy Staw Wyżni w lipcu i sierpniu 1925, 1929 i 1933. Zbierałem na kożuchu torfowym, pokrywającym brzegi stawu i koło stawu na borówkach (*Vaccinium myrtillus* L. i *V. uliginosum* L.). Wszystkie ♀♀ mają górne skrzydła silnie brunatne. Znany ze Skandynawii, Finlandii, Anglii, Danii, Niemiec i Węgier.

Myndus STÅL

**M. musivus* (GERM.). Na wiklinach w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: Dębniki, Płaszów, Zwierzyniec; Bogumiłowice; Kędzierz koło Dębicy (z wiklin nad Wisłoką 22 ok.); Żmigrod.

Dictyopharidae

Dictyophara GERM.

D. europaea (L.). Kraków: Przegorzały 7 X, Płaszów 12 VIII, Dąbie 12 V, Bieńczyce 10 IX, Przewóz nad Wisłą 17 VII; wszędzie zbierane do siatki z dużej trawy.

Araeopidae

Asiraca LATR.

A. clavicornis (F.). Na suchych słonecznych wzgórzach. Kraków: Pychowice w kwietniu, maju, czerwcu i październiku, Ujazd 8 V.

Kelisia FIEB.

K. ribauti W. WAGN. (*K. guttula* RIB.). Na mokrych łąkach od końca czerwca do października. Kraków: Borek Fałęcki; Myślenice; Ostrusza koło Ciężkowic; Rytro, Piwniczna; Krościenko; Gorce; Nowy Targ, Zakopane; Tatry: Dolina Bystrej, Toporowy Staw Wyżni; Pomorze: Hel, Wielka Wieś, Tupadły, Mioszyno, Ostrowo.

**K. monoceros* RIB. (*K. guttula* KBM.). Na suchych zboczach trawiastych. Szymanów, w lipcu 1921; Tatry: Dolina Strażyska, zachodnie zbocza 9 VIII 1925, Dolina za Bramką 20 VIII 1926, 12 VIII 1934, 18 VIII 1937, Dolina Kościelińska 7 IX 1926, pod

- Kopkami 26 VIII 1925. Znana z Finlandii, Szwecji, Niemiec i Francji.
- K. vittipennis* (J. SAHLB.). Na mokrych łąkach od lipca do października. Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica; Krościenko; Zakopane, Hel.
- K. guttula* (GERM.) (*K. pascuorum* RIB.). Na wilgotnych łąkach od lipca do września. Borek Fałęcki; Myślenice; Gorce; Biały Dunajec, Zakopane; Krościenko; Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica, Krynica; Ostrusza koło Ciężkowic; Szymanów.
- **K. perspicillata* (BOH.). Krościenko 1—10 sierpnia 1910 (58 ok. na suchej łące). Znana z północnej i środkowej Europy i z Syberii.
- **K. praecox* HPT. Kraków: za wałami ku Błoniom 29 IX 1905, Krzemionki 17 IX 1910, Przegorzały, w wyrębie 8 V 1927, 29 IV 1931, 21 V 1933 i 18 IX 1938, Skala Kmity, w wyrębie 2 IV 1934; Borzęta koło Myślenic 7 i 14 X 1947 na śródleśnej wilgotnej łące. Gatunek opisany z Niemiec. Autor podaje, że żyje na *Carex brizoides* L.
- **K. guttulifera* (KBM.) (*K. fallax* RIB.). Myślenice 14 IX 1942, jeden ♂ w wilgotnym rowie w lesie ku Stróży. Znana z Niemiec i Francji.
- K. pallidula* (BOH.). Na wilgotnych łąkach. Kraków: Borek Fałęcki w sierpniu, wrześniu i październiku 1938—1943; Krościenko 1 VIII 1910; Piwniczna 15 VII 1936; Ostrowo na Pomorzu, w sierpniu 1936; Myślenice: Uklejna 9 VII 1947. Znana z północnej i środkowej Europy i Turkiestanu.

Megamelus FIEB.

- M. notula* (GERM.). Pospolity na wilgotnych łąkach od lipca do października: w Tatrach w reglu dolnym.
- M. venosus* (GERM.). Przegorzały 8 V 1929, 5 V 1935 po 1 ♀ brachypt. i 20 IX 1926 (1 parka macropt.). Wszystkie te 4 okazy złowione na śródleśnym, suchym trawniku. W zbiorze ZARĘCZNEGO są 2 okazy z Krzyszkowic (1 ♀ złowiona 31 XI 1882) i z Nowej Wsi (1 ♂ złowiony 31 I 1883).
- M. pilosus* HPT. Piwniczna, Kiczar 10 VII 1929 (1 ♀ macropt.) i 5 VII 1937 (1 ♀ brachypt.).

Metropis FIEB.

- **M. inermis* W. WAGN. Krzemionki za Dębnikami w końcu maja 1908 (kilkadziesiąt okazów brachypt.), koło grotty Twardowskiego 8 VI 1939 (2 ♂♂ brachypt. i 1 parka macropt.), 24 V, 11 VI i 8 VII 1942 (4 ♂♂, 4 ♀♀ brachypt.), 31 V 1943 (1 parka brachypt.). W. WAGNER opisał ten gatunek na podstawie okazów z Muzeum Wiedeńskiego, zebranych w Austrii Dolnej, a J. DLABOLA znalazł go w Czechach.

Delphacinus FIEB.

- D. mesomelas* (BOH.). Na łąkach i suchych trawiastych miejscach od czerwca do września. Czatkowice, Czarna; okolice Krakowa; Bochnia; Tarnów, Ciężkowice; dolina Popradu; Nowy Targ; Maków Podhalański; Myślenice; Szymanów; Pomorze.

Araeopus SPIN.

- A. crassicornis* (PANZ.). Wyspa Wolin; Nowa Wieś 10 VIII 1947 (11 okazów).
A. pulchellus (CURT.). Gdańsk: Górkki Wschodnie 1 VIII 1949 (1 ♀ brachypt.), Wolin: Nowa Wieś 10 VIII 1947 (1 ♀ macropt.). Znany z półn. i środk. Europy i Turkiestanu.

Chlorionidea P. Löw

- **Ch. flava* P. Löw. Małe Pieniny: Jaworki 23 VIII 1910, jedna parka na porosłej dużą trawą ścianie głębokiego parowu. Znana z półn. i wschodniego pogórza Alp, ostatnio znaleziona także przez J. DLABOLĘ w Niskich Tatrach na Słowaczyźnie.

Euidella PUT.

- E. speciosa* (BOH.). Wielka Wieś na Pomorzu 28 VIII 1936 (3 ♀♀ na *Phragmites communis* TRIN.).

Criomorphus CURT. (*Stiroma* FIEB.)

- C. bicarinatus* (H. S.). Na suchych trawnikach, brzegach lasów w czerwcu, lipcu i początku sierpnia. Prądnik Czerwony; Jasienna w pow. nowosądeckim; Rabka; Bukowina; Tatry: Dolina Małej Łąki, Dolina Kościeliska.

- C. affinis* (FIEB.). Na brzegach lasów, na wilgotnych miejscach wśród drzew w czerwcu, lipcu i sierpniu. Alwernia; okolice Krakowa; Bochnia; Słotwina, Tarnów; Tuchów; Przydonica; Stary Sącz, Piwniczna, Żegiestów, Krynica; Pieniny; Szaflary, Bukowina, Biały Dunajec, Zakopane; Rabka, Mszana Dolna; Myślenice; Maków Podhalański; Szymanów; Tupadły; Tatry, w reglu dolnym.
- C. albomarginatus* CURT. Pospolity w trawie pod drzewami i na wilgotnych łąkach śródleśnych od końca maja do sierpnia, w Tatrach w reglu dolnym.
- C. pteridis* (BOH.). Czerna 10 VI 1935 (1 parka) i 16 VI 1937 (7 ♀♀). W obu tych razach zbierałem w jednym miejscu w rzadkim lesie na wietlicy (*Athyrium filix-femina* L.). Obok rosła obficie orlica (*Pteridium aquilinum* L.), na której jednak mimo poszukiwań nie znalazłem ani jednego okazu. Podnoszę ten szczegół dlatego, że autorzy (MELICHAR, EDWARDS, HAUPT) podają, iż gatunek ten żyje na orlicy. Myślenice 20 VII 1948 (1 ♀ złowiona do siatki w rzadkim lesie).

Eurysa FIEB.

- E. lineata* (PERR.). Na suchych brzegach lasów od maja do początku lipca. Kraków: Przegorzały, Bielany, Ujazd; Piwniczna.

Dicranotropis FIEB.

- D. hamata* (BOH.). Pospolita na suchych trawnikach, brzegach lasów, łąkach itp. od maja do sierpnia, w Tatrach jej nie spotkałem.
- D. carpathica* HORV. Tatry: pod Przełęczą Iwaniacką od Doliny Kościeliskiej 18 VIII, Hala Ornak w Dolinie Kościeliskiej 15 VIII, Wrótka w Giewoncie 11 VIII, Hala w Olczyńskiej 19 VII, Dolina Białej Wody 13 VII.

Calligypona J. SAHLB. (*Liburnia* auct.)

- C. pellucida* (F.). Pospolita wszędzie na wilgotnych łąkach i trawnikach od maja do jesieni, w Tatrach w reglu dolnym i górnym oraz w krainie kosodrzewu. *F. macroptera* pospolitsza od *f. brachypt.* Może występować jako szkodnik na zbożu.

- C. dubia* (KBM.) [*C. difficilis* (EDW.)]. Pospolita na łąkach i trawnikach od maja do jesieni, w Tatrach w reglu dolnym i górnym.
- C. obscurella* (BOH.) [*C. discreta* (EDW.)]. Dość pospolita na wilgotnych łąkach od maja do września. Alwernia, Regulice; okolice Krakowa; okolice Tarnowa; Dębica; Melsztyn; Nowy Sącz; dolina Popradu; Pieniny; Długopole na Podhalu; Rabka; Myślenice; Sędziszów; Szymanów; Pomorze; Tatry: Dolina Małej Łąki, Dolina Kościeliska.
- C. marginata* (F.). [*C. striatella* (FALL.)]. Na wilgotnych łąkach w kwietniu i maju, potem od lipca do października. Okolice Krakowa, Tarnowa, Dębicy; Piwniczna; Pieniny; Podhale; Rabka; Myślenice; Szymanów. W Tatrach jest pospolita od regła dolnego do krainy hal, na szczycie Kopy Kondrackiej widziałem ją w sierpniu w wielkiej ilości. Wszystkie okazy są macropteryczne, a jedynie z hali w Małej Łące w Tatrach mam 1 ♂ brachypterycznego.
- C. discolor* (BOH.). Na wilgotnych łąkach od maja do sierpnia. Góra Chełm w Stróży koło Myślenic; góra Lubogoszcz nad Mszą Dolną, Śnieżnica; Stary Sącz; Bukowina, Zakopane. W Tatrach pospolita od regła dolnego po krainę kosodrzewu. F. macroptera rzadka.
- C. salina* (HPT.). Na mokradłach. Krościenko 10 VIII 1910 (1 ♂), Rytro 18 VII 1937 (1 ♂) i 4 VIII 1938 (2 ♂♂); Wielka Wieś na Pomorzu 20 VIII 1936 (2 ♂♂). Znana z Niemiec i Szwecji.
- C. forcipata* (BOH.). Na mokrych łąkach od czerwca do sierpnia. Las Wolski koło Krakowa; Tuchów; Stary Sącz; Piwniczna; Lubogoszcz; Zakopane; Tatry w reglu dolnym i górnym.
- C. elegantula* (BOH.). Na suchych trawnikach śródleśnych od maja do sierpnia dość wszędzie pospolita, w Tatrach w reglu dolnym i górnym.
- C. collina* (BOH.) [*C. concinna* (FIEB.)]. Na suchych trawiastych wzgórzach i łąkach śródleśnych od maja do sierpnia. Kraków: Przegorzały, Las Wolski, Podgórci; Czarna, Alwernia; Grodkowice; Ciecień; Piwniczna; Maków Podhalański; Kozłów koło Dębicy; wyspa Wolin.
- C. pallens* (STÅL) (*C. collina* auct.). Na suchych trawiastych brzegach i stokach od końca kwietnia do września. Regulice; okolice Krakowa, Tarnowa; Czarna koło Dębicy; Ostrusza; Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica; Pieniny; Pomorze.

- C. albostrata* (FIEB.). Na suchych łąkach, trawnikach i wzgórzach od końca kwietnia do sierpnia. Okolice Krakowa; Grodkowice; okolice Tarnowa: Czarna; Stary Sącz; Myślenice; Szymanów i Teresin; wyspa Wolin.
- C. albocarinata* (STÅL). Na mokradłach na welniance (*Eriophorum* L.). Zbierałem ten gatunek dość licznie tylko w Borku Fałęckim koło Krakowa w latach 1939—1943 od końca kwietnia do sierpnia. Okazy o pełnych skrzydłach (f. macroptera) są rzadkie i tylko same ♀♀.
- C. albifrons* (FIEB.). Slotwina 1 VI 1904 (2 ♂♂ w lesie iglastym w trawie koło toru kolejowego); Stary Sącz 14 VII 1925 (1 ♂) i 23 VII 1925 (1 ♀) w trawie koło środkowej drogi. Gatunek ten znany dotychczas z Tunisu, Francji, wydm koło Hagi, południowych Niemiec i wschodnich pogórzy Alp. Dr KRASUCKI znalazł 1 ♂ w Zarzeczcu koło Jarosławia.
- C. sordidula* (STÅL). Na suchych trawnikach, trawiastych zboczach, wałach nadrzecznych i koło torów kolejowych od kwietnia do września. Kraków: wały nad Rudawą, Sikornik pod kopcem Kościuszki, Pychowice; Tenczynek; Bogumiłowice; Piwniczna.
- C. aubei* (PERR.). Na miejscach suchych o charakterze stepowym od kwietnia do sierpnia. Chełmek, Czatkowice; Krzemionki za Dębnikami, Pychowice; Pustynia; Łomnica; Myślenice; Pomorze: Chłapowo, Tupadły, Jastrzębia Góra.
- **C. adela* (FLOR.). Szymanów 20 VII 1920, 2 ♂♂ na moczarze w odlewisku rzeki Pisi. Znana z Anglii, Niemiec i środkowej Rosji.
- C. exigua* (BOH.). Na suchych wzgórzach od kwietnia do września. Libiąż, Chełmek, Czatkowice; okolice Krakowa (pospolita); Grotkowice; Stary Sącz, Rytro, Piwniczna; Myślenice; Szaflary; Krościenko; Cięcina; Pomorze. F. macroptera rzadka.
- C. spinosa* (FIEB.). Na suchych trawnikach od kwietnia do sierpnia. Libiąż, Regulice, Czatkowice; okolice Krakowa; Grodkowice; Stary Sącz, Piwniczna; Śnieżnica; Rabka; Myślenice; Szymanów; Tatry: Dolina za Bramką, Dolina Strążyska, Dolina Białego, Kopieniec Wielki. F. macroptera bardzo rzadka, mam tylko 2 parki takie.
- C. flaveola* (FLOR.). W wyrębach, na łąkach środkowych, brze-

gach lasów itp. od czerwca do sierpnia. Kraków: Prądnik Czerwony, Małe Błonia, Las Wolski, Bielany; Czarna; Czarna i Kędzierz koło Dębicy; Ostrusza, Ciężkowice, Tuchów; Łomnica; Myślenice; Nowy Targ, Zakopane; Szymanów; Tatry: koło Toporowego Stawu, Dolina Białej Wody.

- C. straminea* (STÅL). Na wilgotnych łąkach od końca maja do początku września. Kraków: Wola Justowska, Zwierzyniec, Borek Fałęcki, Łagiewniki; Nowy Targ, Zakopane.
- C. paludosa* (FLOR). Na mokrych łąkach od czerwca do września. Borek Fałęcki; Czarna; Ryto, Piwniczna; Krościenko; Maków Podhalański. Mam 1 ♀ macropt.
- C. lugubrina* (BOH.). Na mokradłach od maja do września. Kraków: Przegorzały, Bielany, Dębiki, Borek Fałęcki; Słotwina; Tuchów; Myślenice, Borzęta; Szymanów i Teresin; Jastrzębia Góra na Pomorzu; Biały Dunajec, Zakopane; Tatry: Dolina Małej Łąki. Kilka ♀♀ macropt.
- C. bohemani* (STÅL). Na suchych trawiastych brzegach od końca kwietnia do lipca. Kraków: Dębiki, na wałach nad Wisłą, Pychowice, Park Twardowskiego, Borek Fałęcki; Słotwina; Tuchów; Piwniczna; Myślenice.
- C. leptosoma* (FLOR). Na mokrych łąkach od maja do października, Regulice; okolice Krakowa; Ciężkowice; Stary Sącz, Ryto. Piwniczna; Krościenko; Myślenice; Olszowa Wola; Zakopane.
- C. fairmairei* (PERR.). Głównie na wilgotnych łąkach, a także na suchych miejscach trawiastych, polanach śródleśnych itp. od czerwca do października. Okolice Krakowa, Tarnowa; Piwniczna, Łomnica; Krościenko; Myślenice; Rabka; Maków Podhalański; Szymanów; Teresin; Wielka Wieś i Mieroszyno na Pomorzu; Zakopane; Tatry: Dolina Strążyska, hala w Dolinie Olczyńskiej.
- C. brevipennis* (BOH.). Na mokrych łąkach od czerwca do października. Kraków: Mydlniki, Wola Justowska, Pychowice, Borek Fałęcki; Czarna; Tarnów, Bistuszowa; Ryto, Piwniczna; Niedźwiedź w Gorcach; Maków Podhalański; Myślenice; Kartuzy i Wielka Wieś na Pomorzu; Zakopane; Tatry: Kiry i wyrąb powyżej krzyża Pola w Dolinie Kościeliskiej, Dolina Małej Łąki, Dolina Strążyska, Sarnia Skala, pod Halą Kasprową Niżnią, Dolina Olczyńska, koło Toporowego Stawu Niżniego.

Conomelus FIEB.

C. limbatus (F.). Pospolity od czerwca do września na mokradłach na sitach (*Juncus* L.), w Tatrach w reglu dolnym.

Euconomelus HPT.

E. lepidus (BOH.). Na mokrych łąkach od czerwca do października. Kraków: Zwierzyniec, Mydlniki, Podgórci, Borek Fałęcki; Krzeszowice; Tuchów; Stary Sącz, Piwniczna; Krościenko; Biały Dunajec; Myślenice; Teresin; Pomorze: Wielka Wieś, Jastrzębia Góra, Ostrowo. Mam tylko 2 ♀♀ macropt.

*Issidae**Ommatidiotus* SPIN.

O. dissimilis (FALL.). Czarny Dunajec 23 VIII 1924 i 12 VIII 1937, bardzo licznie na torfowisku wysokim za lasem w stronę Orawy. Jedna ♀ macropt.

Issus F.

I. muscaeformis (SCHRK.). Dorosłe okazy zbierałem w lipcu i sierpniu z różnych drzew liściastych (*Betula* L., *Corylus* L., *Sorbus* L.), a w maju i wrześniu widziałem tylko larwy (także na świerkach). Ojców; Kalwaria 5 VI; Myślenice; Jasienna koło Przydonicy; Piwniczna; Pieniny (w r. 1910 dość licznie na leszczynach), Tatry (regiel dolny).

*Tettigometridae**Tettigometra* LATR.

T. impressopunctata DUF. Na suchych zboczach trawiastych na wiosnę i od końca czerwca do późnej jesieni. Regulice, Tenczynek, Czerna; Przegorzały, Bielany; Myślenice; Maków Podhalański; Poręba Wielka; Krościenko; Pieniny; Piwniczna; Przydonica; Melsztyn; Gamrat i Liwocz koło Żmigrodu; Zawada koło Dębicy, Otwock.

T. virescens PANZ. Kozłów koło Dębicy 13 VIII [2 ok. z sosny (*Pinus* L.)], Strumiany w pow. sochaczewskim 21 VII [16 ok. z jałowca (*Juniperus* L.)], Teresin 22 VII (2 ok.).

- T. obliqua* PANZ. Na suchych miejscach trawiastych, a także na drzewach i krzewach na wiosnę i od czerwca do późnej jesieni. Kraków; Regulice; Słotwina; Tuchów, Ciężkowice; Pustynia i Zawada koło Dębicy; Myślenice; Szymanów, Teresin, Strumiany; Otwock; Łęczycza; Jasne Wybrzeże na Pomorzu.

Cicadidae

Lyristes HORV.

- **L. plebejus* (SCOP.). W lipcu 1910 r. znalazłem w Pieninach przy drodze na Trzy Korony już blisko szczytu dużą wylinkę piewika, znacznie większą od wylinek *Cicadetta megerlei* FIEB., które są w zbiorze ZARĘCZNEGO. Jest to prawdopodobnie wylinka gatunku *L. plebejus* (SCOP.),

Cicadetta KLTI.

- C. montana* (SCOP.) f. *flavofenestrata* (GOEZE) SCHUM. Bielany koło Krakowa 20 VI 1926 (1 ok.) i 20 VI 1945 (1 ok.) zebrane do parasola z krzaków na stromym brzegu na południe od klasztoru; Grodzisko koło Ojcowa 26 VI 1944 (1 ok.) na suchym, trawiastym zboczu o ekspozycji południowej.

Cercopidae

Cercopis F.

- C. sanguinea* GEOFFR. Lachowice 28 VII; Zakopane 18 VIII; Tatry: Dolina Kościeliska 9 VII, Dolina Małej Łąki 17 VII i 9 VIII, Dolina za Bramką 1 VIII.
- C. sanguinolenta* (SCOP.). Na brzegach wałów i zboczach na dużej trawie od połowy maja do lipca. Kraków: cmentarz, Przegorzały, Las Wolski, Bielany, Dębники, Park Twardowskiego, Pychowice, Krzemionki Podgórskie, Wola Justowska; Chełmek; Ojców; Kalwaria; Myślenice; Maków Podhalański; Kasina Wielka; Pieniny; Tatry.
- f. *reducta* MEL. Koło grotty Twardowskiego, Pychowice, Pieniny po 1 ok.
- f. *basalis* MEL. Pieniny 23 VII 1935 (1 ok. zebrał J. MAKÓLSKI).

Lepyronia AM. et SERV.

L. coleoprata (L.). Na łąkach w czerwcu, lipcu i sierpniu. Puszcza Niepołomska, Białowieża.

Aphrophora GERM.

A. corticea GERM. Na świerkach (*Picea* DIETR.) i jodłach (*Abies* MILL.). Siersza 15 VII (1 ok. zebrał T. DYDUCH); Maków Podhalański; Stary Sącz 16 VII, Piwniczna 5 VII; Góra Chelmowa w woj. kieleckim 26 VI.

A. alpina MEL. Białowieża 10 VII 1927 (5 ok.).

A. alni (FALL.). Pospolita wszędzie na różnych drzewach i krzakach liściastych, głównie na wierzbach i olszach od czerwca do września, w Tatrach w reglu dolnym.

f. *fuscata* HPT. Ludźmierz 12 VIII 1909 i Czarny Dunajec 12 VIII 1937 po 3 ok. z sosny błotnej (*Pinus uliginosa* NEUM.) na torfowisku wysokim.

A. salicina (GOEZE). Nie mam typowych okazów tego gatunku.

f. *unicolor* HPT. Na wierzbach dużych, jak np. *Salix fragilis* L. od lipca do września. Zwierzyniec koło Krakowa; Tarnów; Pustynia koło Dębicy; Piwniczna; Rabka; Myślenice; Otwock; Rozewie.

**A. forneri* HPT. Na wierzbach, głównie mniejszych w lipcu i sierpniu. Szymanów; Puszcza Niepołomska; Stary Sącz, Piwniczna; Krościenko; Rabka; Biały Dunajec, Zakopane. Tutaj należą też okazy z Gorców, podane jako *A. salicis* DE GEER.

Philaenus STÅL

Ph. spumarius (L.). Pospolity wszędzie od końca czerwca do września w różnych biotopach i w rozlicznych odmianach ubarwienia i rysunku, w Tatrach w reglu dolnym.

Neophilaenus HPT.

N. exclamationis (THNB.). Na trawach w widnych lasach iglastych od czerwca do sierpnia. Kraków: Przegorzały, Bielany, Las Wolski, Podgórk, Borek Fałęcki; Czatkowice; Puszcza Niepołomska; Słotwina; Myślenice; Tupadły na Pomorzu; Tatry: Dolina Kościeliska, zbocza poniżej hali Pod Kopkami, Dolina

za Bramką, Dolina Strążyska, Sarnia Skala po sam szczyt, Dolina Białego, Kuźnice, Skupniów Uplaz.

N. campestris (FALL.). Na suchych, piaszczystych terenach, z rzadka porośniętych trawą. Pomorze, w sierpniu 1936 r.; Rozewie, Tupadły, Lisi Jar, Jasne Wybrzeże.

N. lineatus (L.). Na mokrych łąkach i cienistych trawnikach od końca czerwca do września. Kraków: Czyżyny, Dębniki, Borek Fałęcki; Słotwina; Szymanów; Pomorze: Lisi Jar, Jastrzębia Góra, Ostrowo, Karwia; Kłodzko; małe Pieniny w Jaworkach (23 VIII in copula); Nowy Targ, Ludźmierz, Zakopane. Tatry w reglu dolnym i górnym.

N. minor (KBM.). Na miejscach suchych, piaszczystych od połowy czerwca do września. Kraków: Przegorzały, Borek Fałęcki, Podgórci; Rudno koło Tenczynka; Słotwina; Kozłów koło Dębicy; Małe Pieniny; Pomorze: Chłapowo, Rozewie, Tupadły, Jastrzębia Góra, Ostrowo. Do tego gatunku muszą też zaliczyć okazy, zebrane w dużej ilości na torfowisku wysokim w Czarnym Dunajcu. Są one nieco większe od okazów z piasków.

N. albipennis (F.). Chotel Czerwony koło Wiślicy 26 VI 1952 (9 ok. zebr. B. WĘGLARSKA).

**N. infumatus* (HPT.). Czatkowice 10 VI 1935 (1 ok. na trawie w małym lasku sosnowym, między rzadko rosnącymi starymi drzewami).

Membracidae

Centrotus F.

C. cornutus (L.). Na różnych drzewach liściastych od maja do sierpnia. Regulice, Czerna; Wierzchowie; Bielany, Las Wolski, Przegorzały; Słotwina; okolice Tarnowa; Przydonica; Białowieża.

Gargara AM. et SERV.

G. genistae (F.). Na janowcu (*Genista* L.) i żarnowcu (*Sarothamnus* WIMM.) od lipca do października. Regulice; Mydlniki, Podgórci; Lipie koło Tarnowa, Ciężkowice; Żmigród; Wolica w Lubelskim; Pomorze; wyspa Wolin.

Ledridae*Ledra* F.

- L. aurita* (L.). Na dębach (*Quercus* L.). Bielany 7 IV (larwa), 15 V (larwa), 20 VI (larwa), 26 VI (1 ok. dorosły), Chełm koło Bielan 2 VI (larwa).

Eupelicidae*Eupelix* GERM.

- E. depressa* (F.) (*E. producta* GERM.). Na suchych miejscach trawiastych, w wyrębach, na wrzosowiskach, od czerwca do sierpnia. Alwernia; Myślenice, Jordanów; Maków Podhalański; Lachowice; Nowy Targ, Biały Dunajec, Zakopane; Krościenko; Krynica; Przydonica; Ciężkowice; Teresin.
f. *cuspidata* (F.). Na podobnych terenach od maja do sierpnia. Okolice Krakowa; Czatkowice, Czerna, Regulice; Słotwina; Tarnów; Melsztyn; Krościenko; Gorce; Teresin; Tatry: Dolina Strążyska, Dolina Olczyńska.

Megophthalmidae*Paropia* GERM.

- P. scanica* (FALL.). Na łąkach suchych i wilgotnych, na trawnikach, wyrębach, a także na krzakach, pospolity od czerwca do września, w Tatrach w reglu dolnym i górnym.

Ulopidae*Ulopa* FALL.

- U. reticulata* (F.). Na wrzosowiskach na wiosnę i od czerwca do jesieni. Czatkowice; Wierchowie; Pleśna i Tuchów koło Tarnowa; Ostrusza; Przydonica; Myślenice; Maków Podhalański; Pomorze.
f. *macroptera* (*U. macroptera* KBM.). Maków Podhalański, (2 ♀♀); Czarny Dunajec (1 ok.).
U. trivialis GERM. Na suchych miejscach trawiastych na wiosnę i od lipca do jesieni. Regulice, okolice Krakowa (pospolita); okolice Tarnowa; Pustynia; Melsztyn; Piwniczna; Krynica, Pieniny; Maków Podhalański; Myślenice; Szymanów.

F. macroptera (*U. lugens* GERM.). Krzemionki koło Kopca Krakusa, Zwierzyniec.

Evacanthidae

Evacanthus LAP.

E. interruptus (L.). Pospolity na mokrych łąkach i wyřębach od czerwca do sierpnia, w Tatrach w reglu dolnym i górnym.

E. acuminatus (F.). Na mokrych łąkach, w zarořłach od czerwca do sierpnia. Przegorzały, Las Wolski; Tuchów; Ciężkowice; dolina Popradu; Pieniny; Rabka; Maków Podhalański; Otwock.

Errhomenellidae

Errhomenellus PUT.

E. brachypterus (FIEB.). Las Wolski 2 V 1945 (larwa); Zakopane: Las Białego 5 VIII 1933 (1 ♀ strząśnięta ze świerka); Tatry: Dolina Białego 12 VIII 1925, 1 ♂ na trawie między drzewami, Dolina Strążyńska 7 VIII (1 ♂), Dolina za Bramką 6 VIII (1 ♂).

Proconiidae

Cicadella LATR.

C. viridis (L.). Pospolita na mokrych łąkach od lipca do października, w Tatrach w reglu dolnym i górnym.

Penthimiidae

Penthimia GERM.

P. nigra (GOEZE). Na krzakach liściastych w maju, czerwcu i lipcu. Regulice, Czerna; Bielany, Las Wolski Przegorzały; Gdów; Olchowce koło Sanoka.

Macropsidae

Macropsis LEW.

M. tiliae (GERM.). Na lipach (*Tilia* L.) od czerwca do września. Kraków; Ogród Botaniczny, cmentarz; Tarnów: Góra Św. Marcina;

- Pustynia koło Dębicy; Mrowla koło Rzeszowa; Lesko; Stary Sącz, Krynica; Pieniny; Rabka; Myślenice; Maków Podhalański; Szymanów.
- M. fuscula* (ZETT.) (*M. rubi* BOH.). Na malinach i ostreżynach (*Rubus* L.) w lipcu i sierpniu. Kraków: Zwierzyniec; Myślenice; Mszana Dolna; Poręba Wielka; Pieniny; Rytro, Łomnica, Żegiestów, Krynica; Żmigród; Teresin i Oryszew w pow. sochaczewskim; Pomorze: Hel, Chłapowo, Rozewie, Tupadły, Dąbki. Gatunek znany z północnej Europy.
- M. scutellata* (BOH.). Kraków: Ogród Botaniczny 31 VII 1940 (1 ♀), Zwierzyniec 1 VIII 1944, 2 ♂♂ z wierzby (*Salix* L.).
- **M. glandacea* (FIEB.). Na wiązach (*Ulmus* L.) w lipcu i początku sierpnia. Kraków: Ogród Botaniczny i cmentarz; Hermanów w pow. sochaczewskim. Mam okazy o ciemnej barwie i całkiem zielone.
- M. fuscinerwis* (BOH.). Na osikach (*Populus tremula* L.) od połowy czerwca do sierpnia. Sikornik i cmentarz w Krakowie; Ciężkowice; Piwniczna, Krynica; Gorce; Zakopane; Maków Podhalański; Teresin; Białowieża.
- **M. graminea* F. (*M. populi* EDW.). Na topoli czarnej i włoskiej (*Populus nigra* L. i *P. italica* MNCH.) w lipcu, sierpniu i początku września. Kraków: Planty, Aleja Słowackiego, cmentarz, Bielany, Dębniki; Tarnów; Pustynia; Piwniczna, Krynica; Krościenko; Rabka; Myślenice; Maków Podhalański; Szymanów, Wielka Wieś na Pomorzu. Tutaj należą okazy z Gorców, podane jako *Pediopsis mendax* FIEB.
- **M. vicina* (HORV.). Na białodrzewie (*Populus alba* L.) w lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Park Jordana, Kawiorzy, Borek Fałęcki; Chyszów koło Tarnowa; Kędzierz koło Dębicy; Szymanów i Teresin. Znana z Węgier.
- M. marginata* (H. S.). Na wilkinie (*Salix purpurea* L.) w czerwcu, lipcu i sierpniu. Myślenice; Gorce; Podhale; dolina Popradu; Jasienna w pow. nowosądeckim; Tatry.
- f. *notatifrons* REY. Częstsza od formy typowej, zbierałem ją w całej Polsce.
- f. *ossiannilssoni* W. WAGN. Od końca maja do sierpnia. Kraków: Zwierzyniec, Pychowice; Myślenice; Peim; Cięcina; Bukowina pod Tatrami; Piwniczna i Łomnica w dolinie Popradu.

- f. *latestriata* STROBL. Kraków; Tarnów; Pustynia; Piwniczna; Rabka; Myślenice; Dolina Strążyska w Tatrach. Prawie same ♀♀.
- **M. notata* PROHASKA. Na *Salix triandra* L. od połowy czerwca do końca września. Kraków; Dębica; Myślenice; Gorce; dolina Popradu.
- M. infuscata* SAHLB. Na iwach (*Salix caprea* L.), a także na wierzbie kruchej (*Salix fragilis* L.) w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków; Myślenice; Ciężkowice; dolina Popradu; Krościenko; Podhale; Tatry; Gorce; Szymanów; Pomorze.
- M. impura* (BOH.). Pomorze; Karwia 4 VIII 1936 dość licznie na roście (*Salix repens* L.).
- M. cerea* GERM. Na różnych wierzbach. W czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków; Myślenice; Gorce; Zakopane; Tatry; dolina Popradu; Pomorze.
- M. planicollis* (THMS.) (*M. haupti* W. WAGN.). Na wiklinie (*Salix purpurea* L.) w czerwcu, lipcu i początku sierpnia. Okolice Krakowa, Tarnowa, Ciężkowice, Przydonica; Piwniczna; Łomnica, Krynica; Krościenko; Nowy Targ, Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane; Maków Podhalański; Cięcina; Myślenice. Tutaj należą okazy ze zbioru ZARĘCZNEGO, STOBIECKIEGO i moje z Gorców, wszystkie podane jako *Pediopsis cerea* GERM.
- M. sahlbergi* (FLOR). Pomorze: Ostrowo 12 VIII 1936 jedna ♀ na wrzosowisku.
- M. nana* (H. S.). Na suchych, trawiastych wzgórzach w lipcu, sierpniu i początku września. Kraków: Krzemionki Podgórskie, Park Twardowskiego, Pychowice, Podgórk, Brzoskwinia; Stary Sącz.

Oncopsis BURM.

- O. flavicollis* (L.). Gatunek pospolity na brzozech (*Betula* L.) w czerwcu, lipcu i sierpniu. W Tatrach zbierałem go w Kuźnicach i przy Wodogrzmotach Mickiewicza.
- **O. carpini* (J. SAHLB.). Na grabach (*Carpinus betulus* L.) od czerwca do sierpnia. Kraków: Ogród Botaniczny, Las Wolski; Myślenice; Rabka; Piwniczna; Teresin, Chłapowo i Kartuzy na Pomorzu. Podany ze Szwecji i Niemiec.
- O. subangulatus* (J. SAHLB.). Na brzozech (*Betula* L.) w maju, czerwcu i lipcu. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz; Krzeszowice, Chelmek; Myślenice; Rabka; Kasina Wielka; Krościenko; Stary

Sącz, Piwniczna, Krynica; Szymanów; Otwock; Ostrowo na Pomorzu; Tatry przy Wodogrzmotach Mickiewicza. Podany z Niemiec, Szwecji i Czechosłowacji.

O. tristis (ZETT.) [*O. rufusculus* (FIEB.)]. Na brzożach (*Betula* L.) od połowy czerwca do sierpnia. Okolice Krakowa; Tuchów, Ciężkowice; Mrowla koło Rzeszowa; Stary Sącz, Piwniczna, Krynica; Krościenko; Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane; Rabka; Myślenice; Szymanów; Białowieża; Chłapowo i Rozewie na Pomorzu; wyspa Wolin; Tatry: Kopieniec Mały, regiel dolny.

O. appendiculata W. WAGN. Na brzożach (*Betula* L.) w czerwcu, lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny, Przegorzały; Tuchów, Glinik koło Przydonicy; Piwniczna, Krynica; Krościenko; Ciecień, Myślenice. Gatunek rzadki, mam razem 14 ok. Podany z Niemiec i Szwecji.

O. alni (SCHRK.). Na olszach (*Alnus incana* MOENCH. i *A. glutinosa* GAERTN.) od czerwca do września pospolity, w Tatrach w reglu dolnym.

Idioceridae

Idiocerus LEW.

I. decimusquartus (SCHRK.) [*I. scurra* (GERM.)]. Na topoli czarnej i włoskiej (*Populus nigra* L. i *P. italica* MNCH.) na wiosnę i od lipca do późnej jesieni. Kraków i okolice (pospolity); Tarnów; Tuchów; Pustynia; Piwniczna; Maków Podhalański; Rabka; Myślenice; Szymanów; wyspa Wolin.

I. stigmatalis LEW. [*I. adustus* (H. S.)]. Na wierzbach i brzożach od końca czerwca do końca października. Kraków: cmentarz, Borek Fałęcki; Ciężkowice; Przydonica; Piwniczna; Krościenko; Biały Dunajec; Rabka; Maków Podhalański; Myślenice; Pomorze: Puck, Chłapowo, Rozewie.

I. varius (GERM.) (*I. similis* KBM.). Na wierzbach od lipca do października. Zwierzyniec; Tarnów; Przydonica; Piwniczna, Łomnica, Krynica; Bukowina, Zakopane; Cięcina; Myślenice; Szymanów.

I. herriichi KBM. Na wierzbach od lipca do października. Kraków: Bronowice, Mydlniki; Tarnów, Ciężkowice; Pustynia; Mrowla koło Rzeszowa; Nowy Sącz, Stary Sącz, Piwniczna; Kro-

- ścienko; Biały Dunajec, Zakopane; Rabka; Maków Podhalański; Myślenice; Szymanów; Otwock; Łęczycza.
- I. lituratus* (FALL.). Na wiklinach na wiosnę i od lipca do jesieni. Kraków: Zwierzyniec, Mydlniki, Borek Fałęcki; Słotwina; Bogumiłowice; Tarnów, Ciężkowice; Nowy Sącz, Piwniczna, Łomnica; Krościenko; Nowy Targ; Rabka; Myślenice; Otwock; Białowieża; Pomorze: Jastrzębia Góra, Ostrowo, Karwia.
- I. poecilus* (H. S.). Na topoli czarnej i włoskiej (*Populus nigra* L. i *P. italica* MNCH.). Pustynia; Piwniczna; Słomka koło Mszany Dolnej; Rabka; Maków Podhalański; Otwock.
- **I. impressifrons* KBM. Na wierzbach. Kraków: Dębники 28 III, Pychowice w kwietniu i maju, Przegorzały 10 IV i 6 V, Zabierzów 3 V; Tarnów: Gumniska 11 IX, Pleśna 4 VI; Bogumiłowice 27 VIII. Znany z Niemiec i Austrii.
- **I. rutilans* KBM. (*I. elegans* MEL. nec FL.). Na wiklinach. Kraków: Przegorzały 29 IV, Zwierzyniec 12 IV, Dębники 28 VI; Myślenice w kwietniu; Nowy Targ 25 IV; Zakopane: Las Białego 10 VIII. Znany z Anglii, Francji, Niemiec. (det. H. RIBAUT).
- I. vittifrons* KBM. (*I. tibialis* FIEB., *I. rotundifrons* KBM.). Rythro XII 1904 (1 ♀).
- **I. heydeni* KBM. (*I. maculatus* MEL.). Maków Podhalański 20 VIII 1906 (1 ♀ na *Sorbus* L.). Znany z Niemiec, Austrii i Bułgarii.
- I. elegans* FLOR. (*I. frontalis* MEL.). Na wierzbach od lipca do października. Ciężkowice: Piwniczna, Łomnica; Maków Podhalański; Bukowina, Zakopane: Żywczańskie, Księży Las pod Gubałówką.
- I. distinguendus* KBM. (*I. cognatus* FIEB.). Na białodrzewie (*Populus alba* L.). Borek Fałęcki 2 IX (1 ♂ 3 ♀♀); Szymanów w lipcu (11 ok.); Teresin 9 VII (4 ok.), 27 VII (1 ok. z dębu).
- I. tremulae* (ESTL.). Na osikach (*Populus tremula* L.). Kraków: cmentarz od lipca do października; Myślenice 15 VI; Krynica w lipcu; Zakopane 13 VIII.
- I. laminatus* FLOR. Na osikach (*Populus tremula* L.) w lipcu, sierpniu i wrześniu. Kraków: cmentarz; Myślenice; Maków Podhalański; Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane; Krościenko; Łomnica.
- I. populi* (L.). Pospolity na osikach (*Populus tremula* L.) od połowy czerwca do września, w Tatrach w reglu dolnym.

- I. fulgidus* (F.). Na topoli czarnej i włoskiej (*Populus nigra* L. i *P. italica* MNCH.) od lipca do października. Kraków: Ogród Botaniczny, Planty, aleje Słowackiego, ul. Retoryka, Park Jordana, Las Wołski, Borek Fałęcki; Myślenice; Maków Podhalański; Kasina Wielka i Wola Skrzydlańska w Beskidzie Wyspowym; Rabka; Krościenko; Piwniczna, Łomnica, Krynica; Szymanów.
- I. albicans* KBM. Na białodrzewie (*Populus alba* L.) od lipca do września. Kraków: Ogród Botaniczny, Park Jordana, Bieńczyce, Mydlniki, Borek Fałęcki, Wróblowice; Chyszów koło Tarnowa; Kędzierz koło Dębicy; Zakopane; Szymanów.
- I. confusus* FLOR. Pospolity na niższych wierzbach od czerwca do września. W Tatrach w reglu dolnym i górnym.
f. *nigricans* Oss. Na wierzbach. Zakopane 3 IX (in copula). Tatry w sierpniu: Sarnia Skała, Dolina Strążyska, Dolina Białego, Kuźnice, przy szosie z Jaszczurówki na Cyrhlę.
- I. cupreus* KBM. (*I. aurulentus* KBM.). Na topoli czarnej i włoskiej (*Populus nigra* L. i *P. italica* MNCH.) od lipca do października. Kraków, za Błoniami; Tarnów: Ogród Strzelecki, Chyszów, Pustynia; Krościenko; Rabka.
- I. ustulatus* (M.-R.). Na białodrzewie (*Populus alba* L.). Kraków: cmentarz 7 IV (1 ♀). Zwierzyniec 24 VII, Przegorzały 14 VI, Mydlniki 4 IX; Bogumiłowice w sierpniu; Chyszów 20 VIII; Szymanów 6 VII.

Agalliidae

Agallia CURT.

- A. consobrina* CURT. [*A. puncticeps* (GERM.)]. Pomorze: Dąbki 12 VIII 1936 (3 ♂♂ 1 ♀).
- A. venosa* (FALL.) (*A. aspera* RIB.). Na suchych trawnikach od czerwca do września. Kraków: wały nad Rudawą, Krzemionki za Dębnikami, Borek Fałęcki; Zakopane: Las Białego; Tatry: Dolina Strążyska; Pomorze: Wielka Wieś, Chłapowo, Jastrzebia Góra, Jasne Wybrzeże, Mioszyno.
- A. ribauti* Oss. (*A. venosa* RIB.). Jak poprzedni, na wiosnę i od czerwca do późnej jesieni. Kraków: stary fort za Ogrodem Botanicznym, Zwierzyniec, pod Kopcem Kościuszki, Przegorzały, Bronowice Małe, Wola Justowska, Podgórze, Krzemionki;

- Tarnów: Góra Św. Marcina, Piaskowa Góra, Tuchów, Ciężkowice; Kozłów koło Dębicy; Stary Sącz; Myślenice; Szymanów.
- A. brachyptera* (BOH.). Na łąkach, głównie na wilgotnych, od lipca do października. Kraków: cmentarz, Dębniki, Borek Fałęcki; Tenczynek; Myślenice; Cięcina; Rabka; Krościenko, Jaworki; Piwniczna, Łomnica, Wierchomla, Krynica; Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane; Olszowa Wola; Szymanów, Teresin; Pomorze: Ostrowo, Jastrzębia Góra; wyspa Wolin; Tatry: Łysanki, Dolina Strążyska, Dolina Białego.
- f. *macroptera*. Szymanów. 20 VII 2 ♀♀ na moczarze w odlewisku rzeki Pisi.

Typhlocybidae

Alebra FIEB.

- A. albostriella* (FALL.). Od czerwca do początku września na dębach (*Quercus* L.) i olszach (*Alnus glutinosa* GAERTN.). Kraków i okolice; Tarnów, Ciężkowice; Myślenice; Rabka; Maków Podhalański; Teresin.
- f. *viridis* REY. Kraków i okolice; Tarnów, Zimnowódka; Teresin; Jastrzębia Góra na Pomorzu.
- f. *discicollis* H. S. Dość rzadka. Kraków (cmentarz, Park Jordana); Tarnów: Ogród Strzelecki; Maków Podhalański.
- A. wahlbergi* (BOH.). Na lipach (*Tilia* L.) od połowy czerwca do września. Kraków; Myślenice; Maków Podhalański; Teresin.
- f. *pallescens* RIB. o wiele pospolitsza od formy typowej. Kraków; Krzeszowice; Tarnów, Ciężkowice; Przydonica; Piwniczna; Rabka; Myślenice; Maków Podhalański; Szymanów, Teresin; Kartuzy, Jastrzębia Góra.

Dicraneura HARDY

- D. aureola* (FALL.). Na suchych, słonecznych trawnikach od maja do października. Kraków i okolice; Czerna; Myślenice; Maków Podhalański; Melsztyn; Ostrowo, Tupadły; Tatry w reglu dolnym i górnym.
- D. manderstjernai* (KBM.). Na trawiastych miejscach suchych lub wilgotnych na wiosnę i od lipca do września, tylko w górach. Śnieżnica; Rytro; Zakopane; w Tatrach bardzo licznie od regła dolnego po krainę kosodrzewu włącznie.

- D. montandoni* (PUT.). W trawie w widnych lasach między drzewami na wiosnę i od lipca do późnej jesieni. Las Wolski; Myślenice; Pieniny (licznie); Małe Pieniny; Piwniczna.
- D. variata* HARDY. Między trawą w świetlistych lasach i sadzonkach na wiosnę i od czerwca do września. Kraków: cmentarz, Las Wolski, Park Twardowskiego, Borek Fałęcki; Czatkowice, Czarna; Gorce; Stary Sącz. Podana przeze mnie z okolic Tarnowa jako *D. aridella* (J. SAHLB.).
- D. mollicula* (BOH.). Pospolita w Małopolsce na suchych wzgórzach, trawiastych zboczach i w wyrębach od czerwca do września, w Tatrach jej nie zbierałem. Kopulacje obserwowałem w lipcu.
- D. citrinella* (ZETT.) (*D. similis* EDW., *D. fieberi* P. Löw.). Przeważnie na wilgotnych łąkach, a także na suchych łąkach górskich od czerwca do sierpnia, pospolita w całej Polsce, w Tatrach w reglu dolnym, górnym i krainie kosodrzewu.
- D. forcipata* (FLOR) (*D. citrinella* auct. nec ZETT.). Podobnie, jak gatunek poprzedni nie zbierałem go na Pomorzu.

Notus FIEB.

- N. flavipennis* (ZETT.). Na mokrych łąkach i koło stawów od lipca do października. Kraków: Zwierzyniec, Olszanica, Dębniki, Łagiewniki, Borek Fałęcki; Tarnów: Gumniska, Piaskowa Góra; Gamrat i Liwocz koło Żmigrodu; Rytro; Krościenko; Myślenice; Szymanów; Pomorze: Wielka Wieś, Tupadły, Ostrowo.

Empoasca WALSH

- E. smaragdula* (FALL.). Na olszach (*Alnus incana* MOENCH. i *A. glutinosa* GAERTN.) od czerwca do października. Kraków: cmentarz, Zwierzyniec, za Błoniami, Borek Fałęcki, Wróblowice; Myślenice.
- **E. strigilifera* OSS. Borek Fałęcki w sierpniu na *Alnus glutinosa* GAERTN. Opisana ze Szwecji.
- E. virgator* RIB. Na wierzbach od lipca do października. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Planty, Park Jordana, za Błoniami, Zwierzyniec, Borek Fałęcki; Myślenice; Zakopane: Żywańskie. Podana z Francji, Niemiec i Szwecji.
- E. rufescens* MEL. (*E. butleri* EDW.). Na wierzbach od czerwca do

- października. Kraków: Ogród Botaniczny, Pychowice; Myślenice; Rabka; Zakopane; Tatry: Dolina Strążyska.
- E. populi* EDW. Na osikach (*Populus tremula* L.) od lipca do października. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Borek Fałęcki. Podana dotąd z Anglii, Francji, Niemiec i Szwecji.
- E. viridula* (FALL.) (*E. subulata* RIB.). Na suchych terenach od lipca do października. Kraków: stary fort za Ogrodem Botanicznym, Zwierzyniec, Dębniki, Krzemionki, Pychowice, Podgórze, Borek Fałęcki.
- **E. dumosa* RIB. Na pusteju, z rzadka tylko porośniętej trawą wydmie piaszczystej w Borku Fałęckim od czerwca do sierpnia. Podana dotychczas z Francji i Szwecji.
- E. flavescens* (F.). Na różnych roślinach zielnych, krzakach i drzewach, w zimie i wczesną wiosną na drzewach iglastych, wszędzie bardzo pospolita. Kraków; Myślenice; Zakopane; Tatry: w reglu dolnym i górnym.
- E. decipiens* PAOLI. Na *Rosa* L., *Rubus* L., *Corylus* L. we wrześniu, październiku i listopadzie. Kraków: Ogród Botaniczny, Planty, Grzegórzki. Podana dotychczas z Europy zachodniej i Niemiec.
- E. pteridis* (DAHLB.) (*E. tullgreni* RIB.). Na różnych roślinach zielnych, krzakach i drzewach we wrześniu i październiku. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Planty, Zwierzyniec; Myślenice; Tatry: pod Kasprową Halą Niżnią.
- E. affinis* NAST. Pospolita w Krakowie późną jesienią na różnych roślinach zielnych. W październiku 1944 wystąpiła bardzo licznie na *Tanacetum* L., rosnącym na cmentarzu w Rakowicach. Widziałem też wtedy liczne parki in copula. Zebrałem też na tym cmentarzu dorosłe okazy w marcu 1945 r., które widocznie przetrzymały.

Uwaga. Cały swój materiał z rodzaju *Empoasca* WALSH posłałem przed wojną do Warszawy J. NASTOWI, który mnie o to prosił. W czasie wojny materiał ten uległ zniszczeniu wraz ze zbiorami b. Państwowego Muzeum Zoologicznego. To też moje daty, dotyczące gatunków tego rodzaju są podane na podstawie okazów zebranych później, w ostatnim dziesięciu lat w Krakowie, Myślenicach, Rabce, Zakopanem i Tatrach. Wszystkie dane, które dotyczą rodzajów *Empoasca* WALSH i *Chlorita* FIEB., zawarte w dawniejszych publikacjach, odnoszących się do naszej fauny, nie

mają żadnego znaczenia, gdyż dopiero nowsze prace systematyczne (PAOLI, EDWARDS, RIBAUT, OSSIANNILSSON), uwzględniające budowę aparatu genitalnego, doprowadziły do należytego ustalenia gatunków.

Eupteryx CURT.

- E. germari* (ZETT.). Na sosnach (*Pinus silvestris* L.), w Tatrach także na kosodrzewinie (*Pinus mughus* SCOP.) od połowy czerwca do października. Czatkowice; Przegorzały, Borek Fałęcki; Ciężkowice; Grybów; Piwniczna, Łomnica, Krynica; Pieniny; Biały Dunajec; Rabka; Jordanów; Maków Podhalański; Myślenice; Strumiany; Pomorze: Hel, Tupadły, Jastrzębia Góra, Ostrowo; Tatry: pospolita w reglu dolnym, górnym i krainie kosodrzewu.
- E. stellulata* (BURM.). Na lipach (*Tilia* L.), a także rzadko na brzozach (*Betula* L.), klonach (*Acer platanoides* L.), dębach (*Quercus* L.), głogu (*Crataegus* L.) i drzewach owocowych od lipca do września. Kraków; Tarnów; Pustynia; Piwniczna, Krynica, Stary Sącz; Pieniny; Rabka; Maków Podhalański; Lachowice; Myślenice; Szymanów.
- E. pulchella* (FALL.). Na dębach (*Quercus* L.) od połowy czerwca do września. Kraków; Tarnów, Zimnowódka; Dębica; Mrowla; Piwniczna, Krynica; Rabka; Maków Podhalański; Myślenice; Szymanów; Pomorze: Chłapowo, Rozewie, Jastrzębia Góra.
- E. kirschbaumi* W. WAGN. Na dębach (*Quercus* L.). Kraków: Przegorzały 28 IX 1928 (1 ♀); Pomorze: Jastrzębia Góra 13 VIII 1936 (1 ♂) i 23 VIII 1936 (2 ♀♀). NAST zebrał ten gatunek w okolicy Kielc.
- **E. saageri* W. WAGN. Na dębach (*Quercus* L.) od lipca do września. Kraków: Ogród Botaniczny (dość licznie), cmentarz, Planty, Park Jordana, Las Wolski, Borek Fałęcki; Tarnów: Ogród Strzelecki, Lipie; Bogumiłowice; Kasina Wielka; Rabka. Podany dotychczas tylko z Niemiec.
- E. concinna* (GERM.). Na dębach (*Quercus* L.), bukach (*Fagus* L.), grabach (*Carpinus* L.) i jaworach (*Acer pseudoplatanus* L.) od połowy czerwca do września. Kraków; Słotwina; Tuchów; Krynica; Pieniny; Zakopane; Śnieżnica; Myślenice; Szymanów; Pomorze.
- E. loewi* (THEN). Na jaworach (*Acer pseudoplatanus* L.) od końca

- czerwca do września. Kraków: cmentarz, Park Jordana; Myślenice; Poręba Wielka; Pieniny; Zakopane.
- **E. artemisiae* (KBM.) (*E. abrotani* DGL.). Na bożym drzewku (*Artemisia abrotanum* L.). Kraków: ogród uniwersytecki na Czerwonym Prądniku 9 VII 1941 (1 ♂); Myślenice od czerwca do sierpnia 1947 i 1948 r. dość licznie w jednym tylko ogródku, choć przeszukałem boże drzewka, rosnące w kilku ogródkach. Znana z Europy środkowej i północnej.
- **E. filicum* (NEWM.). Na paprociach. Tuchów 17 VII 1911 (jedna parka w Księżym Lesie); Tatry: Dolina Olczyska 25 VIII 1925 (1 ♀). Znana z Europy środkowej i południowej.
- E. vittata* (L.). W trawie na suchych miejscach od czerwca do września. Kraków i okolice; Czerna, Alwernia; Bogumiłowice; Tarnów, Tuchów, Ciężkowice, Stary Sącz, Piwniczna, Krynica; Pieniny; Rabka; Myślenice; Szymanów.
- E. notata* (CURT.) [*E. wallengreni* (STÅL)]. Na słonecznych, suchych wzgórzach pospolita od końca maja do września, w Tatrach w reglu dolnym i górnym.
- E. ornata* (LETH.). Na spodniej stronie liści *Petasites* MILL. i dużych *Senecio* L. w lipcu i sierpniu. Przydonica, Rytro; Tatry: Dolina Małej Łąki, pod Przysłopem Miętusim (wyrąb), Dolina Strążyńska, Dolina ku Dziurze, Sarnia Skała.
- E. aurata* (L.). Na pokrzywach (*Urtica dioica* L.) od lipca do października. Kraków; Myślenice; Rabka; Pieniny; Piwniczna, Krynica; Tatry: Dolina Małej Łąki, Dolina Kościeliska, hala w Dolinie Strążyńskiej.
- E. atropunctata* (GOEZE) [*E. carpini* (GEOFFR.)]. Pospolita na różnych roślinach zielnych od czerwca do późnej jesieni, w Tatrach w reglu dolnym i górnym.
- E. cyclops* (MATS.) [*E. britteni* (EDW.)]. Na pokrzywach (*Urtica dioica* L.) od czerwca do jesieni, częstsza w górach niż na niżu. Kraków; Tarnów; Tuchów; Piwniczna; Pieniny; Gorce, Rabka; Myślenice; Cięcina; Zakopane. W Tatrach pospolita w reglach i krainie kosodrzewu.
- E. calcarata* (OSS.). Na pokrzywach (*Urtica dioica* L.) od czerwca do późnej jesieni. Kraków i okolice (pospolita); Tarnów; Myślenice; Regulice.
- E. stachydearum* (HARDY) [*E. curtisi* (FLOR)]. Na *Stachys silvatica* L., *Salvia glutinosa* L., *Melissa* L. od czerwca do paździer-

nika. Kraków i okolice; Tuchów; Grybów; Piwniczna, Krynica; Pieniny; Myślenice (także w ogrodzie na *Glechoma hederacea* L.); Maków Podhalański; Tatry: Łysanki (regiel dolny). *E. collina* (FLOR). Na *Ballota nigra* L. od lipca do września. Kraków; Bieńczyce; Szymanów.

Typhlocyba GERM.

- T. cruenta* H. S. Na bukach (*Fagus* L.), także na leszczynie (*Corylus* L.), olszy (*Alnus* L.) i iwie (*Salix caprea* L.) w lipcu i sierpniu. Tupadły; Piwniczna; Krynica; Pieniny; Tatry: Dolina Olczyska, Łysanki (regiel dolny).
- T. douglasi* EDW. Na bukach (*Fagus* L.) i grabach (*Carpinus* L.), a także na różnych innych drzewach od czerwca do października. Kraków i okolice; Tarnów, Tuchów, Ciężkowice; Przydonica; Piwniczna, Łomnica, Krynica; Pieniny; Gorce; Rabka; Beskid Wyspowy; Myślenice; Maków Podhalański; Biały Dunajec, Zakopane; Teresin; Pomorze: Kartuzy, Chłapowo, Rozewie, Tupadły, Jastrzębia Góra. W Tatrach gatunek ten występuje bardzo licznie w reglu dolnym i górnym głównie na bukach, a także na innych drzewach jak również na malinach (*Rubus idaeus* L.) i borówkach (*Vaccinium myrtillus* L.).
- T. inquinata* RIB. Na bukach, grabach, olszach, jarzębinie (*Sorbus* L.) i tarninie (*Prunus spinosa* L.) od lipca do września. Kraków: Planty, Zwierzyniec; Pomorze: Rozewie, Tupadły; Piwniczna, Krynica; Pieniny; Gorce; Tatry: Dolina Olczyska, Dolina za Bramką.
- T. callosa* THEN. Na jaworach (*Acer pseudoplatanus* L.) od czerwca do początku września. Kraków: cmentarz, Prądnik Czerwony, Park Jordana, Park Podgórski; Przydonica; Piwniczna, Krynica; Pieniny; Maków Podhalański; Myślenice.
- f. *distincta* EDW. Razem z formą typową, nieco rzadsza.
- T. carri* EDW. Borek Fałęcki 30 IX 1949 (1 ♂ na *Rhamnus cathartica* L.). Znana z Anglii, Niemiec i Szwecji.
- **T. avellanae* EDW. Na leszczynie (*Corylus* L.) i topoli czarnej (*Populus nigra* L.). Piwniczna 24 VII 1935 i 8 VIII 1938. Znana z Anglii, Francji, Niemiec i Czechosłowacji.
- T. rosae* (L.). Na różach (*Rosa* L.) i jabłoniach (*Malus* MILL.), jesienią także na różnych innych drzewach liściastych od czerwca

- do października. Kraków; Myślenice; Tarnów; Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica; Poręba Wielka; Bukowina; Maków Podhalański.
- ab. *manca* RIB. Kraków: Ogród Botaniczny 26 IX 1940 (1 ♂ z pasożytem, na *Sorbus* L.), Prądnik Czerwony 27 VIII 1943 (1 ♂ na *Salix* L.).
- **T. alnicola* EDW. Na olszach (*Alnus incana* MOENCH.). Tarnów: Ogród Strzelecki 15 IX; Gorce: Niedźwiedź 8 VII i Poręba Wielka 2 X. Znana także z Anglii, Niemiec i Szwecji.
- T. salicicola* EDW. Na wierzbach od sierpnia do października. Kraków: Zwierzyniec, Borek Fałęcki, Dębniki; Tarnów; Hel; Zakopane. Znana z Anglii, Francji, Niemiec, Węgier i Szwecji.
- **T. nigriloba* EDW. Na jaworach (*Acer pseudoplatanus* L.) od lipca do września. Kraków: cmentarz; Myślenice; Krynica; Zakopane; Tatry: Dolina Białego (na *Salix* L.), Kuźnice; Pomorze: Rozewie. Znana z Anglii, Francji, Niemiec i Szwecji.
- T. froggati* BAKER. Na głogu (*Crataegus* L.), jabłoni (*Malus* MILL.), a także na innych drzewach liściastych od czerwca do późnej jesieni. Kraków (pospolita); Myślenice; Tuchów; Rytro, Piwniczna; Zakopane; Chłapowo na Pomorzu.
- T. crataegi* DGL. Na głogu (*Crataegus* L.), jabłoni (*Malus* MILL.), rzadko na innych drzewach od połowy czerwca do późnej jesieni. Kraków; Myślenice; Piwniczna; Chłapowo. Kopulacje widziałem 23 VI.
- **T. spinigera* EDW. Na leszczynie (*Corylus* L.) w lipcu i sierpniu. Kraków: Ogród Botaniczny, Planty, Prądnik Czerwony, Zwierzyniec, Sikornik, Las Wolski; Myślenice: Zameczysko; Piwniczna: Zawodzie (1 ♂ z topoli czarnej). Znana z Anglii, Francji i północnego Kaukazu.
- T. sociabilis* OSS. Kraków: cmentarz 11 VI 1943 [1 ♂ na pokrzywie (*Urtica dioica* L.)], Zwierzyniec w lipcu, sierpniu i wrześniu 1943 dość licznie na jeżynach (*Rubus* L.). Parki in copula widziałem 2 VIII.
- **T. frustrator* EDW. (*T. solearis* RIB.). Na kasztanowcu (*Aesculus hippocastanum* L.), lipie (*Tilia* L.), grabie (*Carpinus* L.), buku (*Fagus* L.), leszczynie (*Corylus* L.) od lipca do października. Kraków (dość częsty); Myślenice. Parki in copula widziałem 19 VII i 12 IX. Znana z Anglii, Niemiec, Szwecji i ZSRR.
- T. gratiosa* BOH. Na olszach (*Alnus glutinosa* GAERTN.) od lipca

- do października. Kraków: cmentarz, Zwierzyniec, Borek Fałęcki; Cięcina; Pomorze: Jastrzębia Góra.
- T. geometrica* (SCHRK.). Pospolita na olszach (*Alnus incana* MOENCH.) od lipca do października, w Tatrach w reglu dolnym.
- T. candidula* KBM. Na topolach białych (*Pópulus alba* L. i *P. canescens* SMITH) od czerwca do września. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Park Jordana, Przegorzały, Borek Fałęcki; Szymanów.
- T. plebeja* EDW. (*T. divergens* RIB.). Głównie na wierzach (*Ulmus* L.), a także i na innych drzewach liściastych od końca czerwca do października. Kraków i okolice (pospolita), w niektórych latach wystąpiła na wierzach masowo; Tarnów; Piwniczna; Zakopane; Myślenice; Rozewie. Kopulację widziałem 10 VIII i 20 X.
- **T. fraterculus* EDW. Na bukach (*Fagus* L.) i grabach (*Carpinus* L.), a także na innych drzewach liściastych, jak *Aesculus* L., *Tilia* L., *Alnus* MILL., *Sorbus* L., *Salix* L., od lipca do października. Parki in copula widziałem 15 VII i 6 IX. Kraków (częsty); Myślenice; Maków Podhalański; Gorce; Zakopane; Krościenko; Piwniczna; Przydonica; Pleśna koło Tarnowa; Kartuzy, Wielka Wieś, Chłapowo; Tatry: Dolina Kościeliska, Dolina za Bramką, koło Toporowego Stawu Wyżniego. Podana z Anglii, Francji, Niemiec i Szwecji.
- **T. diversa* EDW. Na dereniu (*Cornus mas* L.) od lipca do października. Kraków: Ogród Botaniczny i Planty. Parki in copula widziałem 1 VII, 31 VII i 14 VIII. Znana z Anglii, Francji i Czechosłowacji.
- **T. prunicola* EDW. Na śliwach (*Prunus domestica* L.), tarninie (*Prunus spinosa* L.), gruszy (*Pirus* L.) i leszczynie (*Corylus* L.) od końca czerwca do października. Kraków: Ogród Botaniczny, ogródek przy ul. Kanonicznej, Planty, Grzegórzki, Zwierzyniec; Myślenice, Poręba Wielka, Piwniczna. Podana z Anglii i Szwecji.
- **T. tersa* EDW. Na wierzbach od lipca do października. Kraków: Prądnik Czerwony, Zwierzyniec, Pychowice; Myślenice. Znana z Anglii, Niemiec i Szwecji.
- **T. bergmani* TULLGR. Na olszy (*Alnus incana* MOENCH.) i brzozie (*Betula* L.). Kraków: Ogród Botaniczny 9 VII 1940 (1 ♂);

- Tarnów: Biała 23 IX 1902 (parka); Poręba Wielka 4 X 1930 2 ♂♂). Znana ze Skandynawii, Francji, Czechosłowacji.
- T. hippocastani* EDW. Na kasztanowcu (*Aesculus hippocastanum* L.), a także na różnych innych drzewach liściastych od końca czerwca do października. Kraków i okolice; Piwniczna; Pomorze. Znana z Anglii, Francji, Niemiec, Czechosłowacji i Szwecji.
- T. lethierryi* EDW. Głównie na lipach (*Tilia* L.), a także na różnych innych drzewach liściastych od lipca do października. Kraków i okolice; Tarnów; Myślenice. Gatunek ten podali z Polski ŁOMNICKI i STOBIECKI, ponieważ jednak nie czynili badań aparatu genitalnego ♂, przeto dane ich nie mają żadnego znaczenia.
- T. jucunda* H. S. Na olszach (*Alnus glutinosa* GAERTN.) od lipca do września. Kraków: cmentarz, Park Krakowski, Borek Fałęcki; Czatkowice; Tuchów; Cięcina; Teresin.
- T. sexpunctata* (FALL.). Na wierzbach (*Salix* L.) na wiosnę i od czerwca do listopada. Kraków i okolice; Tarnów, Ciężkowice; Pieniny; Poręba Wielka i Mszana Dolna w Gorcach; Biały Dunajec; Zakopane; Maków Podhalański; Cięcina; Myślenice; Szymanów; Teresin i Hermanów; Tatry: Sarnia Skała (regiel dolny), Kuźnice, Dolina Olczyńska.
- **T. decempunctata* (FALL.) (*T. betulicola* EDW.). Na olszach (*Alnus incana* MOENCH.), rzadko na innych drzewach liściastych, na wiosnę na drzewach iglastych. Zbierałem ten gatunek w kwietniu, a potem od lipca do października. Kraków: Park Jordana, Las Wolski; Myślenice; Poręba Wielka; Zakopane; Piwniczna, Łomnica; Szymanów. Znana z Europy północnej.
- T. ulmi* (L.). Na wiązach (*Ulmus* L.) od lipca do października. Kraków; Krzeszowice; Hermanów; Myślenice; Pieniny; Piwniczna; Zakopane; Kuźnice w Tatrach.
- T. tenerima* H. S. Na jeżynach (*Rubus* L.) od czerwca do października. Kraków: Ogród Botaniczny, Park Podgórski, Zwierzyniec, Przegorzały, Las Wolski, Bielany, Borek Fałęcki; Czerna; Myślenice; Łomnica; Szymanów i Orzyszew; Chłapowo i Tupadły na Pomorzu.
- T. bifasciata* BOH. [*T. nitidula* (F.)]. Na grabach (*Carpinus* L.) i wiązach (*Ulmus* L.) od lipca do początku września. Kraków; Tar-

nów, Ciężkowice; Piwniczna; Rabka; Maków Podhalański; Myślenice; Szymanów.

f. *norgueti* LETH. Kraków 2 VIII 1941 (1 ♀ in copula z ♂ formy typowej), Ogród Botaniczny, 14 VIII 1942 (1 ♀) Wierzbanowa 17 VII 1948 (1 ♀).

f. *perrieri* RIB. Kraków: Ogród Botaniczny, 2 VIII 1941 (1 ♂ in copula z ♀ typową); Piwniczna; Maków Podhalański.

f. *fenestrata* MEL. Kraków (2 ♀).

T. quercus (F.). Na dębach (*Quercus* L.), czereśniach (*Prunus avium* L.) i czeremchach (*P. padus* L.), a także i na innych drzewach liściastych od lipca do października. Kraków; Tarnów, Tuchów, Ciężkowice; Piwniczna, Łomnica, Krynica; Pieniny; Rabka; Maków Podhalański; Myślenice; Szymanów, Teresin, Hermanów; Pomorze: Chłapowo, Tupadły, Jastrzębia Góra.

Erythroneura FITCH (*Zygina* FIEB.)

E. angusta (LETH.). Na różnych drzewach i krzewach liściastych, wczesną wiosną i późną jesienią na drzewach iglastych. Zbierałem ją na wiosnę i od lipca do późnej jesieni. Kraków i okolice; Dębica; Ciężkowice; Piwniczna; Krościenko; Maków Podhalański; Węgierska Górka; Myślenice.

f. *rubrinervis* EDW. Kraków; Pustynia; Myślenice.

f. *moesta* FERR. Kraków; Tarnów; Gorce; Rabka; Myślenice.

E. tiliae (GEOFFR.). Jak poprzednia. Kraków i okolice; Czatkowice; Słotwina; Zawada i Pustynia koło Dębicy; Tarnów; Ciężkowice; Piwniczna; Maków Podhalański; Jastrzębia Góra i Hel na Pomorzu.

f. *peruncta* RIB. Kraków; Tarnów; Dębica; Gorce; Jordanów.

**E. ordinaria* RIB. Jak poprzedni. Kraków; Czarna; Tarnów; Myślenice; Maków Podhalański; Poręba Wielka w Gorcach; Jastrzębia Góra.

f. *variegata* RIB. Kraków; Tarnów; Gorce; Jordanów; Myślenice. Podana z Francji, Anglii, Niemiec, Czechosłowacji i Szwecji. Tu należą okazy z okolic Tarnowa, podane przeze mnie jako *Zygina rosea* FL. Gatunek ten trzeba na razie skreślić z naszej fauny.

E. flammigera (GEOFFR.). Pospolita na różnych drzewach i krzewach liściastych od lipca do jesieni, wczesną wiosną i późną jesienią na drzewach iglastych.

- **E. pruni* EDW. Na tarninie (*Prunus spinosa* L.) i wiśni (*Prunus cerasus* L.) od lipca do października. Kraków; Tarnów; Myślenice; Maków Podhalański. Podana z Anglii i Francji.
- E. rubrovittata* LETH. Na wrzosach (*Calluna vulgaris* L.). Jurata na Helu 18 VIII 1936 (w dużej ilości), 26 VIII 1936 (już nieznacznie).
- E. hyperici* (H. S.). Na dziurawcu (*Hypericum perforatum* L.). Mszana Dolna 14 VI, Kasina Wielka 14 VIII (na stokach Lubogoszczu); Łomnica 13 VII.
- **E. silvicola* OSS. Jaworki: Małe Pieniny 23 VIII 1910, jeden ♂ i 22 ♀♀ na stromym stoku wapiennym, porośłym dużą trawą. Opisana ze Szwecji.
- **E. ribauti* OSS. (*E. parvula* RIB. nec. BOH.). Na krzakach liściastych, na wiosnę na drzewach szpilkowych. Kraków: cmentarz 20 X, Sikornik 21 IV, Przegorzały 15 V, Las Wolski 5 V; Czerna 17 IV; Pleśna koło Tarnowa 27 IX; Zawada koło Dębicy 26 IV. Podana z Francji i Niemiec.
- E. parvula* BOH. (*E. disjuncta* RIB.). Na suchych pagórkach między ziołami. Kraków: Przegorzalska Skała w kwietniu, maju, czerwcu, wrześniu, październiku i listopadzie w latach 1906, 1907, 1911, 1917, 1925, 1926, 1927, Krzemionki koło Groty Twardowskiego 5 VII, Pychowice w kwietniu, maju, lipcu i listopadzie.
- **E. erecta* RIB. Kraków: Las Wolski 1 IX 1929 (1 ♂), 8 IX 1929 (1 parka). Opisany z Francji.
- E. alneti* (DAHLB.). Na *Alnus* L., *Tilia* L., *Acer* L., *Corylus* L., *Carpinus* L., *Fagus* L., od końca czerwca do października. Kraków i okolica (w lipcu 1928 r. wystąpiła masowo na Plantach na klonach, *Acer platanoides* L.), Ciężkowice, Piwniczna, Łomnica, Żegiestów; Pieniny; Mszana Dolna; Rabka; Myślenice, Jordanów; Maków Podhalański; Zakopane; Szymanów, Teresin; Kartuzy, Hel, Rozewie, Jastrzębia Góra; Tatry: Kiry w Dolinie Kościeliskiej, Dolina Olczyńska, Łysanki.

Euscelidae

Aphrodes CURT. (*Acocephalus* GERM.)

- A. bicinctus* (SCHRK.) [*A. striatus* (F.), *A. nervosus* (SCHRK.), *A. rusticus* (FALL.)]. Pospolity wszędzie zarówno na miejscach su-

chych, jak i wilgotnych, na łąkach, pastwiskach, ugorach, koniczyniskach, a także na krzakach od końca czerwca do późnej jesieni, w Tatrach w reglu dolnym.

**A. aestuarinus* EDW. Wyspa Wolin: Nowa Wieś 10 VIII 1947 (1 ♂). Poza Anglią znaleziony koło Cuxhaven i na wyspie Borkum. W. WAGNER uważa tę formę za biologiczną rasę *A. bicinctus* (SCHRK.), żyjącą na słonych łąkach nadmorskich.

A. bifasciatus (L.). Na suchych łąkach od połowy czerwca do sierpnia. Kraków: Zwierzyniec, Krzemionki podgórskie; Gorce: Poręba Wielka; Podhale: Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane; Tatry: Iwaniacka Przełęcz.

A. tricinatus CURT. Na suchych trawnikach i leśnych wyřbach szczególnie w górach w czerwcu, lipcu i sierpniu. Bogumiłowice; Tuchów; Piwniczna, Łomnica, Wierchomla; Pieniny; Myślenice; Jordanów; Kłodzko; Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane; w Tatrach bardzo częsty w reglu dolnym i górnym.

A. trifasciatus (FOURCR.). Na słonecznych wzgórzach między trawą, pod macierzanką w lipcu, sierpniu i wrześniu. Kraków: Krzemionki podgórskie i za Dębnikami, Pychowice, Podgórk, Borek Fałęcki; Regulice; Tuchów, Ciężkowice; Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica, Krynica; Pieniny; Hel i Jastrzębia Góra na Pomorzu; Tatry: zbiecza pod Jatkami w Dolinie Strążyńskiej.

A. albifrons (L.). Na suchych łąkach, trawnikach, w wyřbach leśnych w lipcu i sierpniu. Czatkowice; Myślenice; Rytro, Piwniczna, Łomnica; Rakutowa koło Ciężkowic, Tarnów (Góra Św. Marcina 4 IV), Pomorze: Chłapowo, Tupadły, Mieroszyno, Jastrzębia Góra, Jasne Wybrzeże; Wyspa Wolin.

A. albiger GERM. Ciężkowice; Piwniczna na Zawodziu; Szymanów; Pomorze: Lisi Jar, Jastrzębia Góra, Ostrowo. Wszędzie zbierałem w lipcu i sierpniu. W zbiorze ZARĘCZNEGO jest 23 ♂♂ i kilkanaście samic tego gatunku; były one zebrane w lipcu i sierpniu w Bienkowicach i Nowej Wsi koło Wieliczki, a podane w spisie jako *A. albifrons* (L.). W. WAGNER podaje, że w r. 1937 znaleziono ten gatunek w północnych Niemczech na terenach słonych.

A. fuscofasciatus (GOEZE) [*A. serratulae* (J. SAHLB.)]. Na wilgotnych łąkach w lipcu i sierpniu. Okolice Krakowa; Regulice, Siersza; okolice Tarnowa, Ciężkowice; Dębica; Przydonica;

Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica; Myślenice; Maków Podhalański; Szymanów, Strumiany; Chłapowo i Rozewie na Pomorzu.

A. flavostriatus (DON.) [*A. rivularis* (GERM.)]. Pospolity na suchych i wilgotnych łąkach, na ugorach pod macierzanką, na wrzosowiskach od lipca do września, w Tatrach w reglu dolnym.

A. histrionicus (F.). Na miejscach suchych, często koło drzew, w ogrodach i lasach od lipca do października. Regulice, Krzeszowice; Borek Fałęcki; Tarnów, Tuchów, Ciężkowice, Ostrusza; Pustynia, Kozłów; Stary Sącz; Myślenice; Rabka; Szymanów; Otwock; Łęczycza; Kujawy.

Strongylocephalus FLOR

S. agrestis (FALL.). Na mokrych łąkach w lipcu i sierpniu. Kraków: Łągowniki, Borek Fałęcki, Koło Tynieckie (I XI); Myślenice; Kalwaria; Biały Dunajec; Krościenko; Szymanów; Kartuzy, Wielka Wieś, Jastrzębia Góra, Ostrowo.

Platymetopius BURM.

P. major KBM. Teresin 9 i 25 VII 1920, 12 ok. zebranych na młodych brzozach (*Betula* L.), a jeden ok. na dębie (*Quercus* L.).

Macrosteles FIEB. (*Cicadula* auct. nec ZETT.)

M. punctifrons (FALL.). Na wiklinach od czerwca do sierpnia. Kraków: Park Jordana, Zwierzyniec, Pychowice; Bogumiłowice; Tarnów, Tuchów, Ciężkowice, Kędzierz koło Dębicy; Przydonica; Krynica; Krościenko; Rabka; Myślenice; Maków Podhalański; Cięcina; Nowy Targ, Biały Dunajec, Zakopane.

M. binotatus (J. SAHLB.). Na wierzbówce wąskolistnej (*Epilobium angustifolium* L.) w lipcu i sierpniu. Piwniczna: Czercz; Pieńiny, Krościenko; Zakopane; Tatry: wyrąb pod Przysłopem Miętusim w Dolinie Małej Łąki, Sarnia Skala, Dolina Białego, Krokiew, Kopieniec Wielki.

M. septemnotatus (FALL.). Borek Fałęcki 20 VI 1941 (1 ok. na mokradle); Piwniczna 9—27 VII 1935 (45 okazów na wilgotnej skoszzonej łące, na trawie o szerokich liściach). MATSUMURA znalazł ten gatunek koło Gdańska.

M. variatus (FALL.). Na pokrzywach (*Urtica dioica* L.) na wiosnę

i od czerwca do późnej jesieni. Kraków i okolice; Tarnów; Piwniczna; Pieniny; Zakopane; Tatry w reglu dolnym; Rabka; Myślenice; Szymanów.

M. sexnotatus (FALL.). Na mokrych łąkach od czerwca do października. Kraków; Tarnów; dolina Popradu; Gorce; Myślenice; Rabka; Olszowa Wola w pow. Rawa Mazowiecka; Ostrowo na Pomorzu; w Tatrach po krainę kosodrzewu.

M. cristatus (RIB.). Na trawnikach od czerwca do września. Kraków i okolice; Tenczynek; Myślenice; Rabka; Kasina Wielka; Przydonica; Stary Sącz, Piwniczna; Zakopane; Tatry: Dolina Strążyńska.

M. laevis (RIB.). Na suchych łąkach i trawnikach od czerwca do października. Kraków i okolice; Tarnów; Dębica; dolina Popradu; Pieniny; Gorce; Myślenice; Olszowa Wola; Rabka, Pomorze; w Tatrach po krainę kosodrzewu. Ten gatunek występuje prawdopodobnie jako szkodnik na zbożu, widziałem w czasie wojny jego masowy pojaw w ogrodzie uniwersyteckim na Prądniku Czerwonym.

M. viridigriseus (EDW.). Na wilgotnych łąkach od czerwca do września. Kraków: Ogród Botaniczny, Dąbie, Zwierzyniec, Podgórze; Myślenice; Krościenko; Piwniczna; Rabka; Szymanów; Tupadły.

**M. lividus* (EDW.). Nowy Targ 6 VII, 3 ♀♀ na torfiastej łące; Pomorze: Wielka Wieś 9 i 20 VIII 1936, kilkadziesiąt ok. na łące nad Zatoką Pucką. Podany z Anglii, Niemiec i Szwecji.

M. fieberi (EDW.). Kraków: Borek Fałęcki 30 IX 1940, 2 ok. na torfowisku.

**M. salinus* (REUT.). Barycz koło Wieliczki 7 IX 1949 licznie na terenie słonym. Podany z Niemiec, Anglii i Szwecji.

**M. ribauti* DLABOLA. Na suchych, pustych trawnikach i wzgórzach od czerwca do września. Kraków: stary fort za Ogrodem Botanicznym, Prądnik Biały, Mydlniki, Zwierzyniec, Krzemionki koło Groty Twardowskiego, Borek Fałęcki, Dębniki (na krwawniku (*Achillea millefolium* L.) porastającym mało uczęszczaną drogę); Myślenice; Nowy Sącz, Piwniczna; Nowy Targ; Bogumiłowice.

M. horváthi (W. WAGN.). Na mokradłach od lipca do października. Kraków; Dębniki, Podgórze, Zwierzyniec, Pychowice; Myśle-

nice; Rabka; Gorce; Przydonica; dolina Popradu; Krościenko; Olszowa Wola; Zakopane; Tatry: Dolina Małej Łąki, Dolina Strążyska, Sarnia Skała, Dolina Białego, Dolina Olczyska.

W swoich dawnych publikacjach podałem ten gatunek jako *Cicadula warioni* LETH.

- M. frontalis* (SCOTT.). Na wilgotnych łąkach od czerwca do września. Kraków: koło Parku Jordana, Zwierzyniec; Myślenice; Kasina Wielka; Krościenko; Piwniczna, Krynica; Rabka; Zakopane; Tatry w reglu dolnym.

Balclutha KIRK. (*Gnathodus* FIEB.)

- B. punctata* (THNB.). Na miejscach trawiastych w lasach, a także na łąkach i ścierniskach, pospolity w całym województwie krakowskim na wiosnę i od lipca do jesieni. W Tatrach jej nie zbierałem. Poza tym mam okazy tego gatunku jeszcze z Teresina.

Graphocraerus THMS.

- G. ventralis* (FALL.). Na trawnikach od czerwca do sierpnia. Kraków i okolice; Bogumiłowice; Piwniczna, Łomnica; Żmigród; Pieńiny; Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane; Rabka; Sucha; Myślenice; Chłapowo i Jastrzębia Góra na Pomorzu.

Doratura J. SAHLB.

- D. homophyla* (FLOR). Na miejscach suchych, piaszczystych od czerwca do sierpnia. Kraków: Zwierzyniec, Borek Fałęcki; Kozłów koło Dębicy; Lubania w pow. Rawa Mazowiecka; Pomorze: Chłapowo, Rozewie, Tupadły, Jastrzębia Góra.
- D. stylata* (BOH.). Pospolita wszędzie na suchych trawiastych miejscach od końca maja do października, w Tatrach w reglu dolnym.
- D. exilis* HORV. Na suchych wzgórzach w lipcu i sierpniu. Kraków: Krzemionki koło Groty Twardowskiego, Pychowice, Podgórci, Borek Fałęcki; Pomorze: Chłapowo, Rozewie, Tupadły, Jasne Wybrzeże, Jastrzębia Góra.

Paramesus FIEB.

- P. nervosus* (FALL.). Wielka Wieś na Pomorzu 9 i 20 VIII 1936, 27 okazów z dużych traw, które rosły w rowie na łące nad

Zatoką Pucką; Łęczycza we wrześniu 1936 (1 ok.). MATSUMURA zbierał go w okolicy Gdańska.

Metalimnus RIB.

M. formosus (BOH.). Na mokrych łąkach. Kraków: Mydlniki za wałami na dnie wyschłego stawu 15 IX, 25 IX; Gamrat w lipcu; Szymanów 20 VII, nad odlewiskiem rzeki Pisi; Tatry: Dolina Strążyska 9 VIII.

f. *gutticollis* HORV. Mydlniki 15 IX.

M. marmoratus (FLOR.). Na mokrych łąkach w lipcu i sierpniu. Krościenko; Nowy Targ, Biały Dunajec, Zakopane; Tatry: Toporowy Staw Wyżni.

Psammotettix HPT.

P. cephalotes (H. S.). Na trawnikach i łąkach od czerwca do września, częstszy w okolicach górskich. Pomorze: Kartuzy, Ostrowo; Olszowa Wola; Krzeszowice, Czarna, Tenczynek, Regulice; okolice Krakowa; Myślenice; Maków Podhalański; Krościenko, Pieniny; dolina Popradu; Gamrat; Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane; Tatry w reglu dolnym i górnym.

**P. rhombifer* (FIEB.) sensu THEN (det. dr F. OSSIANNILSSON). Gatunek ten zbierałem tylko w Tatrach, począwszy od reglu dolnych aż po trawiaste szczyty. W r. 1939 wystąpił masowo na halach ponad kosodrzewiną (Liliowe, Beskid, około 2000 m n. p. m.). Znany ze Styrii.

P. pallidinervis (DAHLB.). Zbierałem okazy tego gatunku w Borku Fałęckim od końca maja do początku października w latach 1931—1943 na niklej trawie, porastającej z rzadka wydme piaszczystą.

**P. albomarginatus* W. WAGN. Borek Fałęcki od końca maja do października na miejscach piaszczystych. Znany z Niemiec i Szwecji.

P. nodosus RIB. Na suchych trawnikach od czerwca do września. Przegorzały; Słotwina; Czarna; Nowy Sącz, Piwniczna, Łomnica; Krościenko; Kasina Wielka, Mszana Dolna; Maków Podhalański; Nowy Targ, Bukowina, Zakopane; Tatry: Dolina Olczyńska, Toporowa Cyrhla, Kopieniec Wielki (regiel dolny).

- **P. notatus* (MEL.). Kraków 7 IX 1946, 1 ♀ złowiona wieczorem w mieszkaniu, dokąd przyleciała zwabiona światłem. Oznaczenie niezbyt pewne, bo nie mam ♂. Podany z Austrii i Czechosłowacji.
- P. confinis* (DAHLB.) [*P. theni* (EDW.), *P. spathifer* (RIB.)]. Najpowszejszy gatunek z tego rodzaju, występuje wszędzie w różnych środowiskach od maja do października, w Tatrach po krainę kosodrzewu.
- P. alienus* (DAHLB.) [*P. breviceps* (KBM.), *P. striatus* (TULLGR.)]. Na trawiastych zboczach, ścierniskach i ugorach od lipca do października. Okolice Krakowa; Tenczynek; Myślenice; Gorce; Zakopane; Szymanów, Strumiany; Olszowa Wola; Tupadły; Czarna koło Dębicy; Tatry: Dolina Strążyska, Łysanki (regiel górny), Iwaniacka Przełęcz.
- P. sabulicola* (CURT.) [*P. arenicola* (J. SAHLB.)]. Pomorze: Chłapowo i Tupadły w sierpniu po 1 ♀ na wydmach piaszczystych.

Deltocephalus BURM.

- D. pulicaris* (FALL.). Pospolity wszędzie na suchych miejscach od maja do października, w Tatrach dochodzi aż do krainy hal.

Arocephalus RIB. (*Deltocephalus* auct. p. p.)

- A. punctum* (FLOR.). Czatkowice 13 VII i 3 VIII w trawie na brzegu lasu sosnowego; Borek Fałęcki w lipcu i sierpniu dość licznie na łące śródleśnej; Piwniczna i Łomnica w lipcu na suchych zboczach.
- A. languidus* (FLOR.). Na suchych wzgórzach, koło torów kolejowych, na brzegach rowów przydrożnych od maja do października. Kraków: Czyżyny, Małe Błonia, Sikornik, koło Kopca Kościuszki, Przegorzały, Mydlniki, Ujazd, Krzemionki, Pychowice; Tarnów: Biała; Bogumiłowice.
- **A. longiceps* (KBM.) [*A. linnei* (FIEB.)]. Nieliczne okazy znajdowałem od czerwca do października. Kraków: Zwierzyniec (na łące i na brzegach wałów nadwiślańskich), Sikornik, Przegorzały, Bielany, Las Wolski, Park Twardowskiego, Borek Fałęcki; Bochnia; Słotwina; Przydonica; Poręba Wielka (wyrąb); Myślenice; Tatry: Łysanki (wyrąb). Znany z Europy środkowej, Włoch i Kaukazu.

Sorhoanus RIB. (*Deltocephalus* auct. p. p.)

- S. assimilis* (FALL.). Na mokrych łąkach od lipca do października. Okolice Krakowa; Regulice; Ciężkowice; Stary Sącz, Rytro, Piwniczna, Krynica; Krościenko; Nowy Targ, Ludźmierz, Biały Dunajec, Zakopane; Tatry w reglu dolnym; Pomorze: Ostrowo.
- S. xanthoneurus* (FIEB.). Czarny Dunajec 23 VIII 1924 i 12 VIII 1937 na torfowisku wysokim w stronę Orawy; Tatry: na torfiastym kożuchu, pokrywającym Toporowy Staw Wyżni, w sierpniu w latach 1908—1939.
- S. aurantiacus* (FIEB.). Na mokrych łąkach w lipcu i sierpniu. Pomorze: Ostrowo; Podhale: Nowy Targ, Biały Dunajec, Poronin, Zakopane. Nie wiem, czy gatunek ten będzie należał do tego rodzaju, RIBAUT nie wymienia go wcale w swej pracy o rozczłonkowaniu rodzaju *Deltocephalus* BURM.

Mocuellus RIB. (*Deltocephalus* auct. p. p.)

- M. collinus* (BOH.). Na suchych wzgórzach i łąkach od czerwca do października. Kraków: Czyżyny, Prądnik Biały, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Krzemionki, Pychowice, Barycz koło Wieliczki; Słotwina; Gamrat; Szymanów; Pomorze: Wielka Wieś, Chłapowo, Tupadły, Jastrzębia Góra.

Arthaldeus RIB. (*Deltocephalus* auct. p. p.)

- A. pascuellus* (FALL.). Pospolity na łąkach wilgotnych i suchych od czerwca do października. Nie zbierałem go na Podhalu, w Tatrach napotkałem go na hali w Dolinie Olczyńskiej i koło Toporowego Stawu Niżniego.
- A. striifrons* (KBM.). Na łąkach od drugiej połowy czerwca do września. Kraków: cmentarz, Bieńczyce, Sudół, Prądnik Czerwony, Mydlniki, Zwierzyniec, Przegorzały, Dębniaki, Podgórze, Krzemionki; Olszowa Wola; Szymanów.

Diplocolenus RIB. (*Deltocephalus* auct. p. p.)

- **D. bohemani* (ZETT.). Tatry: Dolina za Bramką 23 VII (1 parka), zbocze pod Jatkami w Dolinie Strążyskiej 7 VIII (1 ♀).
- f. *calceolata* (BOH.). Na łąkach i trawnikach górskich od lipca do początku września. Zbierałem go w Tatrach, gdzie wystę-

puje dość licznie w reglu dolnym i górnym, spoza Tatr mam tylko po jednym okazie ze Starego Sącza i Gamratu.

Znany z Europy, północnej Afryki i Syberii.

- D. abdominalis* (F.). Na łąkach i trawnikach od czerwca do sierpnia. Kraków: Małe Błonia, Zwierzyniec, Przegorzały, Park Twardowskiego, Pychowice; Myślenice, Stróża, Przydonica, Stary Sącz, Rytro, Piwniczna, Łomnica, Krynica; Żmigród, Gamrat; Pieniny; Rabka; Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane; Tatry w reglu dolnym i górnym; Szymanów i Teresin.

Errastunus RIB. (*Deltocephalus* auct. p. p.)

- E. ocellaris* (FALL.). Pospolity na łąkach, trawnikach, w ogrodach od końca maja do października, w Tatrach w reglu dolnym, górnym i krainie kosodrzewu. Nie zbierałem go na Pomorzu.

Turrutus RIB. (*Deltocephalus* auct. p. p.)

- T. socialis* (FLOR.). Na suchych, słonecznych wzgórzach od maja do września. Kraków: Krzemionki podgórskie i koło Grotty Twardowskiego, Pychowice, Czarna Wieś, Zwierzyniec, Przegorzały, Bibice; Tenczynek, Chelmek, Bochnia.

Jassargus ZACHV. (*Deltocephalus* auct. p. p.)

- J. pseudocellaris* (FLOR) [*J. distinguendus* (FLOR.)]. Pospolity na łąkach suchych i wilgotnych od czerwca do października, w Tatrach w reglu dolnym i górnym.
- J. flori* (FIEB.). Pospolity na miejscach suchych, trawiastych od maja do września, w Tatrach go nie zbierałem.
- J. neglectus* (THEN). Na suchych trawnikach od lipca do września. głównie w okolicach górskich (dolina Popradu, Pieniny, Gorce, Podhale), w Tatrach pospolity w reglu dolnym i górnym, mam go też z okolic Krakowa (Sikornik, Borek Fałęcki).
- J. allobrogicus* (RIB.). Pomorze: Kartuzy, Tupadły i Mioszyno w sierpniu na trawie między drzewami w lasach.

Adarrus RIB. (*Deltocephalus* auct. p. p.)

- A. multinotatus* (BOH.). Na suchych trawnikach, brzegach lasów na terenie wapiennym od maja do listopada. Kraków: Przego-

rzały, Las Wolski, Skala Kmity, Bibice, Ujazd; Czatkowice, Czerna; Pieniny: na Krasie, Krościenko. Znany z Europy i północnej Afryki.

Ebarrius RIB. (*Deltocephalus* p. p.)

**E. cognatus* (FIEB.). Na suchych zboczach wapiennych w maju i wrześniu. Kraków: Przegorzały, Mydlniki, Ujazd, Krzemionki dębnieckie. Znany z Austrii, Czechosłowacji, Szwecji.

E. interstinctus (FIEB.). Chelmek 26 V, Czerna 10 VI; Piwniczna 23 VII (na suchym urwisku). Mam same tylko ♀♀, więc oznaczenie nie jest zbyt pewne.

Limotettix J. SAHLB.

L. striola (FALL.). Na mokrych łąkach, w wilgotnych rowach od maja do września. Okolice Krakowa, Tarnowa; dolina Popradu; Krościenko; Podhale; Myślenice; Cięcina; Łęczycza; Karwia, Wielka Wieś i Ostrowo na Pomorzu; wyspa Wolin; Tatry: Kiry w Dolinie Kościeliskiej, Dolina Strążyska, Hala Gąsienicowa.

L. striatulus (FALL.). W trawie i borówniakach wśród rzadko rosnących drzew szpilkowych, głównie na starych wypaleniskach w lipcu, sierpniu i wrześniu. Hel i Mieroszyno na Pomorzu, Szymanów; Kozłów koło Dębicy; Piwniczna, Krynica; Myślenice; Nowy Targ, Biały Dunajec, Zakopane; Tatry w reglu dolnym i górnym.

**L. striatulellus* (EDW.). Na wrzosowiskach w lipcu i sierpniu. Kraków: Borek Fałęcki; Myślenice; Ostrusza koło Ciężkowic; Maków Podhalański; Mszana Dolna, Kasina Wielka, Ciecien; Niedźwiedź; Czarny Dunajec, Zakopane; Tatry: Kalatówki, Toporowa Cyrhla. Podany z Anglii i Francji.

L. russeolus (FALL.) (det. W. E. CHINA). Myślenice 10 VI 1946 (1 okaz) i 29 VI 1946 (21 okazów). Gatunek ten znalazł MATSUMURA w okolicy Gdańska, a KARL oraz WAGNER wymienili ten gatunek pod nazwą *L. striatulus* var. *russeolus* (FALL.) z Pomorza.

L. transversus (FALL.) Na suchych, słonecznych wzgórzach w lipcu i sierpniu. Piwniczna; Nowosady (zebrał Sz. TENENBAUM); Pomorze: Wielka Wieś, Chłapowo, Tupadły, Jasne Wybrzeże.

Euscelis BRULLÉ

- E. plebejus* (FALL.). Występuje wszędzie na suchych trawnikach, łąkach, trawiastych zboczach itp. ale nielicznie. Mniejsza i ciemniejsza forma wiosenna (f. *incisus* KBM.) występuje od marca do czerwca, forma letnia (f. *plebejus* FALL.) większa i jaśniejsza — od lipca do września. W Tatrach zbierałem go w reglu dolnym.
- E. distinguendus* (KBM.). Na miejscach suchych w lipcu i sierpniu. Podgórkę; Czatkowice; Piwniczna, Łomnica; Kozłów koło Dębicy; Poronin; Boczań w Tatrach; Chłapowo i Tupadły na Pomorzu.
- E. venosus* (KBM.). Na suchych, pustych trawnikach, na wrzosowiskach w lipcu i sierpniu. Łomnica; Pieniny; Kasina Wielka; Lachowice, Biały Dunajec; Tatry: zbocze pod Kopkami w Dolinie Kościeliskiej.
- **E. ohausi* W. WAGN. Na wydmach i wrzosowiskach nad Bałtykiem w sierpniu. Chłapowo, Tupadły, Jastrzębia Góra; Ostrowo. Opisany z Niemiec.
- E. obsoletus* (KBM.). Na mokrych łąkach w lipcu, sierpniu i wrześniu, pospolicie wszędzie, w Tatrach go nie zbierałem.

Laburrus RIB. (*Athysanus* auct. p. p.)

- L. impictifrons* (BOH.). Na suchych piaszczystych miejscach w lipcu, sierpniu i wrześniu. Kraków: Mydlniki, Podgórkę, Pychowice; Kozłów koło Dębicy; Pomorze: Gdynia, Chłapowo (dość licznie na *Artemisia* L.).

Streptanus RIB. (*Athysanus* auct. p. p.)

- S. sordidus* (ZETT.). Pospolicie wszędzie na mokrych łąkach od maja do października, w Tatrach w reglu dolnym i górnym. Forma macroptera rzadka, mam 12 ok., przeważnie ♀♀, zebranych tylko w górach.
- S. aemulans* (KBM.). Na suchych trawnikach od końca czerwca do listopada. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Prądnik Czerwony, Grzegórzki, Mydlniki, koło Kopca Kościuszki, Zwierzyniec, Przegorzały, Dębiki, Barycz koło Wieliczki; Mysłenice; Góra św. Marcina koło Tarnowa; Szymanów, Hermanów.

S. marginatus (KBM.) [*S. brevipennis* (KBM.)]. W widnych lasach iglastych na trawie od maja do sierpnia. Libiąż, Regulice, Czatkowice, Czerna; Białowieża; Tupadły, Mioszyno. Mylnie podałem go dawniej z Gorców; zdaje się, że w górach gatunek ten nie występuje. W ogóle spotykałem go rzadko i tylko w maju w dużej ilości (np. w Libiążu 66 ok.), później zaś w okazach pojedynczych.

Athysanus BURM.

A. argentatus (F.). Na wilgotnych miejscach trawiastych w lipcu i sierpniu. Borek Fałęcki; Szymanów i Teresin; Ostrowo na Pomorzu; wyspa Wolin.

A. quadrum (BOH.). Na wilgotnych łąkach, a także na suchych zboczach i śródleśnych, torfiastych miejscach w lipcu i sierpniu. Piwniczna; Ujazd; Szymanów i Teresin; wyspa Wolin.

Goniagnathus FIEB.

G. brevis (H. S.). Na słonecznych wzgórzach i zboczach od końca maja do września. Sikornik pod Kopcem Kościuszki; Ojców.

Allygidius RIB.

A. commutatus SCOTT. Ujazd 22 VI (1 ♂).

A. atomarius (F.). Przegorzały w czerwcu na wiklinie (1 parka); Otwock w sierpniu (1 ♀).

Allygus FIEB.

A. mixtus (F.). Występuje wszędzie na różnych drzewach liściastych w lipcu, sierpniu i wrześniu, ale nielicznie, w Tatrach go nie widziałem.

Macustus RIB. (*Athysanus* auct. p. p.)

M. griseocens (ZETT.). Na mokrych łąkach, wrzosowiskach i śródleśnych trawnikach od maja do sierpnia. Las Wolski, Bielany, Nowy Targ, Zakopane; Tatry: Sarnia Skała, Dolina Strążyska, Toporowy Staw Wyżni.

Thamnotettix ZETT.

Th. confinis ZETT. [*Th. prasinus* (FALL.), *Th. simplex* (H. S.)]. Na trawnikach w lasach liściastych i iglastych od czerwca do

sierpnia. Sikornik, Bielany; Regulice; Bochnia; Brzezinki i Pleśna koło Tarnowa, Ciężkowice, Przydonica, Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica, Żegiestów; Pieniny; Myślenice, Stróża; Rabka; Lachowice; Szaflary, Zakopane; w Tatrach częsty w reglu dolnym i górnym.

Th. dilutior (KBM.). Krynica 21 VII (1 ♀ ze świerka). Pieniny: Bańków Gronik 5 VII (♂ w wyrębie); Szaflary 6 VII (1 ♀ ze świerka), Bukowina 29 VII (1 ♂ na słonecznym zboczu), Zakopane: Gubałówka 17 VIII (1 ♀ ze świerka), Las Białego 5 VIII (1 ♂).

Lamprotettix RIB. (*Thamnotettix* auct. p. p.)

L. octopunctatus (SCHRK.) [*L. splendidulus* (F.)]. Kraków: Ogród Botaniczny 25 VIII 1943 (1 ♀), cementarz w lipcu, sierpniu i wrześniu 1940—1944 [razem 6 ok. z olszy (*Alnus glutinosa* GAERTN.)].

Orolix RIB. (*Thamnotettix* auct. p. p.)

O. cruentatus (PANZ.). Na wrzosowiskach, borówniakach i trawnikach przyleśnych w lipcu, sierpniu i wrześniu. Słotwina; Pleśna koło Tarnowa; Liwocz; Pieniny; Rytro; Myślenice; Lachowice; Nowy Targ, Zakopane; Tatry w reglu górnym i dolnym.

Hypospadianus RIB. (*Thamnotettix* auct. p. p.)

H. torneellus (ZETT.). Ojców 10 V 1923 (1 ♂).

Doliotettix RIB. (*Athysanus* auct. p. p.)

D. pallens (ZETT.). Regulice 4 VII (3 ♀♀ na śródleśnej łące); Nowy Targ 6 VII i 12 VIII (5 ♀♀ na wrzosowisku w lesie), Zakopane: Las Białego 10 VII (1 ♀ na mokradle).

Solenopyx RIB. (*Thamnotettix* auct. p. p.)

S. sulphurellus (ZETT.). Na suchych trawnikach, łąkach, w wyrębach leśnych od lipca do września. Pomorze; wyspa Wolin; Szymanów, Teresin, Hermanów; Myślenice; Maków Podhalański; Pieniny; dolina Popradu; Podhale; w Tatrach w reglu dolnym.

Cicadula ZETT.

- C. quinquenotata* (BOH.). Zwierzyniec w Krakowie w lipcu (1 parka na suchej łące). Znana z Anglii, Niemiec, Skandynawii i półn. ZSRR.
- C. quadrinotata* (F.). Pospolita na mokrych łąkach od czerwca do października, w Tatrach w reglu dolnym.
- C. persimilis* (EDW.). Na suchych łąkach, zboczach trawiastych itp. od czerwca do października. Kraków i okolice; Bochnia; Tarnów; Ciężkowice; Dębica; dolina Popradu; Kasina Wielka; Myślenice; Szymanów; Pomorze. Znana z Anglii, Niemiec, Skandynawii.
- **C. albingensis* W. WAGN. Piwniczna 28 VII 1929 (1 ♂), Łomnica 23 VII 1934 (1 ♂), Rabka 7 VIII 1949 (1 ♂). Wszystkie 3 ok. zebrane na miejscach wilgotnych. Gatunek opisany z północnych Niemiec.

Mocydiopsis RIB. (*Thamnotettix* auct. p. p.)

- M. attenuatus* (GERM.). Na słonecznych zboczach, w widnych lasach od kwietnia do połowy czerwca, a potem od lipca do października. Kraków: Krzemionki, Przegorzwały, Bielany; Skala Kmity, Ujazd; Tarnów: Brzezinki, Lipie, Pleśna; Zawada koło Dębicy; Melsztyn; Piwniczna; Ciecień; Myślenice; Teresin.

Mocydia EDW. (*Thamnotettix* auct. p. p.)

- M. crocea* (H. S.). Na suchych zboczach, miedzach, brzegach lasów w kwietniu i maju, później od sierpnia do października. Zbiierałem ten gatunek tylko koło Krakowa (Zwierzyniec, Przegorzwały, Las Wolski i Bielany) i w Melsztynie nad Dunajcem. Daty podane przy tym gatunku w moim Wykazie pluskwiaków nowych dla fauny galicyjskiej z 1906 odnoszą się do gatunku *Mocydiopsis attenuatus* (GERM.).

Stictocoris THMS.

- S. lineatus* (F.). Na suchych trawnikach, a także na *Tanacetum* L. w lipcu i sierpniu. Sudół koło Krakowa; Tenczynek; Pieniny; Szymanów, Teresin.

Rhopalopyx RIB. (*Stictocoris* p. p., *Thamnotettix* p. p.)

- Rh. preysleri* (H. S.). Na suchych zboczach trawiastych, na trawiastych miejscach piaszczystych, na wrzosowiskach w lipcu i sierpniu. Borek Fałęcki; Myślenice; Ostrusza; Stary Sącz, Piwniczna; Krościenko, Pieniny; Szymanów, Strumiany; Lisi Jar i Mioszyno na Pomorzu.
- Rh. vitripennis* (FLOR). Na trawie w miejscach suchych, słonecznych od czerwca do października. Kraków: Małe Błonia, Krzemionki Podgórskie i koło grotty Twardowskiego, Pychowice, Podgórkę, Mydlniki; Lipie koło Tarnowa; Lubania; Chłapowo, Tupadły. Znany z Europy, Afryki północnej i Kaukazu.
- Rh. flaveolus* (BOH.). Tatry: Dolina Kościeliska powyżej hali Smytniej 15 VIII 1937 1 parka na trawie w starym wyrębie, pod Łysankami 13 VIII 1931; Rabka 24 VII 1950. Znany z Anglii, północnych Niemiec, Skandynawii, Finlandii i środkowej Rosji.

Hesium RIB. (*Thamnotettix* auct. p. p.)

- H. biguttatum* (FALL.). Na śródleśnych wrzosowiskach w wyrębach, a także na drzewach liściastych jak: *Betula* L., *Alnus* MILL., *Sorbus* L., *Salix* L. w lipcu i sierpniu. Przegorzały; Ciężkowice; Piwniczna; Maków Podhalański; Szymanów, Teresin.

Hardya EDW. (*Thamnotettix* auct. p. p.)

- H. tenuis* (GERM.). Na suchych trawnikach, miedzach, na brzegach lasów, w lipcu, sierpniu i wrześniu. Zwierzyniec, Przegorzały, Las Wolski; Czatkowice, Czerna, Tenczynek, Regulice, Alwerinia; Słotwina, Tarnów, Tuchów, Ciężkowice, Ostrusza; Stary Sącz, Rytro; Myślenice; Pustynia i Kozłów koło Dębicy; Szymanów; Łęczycza; Tupadły, Mioszyno.

Pithyotettix RIB. (*Thamnotettix* auct. p. p.)

- P. abietinus* (FALL.). Na świerkach i jodłach (*Picea* DIETR., *Abies* MILL.) od czerwca do października, zimuje w stadium larwy. Bielany; Regulice, Ciężkowice; Piwniczna; Krościenko, Pieniny; Rabka; Maków Podhalański; na Podhalu i w Tatrach częsty, w Tatrach dochodzi tak wysoko, pokąd sięgają świerki; Pomorze.

Speudotettix RIB. (*Thamnotettix* auct. p. p.)

- S. subfuscus* (FALL.). Pospolity na różnych drzewach i krzewach, a także pod drzewami na roślinach zielnych od kwietnia do sierpnia, w Tatrach w reglu dolnym i górnym.

Circulifer ZACHV.

- C. fenestratus* (H. S.). Na wrzosowiskach i suchych miejscach piaszczystych od końca czerwca do sierpnia. Borek Fałęcki, Pychowice; Kozłów koło Dębicy; Łomnica.
- C. guttulatus* (KBM.). Jak poprzedni gatunek. Mydlniki; Chłapowo.

Opsius FIEB.

- O. stactogalus* FIEB. Na wrześni (*Myricaria germanica* L.) w lipcu i sierpniu. Maków Podhalański; Nowy Targ, Czarny Dunajec; Krościenko; Łomnica.

Grypotes FIEB.

- G. puncticollis* (H. S.). Na sosnach (*Pinus silvestris* L.) w lipcu, sierpniu i wrześniu. Kraków: Park Jordana, Borek Fałęcki; Czatkowice i Regulice; Myślenice; Rabka; Maków Podhalański; Ciężkowice; Stary Sącz, Piwniczna; Hel, Tupadły, Jastrzębia Góra.

*Jassidae**Jassus* F.

- J. lanio* (L.). Na dębach (*Quercus* L.) od końca czerwca do września. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Park Jordana, Przegorzały, Borek Fałęcki; Płaza; Tarnów, Tuchów, Ciężkowice; Mrowla koło Rzeszowa; Piwniczna; Rabka; Myślenice; Maków Podhalański; Teresin; Otwock; Rozewie, Jastrzębia Góra.
- f. *brunnea* F. Razem z formą typową, ale dużo rzadsza. Kraków; Tuchów, Ciężkowice; Piwniczna.
- J. scutellaris* FIEB. Na wiązach (*Ulmus* L.) w lipcu i pierwszej połowie sierpnia. Kraków: Ogród Botaniczny, Park Jordana, Park Podgórski; Teresin i Hermanów. Znany z Europy południowej i środkowej.

Batrachomorophus LEW.

B. prasinus (F.) Teresin 22 VII 1921 (1 ♀).

III. PSYLLOIDEA

Przeważna ilość gatunków tych drobnych owadów zimuje w stanie dojrzałym (imagines). Przelatują one często już w końcu lata na drzewa iglaste, na których siedzą do zimy, a potem na wiosnę. Czekają tam do czasu aż się rozwiną ich rośliny-żywi-
cielki, na które przechodzą dla złożenia jaj. Jednego roku zbiera-
łem 9 maja w Lesie Białego w Zakopanem ze świerków na parasol
duże ilości różnych gatunków z rodzaju *Trioza* FÖRST., a następ-
nego dnia nie było już w tym samym lesie na drzewach ani jednego
okazu, natomiast łowiłem je do siatki na sąsiednich łąkach. Lubią
też przezimowane okazy gromadzić się na rozwijających się wierz-
bach, choć wiele z nich nie żyje potem na tych roślinach.

*Liviidae**Livia* LATR.

L. juncorum LATR. Pospolita wszędzie, żyje na łąkach na różnych
gatunkach situ (*Juncus* L.). Dorosłe okazy pojawiają się już
od lipca i zimują. W Tatrach zbierałem je w reglu dolnym.

*Psyllidae**Rhinocola* FÖRST.

Rh. aceris (L.). Od czerwca do września na klonach (*Acer platano-
ides* L.) i jaworach (*Acer pseudoplatanus* L.). Kraków i okolice;
Czatkowice, Czarna; Klonów w Miechowskim; Myślenice; Rab-
ka; Maków Podhalański; Gorce; Pieniny; Piwniczna, Łomnica;
Biały Dunajec, Zakopane.

Strophingia ENDERL.

S. ericae (CURT.). Na wrzosie (*Calluna vulgaris* L.). Kraków: Bie-
lany 11 VI; Tuchów 11 VII; Przydonica 23 VII; Jordanów
22 VI.

Camarotoscena HPT.

C. speciosa (FLOR). Las Wolski 24 IV) 1 ♀ ze świerka); Piwniczna 13 VII (1 ok. z topoli włoskiej), Łomnica 9 VII [1 ok. z topoli czarnej (*Populus nigra* L.)]; Szymanów 12 VII (1 ok. z topoli czarnej).

Aphalara FÖRST.

Gatunki tego rodzaju zimują jako imagines.

A. exilis (WEBER et MOHR). Na wilgotnych łąkach w lipcu i sierpniu, ma żyć na *Rumex* L. Od połowy sierpnia zbierałem ją już na drzewach iglastych. Piwniczna; Poręba Wielka; Biały Dunajec, Poronin, Zakopane; w Tatrach liczna w reglu dolnym i górnym, najwyżej łowiłem ją koło Morskiego Oka i Hali Pyszej. Kopulację obserwowałem 1 V.

A. calthae (L.). Pospolita wszędzie, w Tatrach w reglu dolnym i górnym i w krainie kosodrzewu. Dorosłe okazy pojawiają się od lipca, zbierałem je na rdeście ptasim (*Polygonum aviculare* L.).

**A. maculipennis* F. Löw. Dość rzadka. Las Wolski, Borek Fałęcki; Rytro; Mszana Dolna; Jordanów; Nowy Targ, Zakopane; Dolina Jaworzynka w Tatrach.

A. affinis (ZETT.). Zakopane: Las Białego 5 V (1 ♂), Księży Las 6 V (1 ♂); Tatry: Dolina Białego 30 IV (1 ♂). Okazy te zbierałem na świerkach.

Craspedolepta ENDERL. (*Aphalara* FÖRST p. p.)

Należące tutaj gatunki nie zimują w stanie dojrzałym.

C. artemisiae (FÖRST.). Na *Artemisia campestris* L. w sierpniu. Pomorze: Chłapowo, Wielka Wieś.

C. nervosa (FÖRST.). Według HAUPTA żyje na *Achillea millefolium* L., ja zbierałem ją na *Artemisia vulgaris* L., a także na suchych wzgórzach, gdzie nie było żadnej bylicy, w czerwcu, lipcu i początku sierpnia. Kraków: stary fort za Ogrodem Botanicznym, Zwierzyniec, Krzemionki Podgórskie i za Dębnikami. Borek Fałęcki; Szymanów.

**C. nebulosa* (ZETT.). Na wierzbówce (*Epilobium angustifolium* L.) w lipcu. Bańków Gronik w Pieninach; Niedźwiedź w Gorcach; Tatry: Przełęcz między Łysankami a Grzybowcem, wyrąb

pod Przysłopem Miętusim w Małej Łące (w r. 1933 dnia 17 lipca widziałem tam bardzo wiele okazów, a gdy odwiedziłem to miejsce 10 sierpnia nie było już ani jednego). Znana z Europy północnej i środkowej.

**C. subpunctata* (FÖRST.). Na *Epilobium angustifolium* L. w czerwcu i lipcu. Bańków Gronik w Pieninach; Poręba Wielka i Niedźwiedź w Gorcach; Glisne pod Luboniem; Tatry: Dolina Białego, Sarnia Skąła, wyrąb pod Przysłopem Miętusim w Małej Łące. Znana z Europy środkowej.

**C. omissa* W. WAGN. Na *Artemisia vulgaris* L. w czerwcu i lipcu. Kraków: Zwierzyniec, Sikornik, Pychowice; Szymanów. Opisana w r. 1944 z Niemiec północnych.

C. flavipennis (FÖRST.) (*C. picta* auct. nec. ZETT.). Na łąkach i trawnikach na roślinach złożonych, jak *Leontodon* L., *Crepis* L., *Chrysanthemum* L. w czerwcu, lipcu i początku sierpnia. Alwernia; Bochnia; Tarnów; Melsztyn; Przydonica; Stary Sącz, Piwniczna; Krynica; Pieniny; Poręba Wielka, Mszana Dolna; Myślenice, Nowy Targ, Biały Dunajec, Poronin, Bukowina, Olcza, Zakopane; Tatry w reglu dolnym i górnym.

Psyllopsis F. Löw.

P. fraxini (L.). Na *Fraxinus excelsior* L. od czerwca do października. Kraków: cmentarz; Myślenice; Rabka; Piwniczna, Łomnica.

**P. discrepans* (FLOR). Na jesionach (*Fraxinus excelsior* L.) w maju i od czerwca do listopada. Kraków: Ogród Botaniczny, cmentarz, Planty, Błonia, Park Jordana, Park Podgórski; Myślenice; Rabka; Piwniczna; Zakopane. Znana z Europy północnej i środkowej.

P. fraxinicola (FÖRST.). Na jesionach (*Fraxinus excelsior* L.) od czerwca do późnej jesieni. Kraków i okolice; Dębica; dolina Popradu; Pieniny; Gorce; Myślenice; Rabka; Maków Podhalański; Lachowice; Podhale; Tatry (regiel dolny); Szymanów; Pomorze.

Psylla GEOFFR.

P. crataegi (SCHRK.). Żyje na *Crataegus oxyacantha* L., zimuje. Zbierałem ją na głogu w kwietniu, maju i lipcu. Stary Sącz; Kasina Wielka; Zakopane.

- **P. nigrita* (ZETT.) (*P. dudai* ŠULC). Żyje na wierzbach, zimuje. Zbierałem ją głównie na wiosnę, na wiklinach, iwie i wierzbie śląskiej. Kraków: Przegorzały, Las Wolski, Dębniki; Myślenice; Mszana Dolna, Kasina Wielka; Piwniczna; Nowy Targ, Biały Dunajec, Zakopane; Tatry: Dolina ku Dziurze, Dolina Strążyńska, Dolina Białego, Kuźnice, Skupniów Uplaz (z kosodrzewiny), Wodogrzmoty Mickiewicza, koło Morskiego Oka (ze świerka).
- P. buxi* (L.). Żyje na bukszpanie (*Buxus sempervirens* L.), zimują larwy, dorosłe okazy występują od czerwca do października, ku jesieni coraz mniej licznie. Kopulację widziałem 20 lipca. Zbierałem ją w Krakowie na cmentarzu w Rakowicach, a głównie w małym ogródku przy ul. Kanoniczej.
- P. fusca* (ZETT.). Na olszach (*Alnus incana* MOENCH.) od czerwca do sierpnia, nie zimuje. Kraków; Ciężkowice; Przydonica; Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica, Krynica; Krościenko, Pieniny; Gorce; Myślenice; Rabka; Maków Podhalański; Biały Dunajec, Bukowina, Zakopane; Tatry w reglu dolnym, Pomorze.
- P. pyri* (L.). Żyje na gruszach (*Pirus communis* L.), na których przezimowane okazy można spotkać już od marca, zbierałem je dalej w kwietniu i maju, a potem we wrześniu i październiku. Kraków: Zwierzyniec, pod Kopcem Kościuszki, Przegorzały, Las Wolski, Dąbie, Grzegórzki; Myślenice; Zakopane.
- P. flori* PUT. Pychowice 23 VII (1 ♂ z wierzby); Bogumiłowice 12 IX (1 ♂); Kędzierz nad Wisłoką 6 VIII (6 ok.).
- P. hartigi* FLOR. Na brzozech (*Betula* L.) w lipcu. Tuchów; Ciężkowice; Jasienna, Glinik, Przydonica; Piwniczna; Kasina Wielka.
- P. pruni* (SCOP.). Żyje na tarninie (*Prunus spinosa* L.) i śliwie (*Prunus domestica* L.), zimuje. Zbierałem ją od kwietnia do sierpnia. Kraków: cmentarz, Zwierzyniec, Lisie Doły za Kopcem Kościuszki, Przegorzały, Las Wolski, Zielonki, Szczyglice koło Zabierzowa; Zawada koło Dębicy; Tuchów, Ciężkowice; Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica; Krościenko, Pieniny; Kasina Wielka, Śnieżnica; Myślenice; Maków Podhalański; Biały Dunajec, Zakopane; Tatry: pod Nosalem.
- P. insignis* FÖRST. (*P. stenolabis* F. Löw). Żyje na iwie (*Salix caprea* L.), nie zimuje. Zbierałem ją od maja do sierpnia. Zwie-

rzyniec, Las Wolski; Wierzechosławice, Lipie, Zawada koło Tarnowa, Rakutowa; Bogumiłowice; Przydonica, Jasienna; Piwniczna; Kasina Wielka, Mszana Dolna, Poręba Wielka; Myślenice; Rabka; Biały Dunajec, Zakopane; Szymanów; Tatry: Dolina Strążyska, Dolina ku Dziurze, Dolina Białego, Kuźnice, Dolina Olczyska, Kopieniec Mały.

P. alni (L.). Żyje na olszach (*Alnus incana* MOENCH.), dorosłe okazy od czerwca do późnej jesieni, ale nie zimują. Kraków i okolice; Regulice; Tarnów; Ciężkowice; Pustynia; Przydonica; dolina Popradu; Pieniny; Gorce; Rabka; Maków Podhalański; Myślenice; Podhale; Tatry w reglu dolnym; Cięcina; Teresin; Otwock; Pomorze.

**P. ulmi* FÖRST. Na wiązach (*Ulmus* L.) od czerwca do października, nie zimuje. Kraków i okolice; Tarnów; Mrowla koło Rzeszowa; Piwniczna; Kasina Wielka, Poręba Wielka; Rabka; Myślenice; Maków Podhalański; Szymanów. W roku 1945 wystąpiła ta *Psylla* masowo, chociaż w tym roku trudno było napotkać inne gatunki z tego rodzaju; nawet *Psylla mali* SCHMIEDB. była w tym roku rzadka.

P. mali (SCHMIEDB.). Znany szkodnik na jabłoniach (*Malus* MILL.), wszędzie pospolity. Dorosłe okazy od maja do jesieni, nie zimują.

P. peregrina FÖRST. Na głogu (*Crataegus* L.) od maja do października. Kraków i okolice; Tuchów, Stary Sącz, Piwniczna; Krościenko; Gorce; Rabka; Myślenice; Maków Podhalański; Węgierska Górka; Biały Dunajec, Zakopane; Szymanów; Pomorze.

**P. sorbi* (L.). Na jarzębinie (*Sorbus aucuparia* L.) w lipcu i sierpniu. Krynica; Pieniny; Poręba Wielka; Rabka; Zakopane; Tatry: Dolina za Bramką, Łysanki, Krokiew, Wodogrzmoty Mickiewicza. Podana ze Szwecji i Anglii. Czułki dłuższe niż u *P. mali* SCHMIEDB., dochodzą do 1,60 mm.

P. pulchra (ZETT.) (*P. nigrita* auct. nec. ZETT.). Żyje na wierzbach, zimuje. Zbierałem ją na wiosnę, a potem od lipca. Kraków: cmentarz, Zwierzyniec, Przegorzały, Park Twardowskiego; Brzezinki koło Tarnowa; Nowy Sącz, Piwniczna; Myślenice; Nowy Targ, Biały Dunajec, Zakopane; Tatry: Dolina Strążyska, Dolina ku Dziurze, Dolina Białego, Kalatówki, Sarnia Skala.

- P. saliceti* FÖRST. Żyje na wierzbach, zimuje. Imagines od czerwca. Kraków: cmentarz, Zwierzyniec, Las Wolski; Pustynia; Piwniczna, Łomnica; Poręba Wielka; Peim, Jordanów; Nowy Targ, Zakopane; Tatry: Dolina Strażyska, Dolina Białego, Dolina Jaworzynka, Hala Gąsienicowa, koło Morskiego Oka; Pomorze: Chłapowo, Jastrzębia Góra, Ostrowo.
- P. pyrisuga* FÖRST. Żyje na gruszy (*Pirus communis* L.), zimuje. Kraków i okolice; Wieliczka; Chelmek; Tarnów; Miłkowa; Piwniczna, Łomnica, Krynica; Wierzbanowa, Myślenice; Mszana Dolna, Kasina Wielka, Poręba Wielka; Biały Dunajec, Zakopane.
- **P. melanoneura* FÖRST. Żyje na głogu (*Crataegus* L.), zimuje. Kraków: cmentarz, Park Jordana, pod Kopcem Kościuszki na Zwierzyncu, Przegorzały, Las Wolski; Myślenice (1 IV na głogu w lesie w dużej ilości); Kasina Wielka; Maków Podhalański; Węgierska Górka; Zakopane. Znana z całej Europy.
- P. foersteri* FLOR. Na olszach (*Alnus* MILL.) od czerwca do września, nie zimuje. Kraków i okolice; Czatkowice, Regulice; Pustynia; Tarnów, Ciężkowice; Piwniczna, Łomnica; Krościenko; Gorce; Mszana Dolna; Myślenice; Cięcina; Bukowina, Zakopane; Szymanów, Teresin; Małkinia; Pomorze: Wielka Wieś, Rozewie, Jastrzębia Góra.
- **P. simulans* FÖRST. Myślenice 13 IV 1936, 3 ♂♂ i 4 ♀♀ na polnej gruszy (*Pirus communis* L.). Znana z Europy środkowej i południowej.
- **P. abdominalis* MEY. D. Na wierzbach niskich od czerwca do października, nie zimuje. Kraków: Zwierzyniec; Dębica; Tuchów; Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica; Myślenice; Rabka, Zakopane, Cięcina. Podana ze Szwajcarii, Austrii i Czech.
- **P. klapáleki* ŠULC. Tatry: pod Krokwią 22 VIII (1 ok. z wierzby).
- **P. pyrarboris* ŠULC (*simulans* HPT.). Na gruszy (*Pirus communis* L.), zimuje. Kraków: ogródek przy ul. Kanoniczej, Prądnik Czerwony; Wieliczka, Siercza; Czerna; Myślenice; Tuchów, Ciężkowice; Łomnica; Kasina Wielka; Biały Dunajec, Zakopane. Podana z Austrii, Czech i Niemiec.
- **P. pyricola* FÖRST. Żyje na gruszy (*Pirus communis* L.), zimuje. Wróblowice; Myślenice; Tuchów; Łomnica; Wola Skrzydlańska, Kasina Wielka, Niedźwiedź, Poręba Wielka; Biały Dunajec. Znana z całej Europy.

- **P. zetterstedti* (THMS.) (*P. phaeoptera* F. LÖW.). Pomorze: Chłapowo i Rozewie w początku sierpnia 1927 i 1936 na rokitniku (*Hippophaë rhamnoides* L.). Dnia 25 VIII 1936 nie było już ani jednego okazu. Znana z Austrii, Szwajcarii, Francji i Finlandii.
- **P. elegantula* (ZETT.). Żyje na iwie (*Salix caprea* L.), zimuje. Myślenice; Zakopane (pod reglami); Tatry: Dolina Strążyska, Dolina ku Dziurze, Dolina Białego, Dolina Olczyska. Podana ze Szwajcarii, Austrii, Węgier, Czech i Szwecji.
- **P. hippophaës* FÖRST. Pomorze: Chłapowo, Rozewie, Jastrzębia Góra w sierpniu na rokitniku (*Hippophaë rhamnoides* L.). Znana z Europy środkowej.

Arytaena SCOTT

- A. genistae* (L.). Na żarnowcu (*Sarothamnus scoparius* KOCH). Dorosłe okazy pojawiają się od lipca do jesieni i zimują. Przegorzały; Czerna; Czatkowice; Myślenice; Krynica; Kłodzko; Teresin; Pomorze: Tupadły, Jastrzębia Góra, Ostrowo; wyspa Wolin.

Floria F. LÖW

- **F. vittipennella* (REUT.). Jeden okaz z okolic Przemysła ze zbioru KOTULI.

Trichohermes KIRK.

- T. walkeri* (FÖRST.). Na szakłaku (*Rhamnus cathartica* L.). Kraków: Ogród Botaniczny 9 X; Pieniny w sierpniu.

Trioza FÖRST.

- **T. centranthi* (VALLOT). Piwniczna: góra Kicarz 20 VII 1 ♀, Zawodzie 13 VII 1 ♀ z topoli; Kasina Wielka 14 VIII (1 parka na wrzosowisku pod Śnieżnicą); Tatry: Hala Kondratowa 19 VII 1 ♀ z kosodrzewu). Znana z Europy środkowej i południowej.
- T. velutina* FÖRST. (*T. galii* FÖRST.). Na wilgotnych łąkach na przystankach (*Galium* L.). Kraków: Przegorzały, Mydlniki, Podgórze, Dębniaki, Pychowice, Borek Fałęcki; Regulice, Chelmek; Lipie koło Tarnowa; Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica; Myślenice; Poręba Wielka; Zakopane: Antołówka, Las Białego; Tatry: Toporowy Staw Niżni, Hala Gąsienicowa.

- **T. obliqua* THMS. Na komosie (*Chenopodium*). Kraków: Ogród Botaniczny 29 VII (1 parka), Małe Błonia 22 VI (1 ♀), Podgórk 9 IX (1 ♀), Łągiewniki 9 VIII 1940 (bardzo licznie). Podana ze Skandynawii.
- **T. modesta* FÖRST. (*T. recondita* FLOR). Kraków: Przegorzały 7 IV, Borek Fałęcki 23 VIII (zebrana do siatki z wilgotnego rowu), Zwierzyniec 11 VII (1 parka na łące); Czatkowice 17 IV; Myślenice 3 IV, 23 IX i 7 X (strząśnięte do parasola z drzew iglastych). Podana z Niemiec.
- T. albiventris* FÖRST. Żyje na wierzbach większych, imagines występują od sierpnia i zimują. Kraków i okolice; Czatkowice; Tuchów; Zawada koło Dębicy; Stary Sącz, Piwniczna; Krościenko, Pieniny; Myślenice; Mszana Dolna, Kasina Wielka; Biały Dunajec, Zakopane; Tatry: Kuźnice, pod Nosalem; Szymanów, Chłapowo na Pomorzu.
- T. rhamnii* (SCHRK.). Żyje na szakłaku (*Rhamnus cathartica* L.), dorosłe okazy występują już od czerwca i zimują. Kraków: Ogród Botaniczny, Przegorzały (w kwietniu i maju z gruszy).
- T. remota* FÖRST. Według LÖWA żyje na dębach, imagines występują od końca sierpnia i zimują. Kraków: Przegorzały, Las Wolski, Bielany; Pustynia koło Dębicy; Kasina Wielka; Zakopane (zbierałem ją tutaj na wiosnę ze świerków i grusz i to w różnych latach, widocznie żyje tutaj na czym innym, bo dębów tu, jak wiadomo, nie ma).
- T. urticae* (L.). Wszędzie pospolita, żyje na pokrzywach (*Urtica dioica* L.), okazy dorosłe występują przez cały rok i zimują. W Tatrach zbierałem ją w reglu dolnym i górnym i w krainie kosodrzewu.
- **T. curvatinervis* FÖRST. Żyje na wierzbach, dorosłe okazy występują od lipca i zimują. Kraków: Ogród Botaniczny, Przegorzały, Bielany; Myślenice, Borzęta; Poręba Wielka; Krościenko; Zakopane; Tatry w reglu dolnym. Znana z Europy północnej i środkowej.
- **T. striola* FLOR. Żyje na wiklinie (*Salix purpurea* L.) i innych wierzbach niskich, imagines występują już od połowy czerwca i zimują. Kraków: Zwierzyniec, Przegorzały, Pychowice; Myślenice; Kasina Wielka; Krościenko; Piwniczna, Łomnica; Szaflary, Biały Dunajec, Zakopane; Tatry: Dolina Strążyska, Dolina ku Dziurze, Kuźnice, pod Nosalem od strony Jaszczu-

- rówki, koło Morskiego Oka. Znana z Europy północnej i środkowej.
- **T. maura* FÖRST. ŠULC def. emend. Żyje na wierzbach, dorosłe okazy pojawiają się dopiero od września i zimują. Kraków: Zwierzyniec, Przegorzały, Pychowice; Myślenice; Nowy Targ. Znana z Europy środkowej.
- T. nigricornis* FÖRST. Zbierałem ten gatunek począwszy od lipca do siatki na łąkach, trawiastych zboczach i ścierniskach, późną jesienią na drzewach iglastych, mam nawet okaz zebrany 27 XII w Parku Jordana, nie spotkałem go jednak na wiosnę, Kraków i okolice; Szymanów; Myślenice; Rabka; Poręba Wielka, Kasina Wielka; Łomnica, Piwniczna; Biały Dunajec. Zakopane; Tatry w reglu dolnym i górnym i w krainie kosodrzewu.
- T. femoralis* FÖRST. (*T. acutipennis* auct. nec ZETT.). Według LÖWA żyje na przywrotniku (*Alchemilla vulgaris* L.), imagines pojawiają się już od czerwca i zimują. Szymanów; Przegorzały; Przydonica; Piwniczna, Łomnica, Krynica; Kasina Wielka; Myślenice; Rabka; Niedźwiedź, Poręba Wielka; Biały Dunajec, Poronin, Bukowina, Zakopane; w Tatrach częsta w reglu dolnym i górnym.
- **T. schranki* FLOR. Zbierałem ją na wiosnę, a potem od lipca do jesieni. Rytro; Krościenko, Pieniny; Zakopane; Tatry: pod Nosalem, Dolina Strążyska. Rzadka, mam tylko 11 okazów. Znana z Austrii, Styrii i Karyntii.
- T. abdominalis* FLOR. Zimuje, zbierałem ją na wiosnę i od sierpnia do jesieni. Myślenice; Luboń; Jordanów, Kasina Wielka; Szafłary; Zakopane (częsta); Tatry: Dolina Małej Łąki, Dolina Strążyska, Dolina Białego, Dolina Jaworzynka, Kuźnice, pod Nosalem od Jaszczurówki.
- **T. viridula* ZETT. (*T. cirsii* F. Löw). Żyje na ostrożeńiu (*Cirsium MILL.*), imagines pojawiają się od lipca i zimują. Przegorzały; Myślenice; Mszana Dolna, Kasina Wielka; Krościenko; Łomnica; Zakopane; Tatry: Łysanki, Dolina Strążyska, Sarnią Skala, Dolina Białego, Krokiew, Dolina Jaworzynka, pod Nosalem. Znana z Europy północnej i środkowej.
- T. munda* FÖRST. Według LÖWA żyje na świerzbniicy (*Knautia* L.). Poręba wielka 2 X (1 ♀ z tarniny). Zakopane: Gubałówka

- 17 VIII (1 ♂ ze świerka); Tatry: Toporowa Cyrhla 11 VIII (1 parka).
- T. cerastii* (L.). Żyje na rogownicy (*Cerastium semidecandrum* L. i *C. triviale* LINK.). Dorosłe okazy występują już od końca czerwca i zimują. Zawada koło Dębicy; Tuchów; Piwniczna; Poręba Wielka; Myślenice; Maków Podhalański; Biały Dunajec, Zakopane; w Tatrach od regła dolnego po krainę kosodrzewu.
- T. apicalis* FÖRST. (*T. viridula* auct. nec ZETT.). Żyje na marchwi (*Daucus carota* L.), pietruszce (*Petroselinum sativum* L.), a także na trybule (*Anthriscus silvester* L.). Imagines występują od lipca i zimują. Kraków: Ogród Botaniczny, Las Wolski; Myślenice; Zakopane; Tatry: Dolina Kościeliska, Dolina Strążyska, Kuźnice, pod Nosalem, Hala Gąsienicowa.
- **T. pallida* HPT. Zbierałem ją na wiosnę, a potem od lipca do późnej jesieni. Poręba Wielka, Mszana Dolna; Zakopane; Tatry: Dolina Kościeliska, Dolina Strążyska, Dolina ku Dziurze, Dolina Białego, Kuźnice, Dolina Małej Łąki, pod Nosalem, Wodogrzmoty Mickiewicza, koło Morskiego Oka. Opisana z Niemiec.
- T. rumicis* LÖW. Żyje na szczawiu tarczolistnym (*Rumex scutatus* L.), imagines pojawiają się od sierpnia i zimują. Poręba Wielka; Zakopane: Gubałówka, Las Białego, Żywiezańskie, Księży Las, pod regłami; Tatry: pod Nosalem od Jaszczurówki, Kuźnice, Dolina ku Dziurze, Dolina Strążyska, Hala Pyszna.
- T. flavipennis* FÖRST. (*T. aegopodii* LÖW). Tatry: Dolina Strążyska 2 V (3 ♂♂), pod Nosalem od Jaszczurówki w kwietniu i październiku (5 ♀♀).
- **T. rotundata* FLOR. Zbierałem ten gatunek w dużej ilości, ale tylko w Zakopanem i Tatrach. Wczesną wiosną i od sierpnia do późnej jesieni zbierałem go na parasol z drzew iglastych, w drugiej połowie maja i w lipcu na łąkach i koniczynie. Zakopane: pod regłami, Krzeptówki, Księży Las, Las Białego, Antolówka i Gubałówka; Tatry: Dolina Kościeliska, przy drodze z Hali Smytniej na Pyszną, poniżej Hali Pysznej, Dolina Małej Łąki, Dolina Strążyska, Dolina ku Dziurze, Dolina Białego, Kuźnice, Dolina Jaworzynka, pod Nosalem, Dolina Olezyska, Toporowa Cyrhla, Wodogrzmoty Mickiewicza, koło Morskiego Oka. Znany ze Styrii.

T. dispar F. Löw. Podług LÖWA żyje na *Taraxacum officinale* Wb. i *Leontodon hastilis* L. Imagines pojawiają się od lipca i zimuja. Stary Sącz, Piwniczna, Łomnica; Krościenko, Pieniny; Kasina Wielka; Poręba Wielka; Jordanów; Maków Podhalański; Zakopane; Tatry w reglu dolnym.

**T. reuteri* ŠULC. Ryto w lipcu i sierpniu, (5 ♂♂, 1 ♀ na mokradle nad Popradem), Wielka Roztoka 23 VII (1 ♂), Piwniczna w lipcu i sierpniu (4 ♂♂, 2 ♀♀), Niedźwiedz 1 X (1 ♀). Opisany na podstawie okazów, pochodzących z Finlandii.

**T. bohémica* ŠULC. Zakopane: Las Białego 16 IV (1 ♂), 4 VI (1 ♀), Gubałówka 3 V (1 parka); Tatry: Kuźnice 8 V (1 ♀ ze świerka), pod Nosalem 13 X (1 ♀), Wodogrzmoty Mickiewicza 4 V (1 ♀), koło Morskiego Oka w maju (4 ♂♂, 1 ♀ ze świerka). ŠULC miał okazy z Czech i Finlandii.

РЕЗЮМЕ

Автор дает результаты своих 50-летних исследований фауны полужесткокрылых Польши (*Heteroptera*, *Homoptera Auchenorhyncha*, *Psylloidea*). Наиболее подробно исследовано Краковское воеводство, менее подробно окрестности Дембицы, Жешова, Сохачевский уезд в Варшавском воеводстве и Поморье. Автором проконтролированы все доступные ему прежние коллекции относящиеся к этой территории, как Б. Котули, С. Заренчного и С. Стобецкого, и результаты этого пересмотра даны в виде поправок в соответствующих местах списка. Список содержит 964 вида, из них 137 являются новыми для фауны Польши; они помечены в списке звездочкой.

RÉSUMÉ

L'auteur donne les résultats de ses recherches sur la faune des Hémiptères (*Heteroptera*, *Homoptera Auchenorhyncha*, *Psylloidea*) de Pologne, exécutées pendant cinquante années. La voïvodie de Kraków a été explorée le mieux, moins à fond les environs de Dębica, de Rzeszów, le district de Sochaczew (voïvodie de Warszawa) et la Poméranie. En outre l'auteur a revu toutes les collections anciennes accessibles concernantes le territoire mentionné,

notamment celles de B. KOTULA, S. ZARĘCZNY et S. STOBIECKI et les résultats de cette révision sont indiqués dans les positions correspondantes du catalogue. Celui-ci contient 964 espèces, dont 137 sont nouvelles pour la faune de la Pologne. Elles sont marquées par un astérisque.

Państwowe Wydawnictwo Naukowe — Warszawa 1954

Nakład 1420 + 160 egz. Oddano do składania w marcu 1954. Podpisano do druku 15. IX. 1954

Druk ukończono w październiku 1954 r.

Ark. wyd. 8,75, druk. 9,25. Papier III kl. 80 g. 70×100. Cena zł 17,50.

Nr zam. 283/54. Wrocławska Drukarnia Naukowa. F-5-19094